اے خُداوند مہربان خُدا اج دے ایس دن دے لئی اسی تیرا بڑا شُکر ادا کردے آں۔ ایس بڑے سوہنے دن دے لئی اسی تیرا شُکر ادا کردے آں ایس گل دے لئی پئی تُو ساڈی مدد کردا ایں تے ساڈی فکر کردا ایں۔ تُو اپنے پاک کلام نوں سِکھن دے وچ ساڈی راہنمائی کردا ایں۔ تے ایس گل دے لئی پئی تُو ساڈے نال نال رہندا ایں۔ اسی ایس ویلے نوں تیرے ناں دے جلال دے لئی مخصوص کردے آں تاں پئی اسی ایس ویلے تیرے پاک کلام نوں سِکھ سکئیے تے اوہدے اُتے عمل کر سکئیے۔ اسی تیریاں ساریاں برکتاں دے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں تے تینوں دھن باد آکھدے آں۔ اسی پاک روح دے لئی وی تیرا شُکر ادا کردے آں جیہڑا ساڈے نال رہندا اے تے ساڈے اندر سکونت کردا اے تے ساڈے نال رفاقت رکھدا اے۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں، آمین۔

اسی اعمال دی کتاب دے ۱۳ ویں باب نوں پڑھدے پئے آں۔ تے ایہہ باب بہت ای اہمیت رکھدا اے۔ کیوں جے ایہدے وچ پولوس رسول دا پہلا مشنری سفر شروع ہُندا اے تے او غیر قوماں دے کول خُداوند دی خُوشخبری نوں لے جاندا اے۔ تے غیر قوماں دے وچ خدمت دا مقصد نجات دے پیغام نوں اوہناں تیکر لے کے جانا سی۔ تے پولوس رسول دا ایہہ پہلا مشنری سفر برنباس دے نال سی تے خدمت دا ایہہ سلسلہ بہت ای کامیاب رہیا سی۔ کیوں جے شروع دے وچ اوہناں نے

خُوشخبری دے ایس کم نوں یہودیاں دے لئی کیتا سی۔ تے غیر قوماں دے وچ خُوشخبری دا ایہہ آغاز حبشی خوجہ توں ہویا سی۔ جدوں اوہنے خُوشخبری دے ایس کلام نوں ستفنس دے وسیلے دے نال سُنیا سی۔

تے فیر ایہدے باہجوں کُرنیلیس دے گھر دے وچ خُوشخبری دے ایس کم نوں پیش کرنا بہت ای کامیابی سی جہدے وجہ دے نال رسولاں دے وچ تے یروشلیم دی کلیسیا دے وچ بڑی ہلچل مچ گئی سی۔ کیوں جے سارے لوکی پطرس دے اُتے اعتراض کردے پئے سن۔ پئی او کیوں کسے غیر قوم بندے دے کول گیا تے اوہناں دے نال کھیا پیا سی۔ پر جِتھوں تیکر ایس خُوشخبری دا تعلُق اے تے ایہہ عہد پینتیکوست دی طرح اے تے ایتھے بہت ای حیران کر دیون والا واقع پیش آیا سی جہدے وچ سارے لوکی پاک روح دے نال بھر گئے سن تے پطرس سمیت اوتھے جِنے ایماندار موجود سن او سارے ایس گل توں حیران سن۔ کیوں جے پاک روح دی معموری دے نتیجے دے وچ او سارے غیر زباناں بولن لے سن تے او سارے پاک روح دے نال بھر گئے سن۔ ایتھے پطرس نے صرف نجات دے پیغام نوں سُنایا سی تے لوکاں نے سوائے اوہدے اُتے ایمان رکھن دے ہور کُجھ نہیں کیتا سی۔ تے اوہناں دا ایمان ای اوہناں دے لئی سب کُجھ ٹھہریا سی۔ تے اوہناں نے خُداوند خُدا نوں اپنا مُنجی جانیا سی۔ پطرس نے یسوع مسیح دی نجات ختنہ یا یہودی رسولام دے اُتے عمل کرن دے نال نہیں سگوں خُداوند یسوع

مسیح دے اُتے ایمان رکھن دے نال نجات نوں مُمکن بیان کیتا سی۔ تے گیارھویں باب دے وچ اسی
ویکھدے آں پئی برنباس نوں انطاکیہ دے وچ بھیجیا گیا سی تے اوس ویلے دے اعتبار دے نال ایہہ
مُلک دا تیجا وڈا شہر سی۔ برنباس نے انطاکیہ دے وچ بڑی دیانتداری دے نال اپنی خدمت نوں انجام
دِتا سی۔ پولوس رسول ترسیس دا واسی سی تے اوہنے خُداوند دی خدمت دا عزم رکھیا سی تے اپنی
تبدیلی توں لے کے مُنادی تیکر اوہنے خُداوند دی خُوشخبری دی مُنادی کیتی سی۔ او یونانی زبان تے علم
نوں جاندا سی۔ ایتھینے دے وچ پولوس نے بہت ای زبردست تقریر کیتی سی تے اوتھے خُداوند یسوع
مسیح دی گواہی نوں پیش کیتا سی۔

برنباس کُپرس دا باشندہ سی، برنباس تے پُولوس کُجھ دیہاڑے ایتھے رہے سن تے فیر سلیمیس دے وچ
پہنچ کے یہودیاں دیاں عبادتخانیاں دے وچ تعلیم دیون لگے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳
باب دی ۵ توں ۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے سلمیس دے وچ پہنچ کے یہودیاں دے عبادت خانیاں دے وچ خُدا دا کلام سُناون لگے تے یوحنا
اوہناں دا خادم سی۔ تے او اوس سارے ٹاپو دے وچوں ہُندے ہوئے پافُس تیکر پہنچے سن۔ تے اوتھے
اوہناں نوں اِک یہودی جادوگر تے جھُوٹا نبی بریسوع ناں دا ملیا۔ او سرگیُس پولوس صوبے دار دے نال
جیہڑا صاحب تمیز بندہ سی۔

برنباس تے پولوس مُسلسل چار یا پنج دیہاڑیاں توں سفر دے وچ سن تے ہُن او سفر کردیاں ہوئیاں سلمیس دے وچ پہنچے سن۔ سلمیس توں پہلاں او کُپرس دے وچ گئے سن تے اوتھے کُجھ چِر ٹھہرن دے بعد او سلمیس دے وچ پہنچے سن۔ تے ایہہ اِک وڈا شہر سی کیوں جے ایہہ مشرقی علاقیاں دے ساحل تے واقع سی۔ تے پافس مغربی علاقیاں دے ساحل تے سی۔ تے ایتھے اوہناں نے پنڈ پنڈ تے قصبہ قصبہ مُنادی کیتی سی۔ پافس دے وچ پہنچن توں پہلاں اوہناں نے سلمیس دے وچ تقریباً دو ہفتے گُزارے سن۔ تے اوہناں عبادتخانیاں دے وچ یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کیتی سی۔

تے جدوں او مُنادی کردے پئے سن تے اوہناں نوں پافس دے وچ اِک یہودی بندہ مِلیا سی جیہڑا جُھوٹھا نبی سی تے او اپنے آپ نوں یسوع آکھدا سی۔ بر یسوع ارامی زبان دا لفظ اے جہدا مطلب اے یسوع دا پُتر تے او کافی مشہور سی۔ تے ایس جادوگر دا تعلُق اِک رومی صوبے دار سرگیس پولوس دے نال سی۔ تے رومی قانون دے وچ جادو نوں سخت ناپسند کیتا جاندا سی تے رومی قانون ایہدے سخت خلاف سی۔

سلمیس اِک بندرگاہ سی تے او تجارتی اعتبار دے نال کافی مشہور شہر سی تے ایہہ شہر یہودیاں دے عبادتخانیاں دی وجہ توں وی جانیا جاندا سی۔ جدوں او سلمیس پہنچے سن تے سانوں پتہ نہیں اے پئی اوتھے دے لوکاں نے اوہدا استقبال کیویں کیتا سی؟ تے ایہہ وی پتہ نہیں اے پئی اوتھے جانا کِنا مُفید سی پر او کئی سو میل دا سمندری سفر کردیاں ہوئیاں اوتھے پہنچے سن۔ تے ۱۳ ویں باب دے وچ اسی

ایہہ ویکھدے آں پئی ایہہ او رومی سلطنت اے جتھے پہلی واری اینا لمبا سفر کردیاں ہوئیاں یسوع مسیح دے ناں دی منادی کیتی جاندی پئی سی۔ تے او پاک روح دی ہدایت دے نال جیویں اوہناں نوں آکھیا گیا سی پئی اوہناں نوں اوس کم دی لئی مخصوص کر دو جہدے لئی اوہناں نوں سدیا گیا سی۔ تے ایویں برنباس تے پطرس نوں غیر قوماں دے لئی مسح کیتا گیا سی تے اوہناں نوں روانہ کیتا گیا سی پئی او ایس خدمت نوں غیر قوماں دے وچ کرن۔ تے ایویں پولوس تے برنباس نوں غیر قوماں دے وچ خدمت دے لئی بھیجیا گیا سی جہدے لئی اوہناں نے تقریباً ۵ دیہاڑیاں دا سمندری سفر کیتا سی۔

جِتھوں تیکر عبادتخانیاں دا ذکر مِلدا اے تے دوناں نے جا بجا پھردیاں ہوئیاں پنڈ پنڈ تے شہر شہر جا کے خُداوند دے ناں دی مُنادی کیتی سی۔ کیوں جے جِنے دیہاڑے او ایہناں علاقیاں دے وچ رہئے سن اوہناں دا خاص مقصد یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کرنا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی ۱۳ ویں باب دی دوجی تے چھیویں آیت دے وچکار تقریباً دو ہفتے لنگ گئے سن۔ تے خُدا دے پاک کلام دے مُطابق پولوس تے برنباس تے پہلاں ای خُدا دے ولوں بھیجے ہوئے سن۔ تے اوتھے اِک یہودی جادوگر پایا جاندا سی جیہڑا اپنے آپ نوں یسوع مسیح دا پُتر اکھواندا سی۔ پر او جُوٹھا نبی سی تے اوہدے بارے دے وچ پاک کلام دے وچ کوئی وی نبوت نہیں پائی جاندی سی۔ تے رومی قانون جادو دے حق دے وچ نہیں سی۔

ایتھے سر گیس دے بارے دے وچ ایہہ بیان کیتا گیا اے پئی او صاحبِ تمیز بندہ سی۔ تے ایہہ گل بہت ای دھیان کرن والی اے پئی روم کدی وی کسے اجے بندے نوں نہیں چُندے سن جیہڑا اوس قابل نہیں ہُندا سی۔ تے سر گیس دے بارے ایہہ بیان اے پئی او پڑھیا لکھیا بندہ سی۔ تے ایہہ رومیاں دا طریقہ کار سی۔ جہدے مُطابق او رومہ سینٹر نوں چُندے ہُندے سن۔

اعمال دی کتاب دے وچ سانوں کئی رومی جادوگراں دا ذکر ویکھن نوں مِلدا اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

اوہنے برنباس تے ساؤل نوں سددیاں ہوئیاں خُدا دا کلام سُننا چاہیا۔

ایتھے اسی ویکھدے آں پئی سانوں سر گیس دی اِک صفت دے بارے ویکھن نوں مِلدا اے پئی او پالوس تے برنباس توں خُدا دے پاک کلام نوں سُنن دا خواہشمند ہویا سی۔ کیوں جے او صاحب تمیز بندہ سی ایس لئی اوہنے ایہہ چاہیا سی پئی خُدا دے کلام نوں اوہناں دی زبانی سُنے۔ ایہہ انسان دا اپنا کلام نہیں سی تے نہ ای ایہہ کوئی اپنی بنائی کوئی کہانی سی۔ سگوں ایہہ خُدا داپاک کلام سی جہدے بارے دے وچ پُرانے عہد نامے دے وچ پیشن گوئیاں پائیاں جاندیاں سن۔ تے جہدے وسیلے دے نال انسان دی نجات نوں وی بیان کیتا گیا اے۔ تے ایویں خُدا دا پاک کلام ایہہ گواہی دیندا اے پئی خُداوند یسوع

مسیح خُدا دا برہ اے۔ پر ایہہ گل وی قبول کرن دے قابل اے پئی ساڈے کول خُدا دا پاک کلام اوہدے مُنہ دیاں گلاں لِکھیاں ہوئیاں موجود نے۔

خُدا دے پاک کلام دیاں بہت ساریاں حقیقتاں نوں خُداوند یسوع مسیح نے بیان کیتا سی۔ تے ایہدے باہجوں رسولاں ے وی ایہدے بارے گواہی دِتی سی۔ تے ہُن ایہہ گواہی معجزیاں تے خُدا دے کلام دی مُنادی دی صورت دے وچ خُدا دے پاک کلام دی شکل اختیار کردی جاندی پئی سی۔ تے خُدا دا پاک کلام ایہہ بیان کردا اے پئی ایہدے وچ کوئی شے نہیں سے پئی خُدا عادل تے انصاف کرن ولا خُدا اے۔ او پاک تے قادر خُدا اے تے تحریری شکل دے وچ سانوں اوہدے پاک کلام توں اوہدیاں صفتاں دے بارے ویکھن نوں مِلدا اے۔

اسی ویکھدے آں پئی لوقا ایتھے سر گیس نوں اِک صاحب تمیز بندہ آکھدیاں ہوئیاں بیان کردا اے۔ او کیوں جے پہلاں توں اوس چوُتھے نبی توں واقف سی ایس لئی ہوسکدا اے پئی اوہدیٔ ذہن دے وچ یہودیاں دے بارے دے وچ کوئی چنگا تاثر نہ پایا جاندا ہوئے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی جدوں برنباس تے پولوس اوتھے پہنچے نے تے اوہدے دل دے وچ ایہہ شوق آیا پئی او اوہناں توں خُدا دے پاک کلام نوں سُنے۔ خُوشخبری دی ایہہ مُنادی گلیل توں شروع ہُندیاں ہوئیاں اوہناں تیکر پہنچی سی۔ ہوسکدا اے پئی جاندا ہوئے پئی خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں دے درمیان بہت سارے معجزات کیتے سن۔

کیوں جے اسی جاندے آں پئی خُداوند یسوع مسیح کھُلے عام معجزات کردا سی۔ تے خُداوند یسوع مسیح دے بعد اوہدیاں حواریاں نے وی اوہدے ناں توں بہت ساریاں معجزیاں نوں کیتا سی۔ اسی جاندے آں پئی اعمال ۳ باب دے وچ پطرس نے اِک جنم دے لنگڑے نوں شفا دِتی سی تے ایہدے باہجوں یافا دے وچ اِک مفلوج نوں وی شفا دِتی سی۔

ہُن سر گیس ایہہ ویکھنا چاہندا سی پئی جیہڑی مُنادی پولوس تے برنباس کردے پئے سن او کیہڑی قسم دی مُنادی سی۔ تے اوہناں دی تعلیم دا اصل متن کیہ سی؟ کیوں جے رومی حکومت دے وچ شہنشاہ نوں ای خُدا تصور کیتا جاندا سی۔ تے رومی شہنشاہ نوں دیویتاں دا اوتار خیال کیتا جاندا سی۔ تے کسے حد تیکر اوہدی پرستش وی کیتی جاندی سی۔ تے قیصر اُگستس جہدے بارے دے وچ اسی لوقا دی انجیل دے وچ پڑھدے آں او رومی شہنشاہ سی۔ تے ایہدے باہجوں اگے چل کے نیرو قیصر دے بارے وی ویکھن نوں مِلدا ہوئے گا۔ یہہ او لوک سن جیہڑے شہنشاہ سن تے او اپنے آپ نوں خُدا خیال کردے سن۔

تے جدوں خُدا دے پاک کلام دی اصطلاح ورتی جاندی اے تے ہر اِک صاحبِ علم تے صاحبِ عقیدہ بندہ ایس گل نوں جانن دی کوشش کردا اے پئی ایہہ کیہڑی قسم دی تعلیم اے تے ایہدا تعلُق کِہدے نال اے۔ ہوسکدا اے پئی او ایہہ وی خیال کردا ہوئے گا پئی ایہہ کسے بُت دے بارے دے

وچ کوئی تعلیم بیان کیتی جاندی ہوئے گی۔ ایس لئی اسی ویکھدے آں پئی او سر گیس اوہناں نوں بُلاوندا اے پئی اوہناں نوں توں سُن سکے پئی او کیہ بیان کردے نے تے ایہہ کہدے بارے دے وچ اے۔ تاایخ دے وچ ایہہ بیان اے پئی سر گیس بہت تعلیم یافتہ بندہ سی تے او بڑا قابل وی سی۔ پر ایس آیت دے وچ صرف اینا ای بیان کیتا گیا اے او تمیز دار بندہ سی۔ پر صرف اینی گل ای اوہدی شخصیت نوں بیان کرن دے لئی کافی سی۔ تے فیر اسی پڑھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۸ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

پر لیماس جادوگر نے (پئی ایہہ ای اوہدے ناں دا ترجمہ اے) اوہناں دی مُخالفت کیتی تے صوبے دار نوں ایمان لیاون توں ڈکنا چاہیا سی۔

ایتھے اِک بہت ای چنگی گل ویکھن نوں مِلدی اے پئی صوبے دار دے اُتے ایہناں گلاں دا کوئی اثر نہیں ہویا سی۔ تے ایویں خُدا دا پاک کلام ہر اوس بندے دے لئی برکتاں نوں نازل کردا اے جیہڑے اوہدے پاک کلام نوں جانن دی خواہش رکھدے نے۔ خُدا دا کم کرن دا اپنا اِک منصوبہ اے تے او اپنی مرضی دے نال لوکاں نوں استعمال کردا اے۔ پر الیماس جادوگر ایتھے رسولاں دا مخالف بنایا ہویا سی۔ اوہنے رسولاں دی خدمت دی مخالفت کیتی سی تے رومی صوبے دار نوں اوہناں دے خلاف

اُبھاریا سی۔ ایہہ وی ہوسکدا اے پئی اوہنے رسولاں دے خلاف بہت ساریاں دلیلاں پیش کیتیاں ہون گئیاں۔ تاں پئی او اوہناں دی تعلیم نوں سُنن توں باز رہے۔

پر او کوئی ان پڑھ بندہ نہیں سی سگوں او آپ ہر گل دا فیصلہ کر سکدا سی۔ تے ہر اِک گل دے بارے دے وچ منفی تے مثبت سوچنا اوہدے اپنے اختیار دے وچ سی۔ تے الیماس جہدے بارے دے وچ اسی بہت چنگی طرح دے نال تے نہیں جاندے آں۔ پر اوہدے ناں دا مطلب جادوگر اے تے او رسولاں دی تعلیم دی مخالفت کردا سی۔ تے اوہدے علاوہ وی کُجھ مشہور ترین جادوگر سن جیہڑے کُپرس دے رہندے سن۔ تے او وی اپنے زمانے دا مشہور جادوگر سی۔ او علمِ فلکیات دے مُطابق جادوگری دے وچ ماہر سی۔ تے جیویں پئی اوہدا ناں سی ایویں ای او اپنے کم دے وچ وی ماہر سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۹ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے پئی او رسولاں دی مخالفت دے وچ بہت اے حاسد تے سنجیدہ سی۔ تے ساول جہدا ناں پولوس وی اے اوہنے پاک روح دے نال بھر کے اوہدے اُتے دھیان کیتا سی۔

ساؤل جنھوں پولوس وی آکھیا جاندا اے۔ ساؤل بُنیادی طور تے اِک یہودی ناں اے۔ تے اسی جاندے آں پئی ہر یہودی دے بُنیادی طور تے ۵ ناں ہُندے سن۔ یعنی شخصی ناں، خاندانی ناں، اوہ ناں جیہڑا لاڈ دے نال لیا جاندا سی، عبرانی ناں تے کُجھ لوکاں دا پنجواں ناں لاطینی یا یونانی ہُندا سی۔ تے جیویں اسی

رومیاں دے وچ تے غیر قوماں دے وچ اوہدی مُنادی دا ذکر پڑھاں گے ایہہ ناں بہت زیادہ ورتیا جاوئے گا۔ تے ایس ای ناں توں او کلیسیاواں نوں خط لکھے گا تے اوہناں دے نال رابطے کرے گا۔

ساؤل اوہدا یہودی ناں سی تے اگلے کُجھ باباں دے وچ اوہدا ناں پولس ورتیا جاوئے گا۔ تے پولوس جیہڑا پاک روح دے نال بھریا ہویا سی او الیماس دے نال مُخاطب ہُندا اے۔ خُداوند یسوع مسیح وی یہودیاں دے نال ایویں ای مخاطب ہُندا سی جدوں او اوہدی تعلیم دی مخالفت کردے سن۔ ہُن پولوس نے وی او جادوگر دے اُتے بڑے دھیان دے نال نگاہ کیتی سی تے پولوس نے اوہنوں بہت ای سخت رویئہ وکھایا سی۔

پطرس دی طرح کیوں جے پولوس وی پاک روح دے نال بھریا ہویا سی تے او وی صاحبِ اختیار آدمی سی۔ پولوس نے یہودیاں تے غیر یہودیاں دوناں دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی بہت ای دلیری دے نال کیتی سی۔ پولو رسول نوں خُدائے پاک روح دے جتھے وی بھیجیا سی او او خُدا دا رسول ہُندیاں ہوئیاں بہت ای دلیری دے نال پاک روح دے معموری دے وچ اوہناں تھاواں تے لوکاں دے کول گیا سی۔ تے ایویں او پاک روح دی تابعداری دی وچ حیاتی گُزاردیاں ہوئیاں پاک روح دیاں پھلاں نوں پیدا کردا پیا سی۔ ایس سارے کُجھ دا انحصار پولوس رسول دی دیانتداری تے اوہدے دل دی پاکیزگی دے اُتے سی۔ تے ایہہ خُدا دے حضور دے وچ وفاداری دا نتیجہ سی۔

تے ہر او بندہ جیہڑا عقل تے فہم رکھدا اے او اپنی روزمرہ حیاتی دے وچ اپنیاں ساریاں مُعاملیاں دے وچ خُودمختار ہُندا اے تے ہر اِک کم دے لئی لائحہ عمل تیار کردا اے۔ پر ایتھے الیماس نے صوبے دار دے ذہن نوں بدلن دی کوشش کیتی سی۔ تے اوہنوں منع کیتا سی پئی او رسولاں دیاں گلاں دے اُتے دھیان نہ کرے۔ اصل دے وچ اوہنے رسولاں تے اوہناں دی مُنادی دے خلاف دلیلاں دینیاں شروع کر دِتیاں سن تاں پئی اوہدے ذہن نوں مُنتشر کرے تے او اوہناں دیاں گلاں دا قائل نہ ہوئے۔ الیماس ایس کوشش دے وچ سی او صوبے دار اوہناں رسولاں دیاں گلاں دی مُنادی تے ایمان دے بارے دے وچ اوہناں دے عقیدے دے اُتے دھیان نہ کرے۔

پر رسولاں نے تے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کر دِتی ہوئی سی تے صوبے دار اوہناں توں خُدا دے پاک کلام نوں سُن چُکیا سی۔ جدوں پئی الیماس ایہہ کوشش کردا پیا سی پئی او اوہناں دیاں گلاں دے اُتے ایمان نہ لیاوئے۔ تے اوہدیاں کماں دے سببوں جیہڑا اوہدے ناں دا مطلب سی او ای سدیا جاندا سی۔ تے ایویں الیماس نے کوشش کیتی پئی صوبے دار دی مشورت کرے تے اوہدی سوچ نوں ہور پاسے نوں لا دیوئے تاں پئی او ایمان نہ لیاوئے۔

پولوس رسول پاک روح دے نال بھریا ہویا اوہدی تابعداری کردا ہویا پافس دے وچ مُنادی کرن دے لئی پہنچیا سی۔ تے ایتھے اِک ایماندار دی حیاتی دے وچ پاک روح دا کم کُھلی طور تے ویکھن نوں مِلدا

اے۔ تے اوس صورتِ حال دے وچ پولوس رسول نوں ایویں کرنا ضروری سی۔ تے پولوس نے الیماس دے ایس کم دی وجہ توں اوہنوں غُصے دے نال ویکھیا سی۔

جیویں خُداوند یسوع مسیح نے اپنی خدمت دے وچ کیتا سی ایویں ای پولوس رسول نے وی الیماس دے نال گل کردیاں ہوئیاں کوئی رُو رعایت نہیں ورتی سی۔ کیوں جے جدوں شرع دے عالم خُداوند یسوع مسیح نوں اُلجھاون دی کوشش کردے سن تے یسوع مسیح اوہناں نوں بہت ای سخت قسم دا جواب دیندا ہُندا سی۔

ایس توں پہلاں سامریہ دے وچ شمعون ناں دا اِک جادوگر سی جیہڑا فلپس دیاں گلاں دا قائل ہو گیا سی۔ پر او پُورے دل دے نال ایمان نہیں لیایا سی سگوں اوہنے خُدا دی بخشش نوں پیسیاں دے نال حاصل کرن دی کوشش کیتی سی۔ تے اوہدا مقصد ایہہ سی پئی او لوکاں نوں ہور زیادہ حیران کر سکے۔ تے ایویں او اپنے کاروبار نوں چمکاون دی کوشش کردا پیا سی۔ تے پطرس وی رسالت دا او ای اختیار رکھدا سی جیویں پئی پولوس رکھدا سی۔ تے پطرس نے وی اوس شمعون جادوگر نوں غُصے دے نال جھڑکدیاں ہوئیاں آکھیا سی پئی تیرے پیسے تیرے نال ای غارت ہون۔

تے ایتھے پولوس نے الیماس دے نال کسے وی قسم دی رعایت نہیں کیتی سی۔ سگوں او بہت ای غضبناک ہویا سی۔ تے پولوس دی خدمت اجے تیکر یکساں طور تے یہودیاں تے غیر یہودیاں دے وچ

جاری سی۔ کیوں جے پولس نے پافس دے وچ باقاعدگی دے نال یہودی عبادت خانیاں دے وچ مُنادے دے کم نوں جاری رکھیا سی۔

ایویں لوقا رسولاں دی خدمت نوں اِک تسلسل دے نال بیان کردا پیا سی۔ پولوس رسول پاک روح دے نال بھریا ہویا اے تے او یسوع مسیح دی مُنادی تے اپنی خدمت دے وچ دلیر اے۔ تے ایویں او خُداوند دے جلال دے لئی اپنے بُلاوے تے قائم اے۔ ایہہ پاک روح دے نال نہایت ای چنگی دوستی دی مثال اے۔ کیوں جے پولوس پُوری طرح دے نال وفادار اے تے پاک روح اوہدے پُورے طور تے اوہدے نال اے۔ پولوس رسول دا پاک روح دے نال معمور ہونا وی دوجیاں رسولاں دی طرح سی۔ پر پولوس دی بُلاہٹ خاص طور تے غیر قوماں دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے ناں نوں پیش کرنا سی۔ کیوں جے یہناں ساریاں نعمتاں تے خدمتاں نوں خُدائے پاک روح ای عطا کردا اے۔ جہدا مقصد خُداوند دے ناں نوں عزت تے جلال دینا اے۔

خُدائے پاک روح دا اہم مقصد نعمتاں دی رائیں لوکاں نوں ورتنا سی تے اوہناں نوں اِک دوجے دے نال اِک کرنا سی۔ تاں جے اِک دوجے دے نال باہمی رفاقت رکھدیاں ہوئیاں ساڈی ساریاں دی روحانی ترقی ہوئے۔ تے اسی سارے خُدائے پاک روح دیاں نعمتاں تے برکتاں نوں رج جائیے۔ ایس لئی

خُدائے پاک روح دی معموری پاک کلام دی بہت ای اہم اصطلاح تے برکت اے۔ جہدے وسیلے دے نال اسی روز بروز مضبوط ہُندے آں تے ایمان دے وچ ترقی کردے آں۔

ایلیا نبی دی طرح پولوس رسول دی خدمت وی بہت ای نڈر تے بے باک اے۔ کیوں جے پُرانے عہد نامے دے وچ ایلیاہ نے غیر قوم لوکاں دے وچ بڑی دلیری دے نال خُداوند خُدا دے ناں نوں جلال دِتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۰ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے آکھیا پئی اے ابلیس دے پُتر! تُو جیہڑا ساری مکاری تے شرارت دے نال بھریا ہویا ایں تے ہر طرح دی نیکی دا ویری ایں۔ کیہ خُدا دیاں سِدھیاں راہواں نوں وگاڑن توں باز نہیں آویں گا؟

جدوں اسی خُداوند یسوع مسیح دے خدمت دے اُتے دھیان کردے آں تے اسی ویکھدے آں تے یوحنا دے انجیلی بیان دے وچ اِک تھاں تے اسی ایویں ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح نے فقیہاں تے فریسیاں نوں سپ تے افعی دے بچے آکھیا سی۔ تے ابلیس نوں جُھوٹ دا پئیو آکھیا سی۔ تے فیر ایہہ وی پئی تُسی اپنے باپ ابلیس توں او۔ ایتھے پولوس نے وی الیماس نوں غلط کم کرن دی وجہ توں تے خُدا دی مخالفت کرن دی وجہ توں ابلیس دا پُتر آکھیا سی۔ ایہہ ابلیس دا پُتر دی اصطلاح اصل دے وچ اوہدے کردار نوں پیش کردی اے۔ تے دوجی اہم گل ایہہ ہے پئی ایس اصطلاح دا مقصد

ایہہ ہے پئی او بندہ خُدا دی راستبازی دے بالکُل اُلٹ اے۔ ایویں الیماس دا کردار خُدا دے بالکُل اُلٹ سی تے ایہہ ایویں سی جیویں خُدا دی راستبازی دے اُتے حملہ کرنا اے۔

تیجی گل ایہہ ہے پئی ابلیس مکاری دے نال بھریا ہویا اے۔ تے خُداوند یسوع مسیح نے وی ابلیس دی مکاری نوں ایویں بیان کیتا اے پئی او جُوٹھا اے تے جُوٹھیاں دا باپ اے۔ تے ایویں او لوکاں نوں دھوکا دیندا اے۔ تے اوہدے کردار دی صفت اوہدی مکاری اے۔ جتھے تیکر جادوگری دا تعلُق اے تے ایہہ خُدا دے نیڑے بُت پرستانہ کردار اے۔ تے جے اسی تاریخ نوں ویکھئیے تے سانوں پتہ لگدا اے پئی رومی قانون وی جادوگری دے حق دے وچ نہیں سی۔

تے خُداوند دے نیڑے جادوگری توں مُراد ایہہ ہے پئی اسی لعنت نوں اپنے کول آون دئ دعوت دیندے آں۔ ایویں جادوگری توں مُراد ایہہ ہے پئی ابلیس دی فرزندیت نوں قبول کردیاں ہوئیاں مکاری تے شرارت دے منصوبے بنانا تے اوہناں دے اُتے کم کرنا۔ خُداوند یسوع مسیح دیاں معجزیاں دے اُتے وی لوکی ایہہ آکھدیاں ہوئیاں اعتراض کردے سن پئی ایہہ بدروحاں دے سردار بعلزبول دی مدد دے نال بدرُوحاں نوں کڈھدا اے۔

پر خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں نوں جدوں ابلیس دے پُتر آکھیا سی تے اوہناں دے کردار دی وجہ توں آکھیا سی۔ تے اوہناں نوں جھڑکدیاں ہوئیاں ابلیس دے نال رلا دِتا سی کیوں جے اوہدے کم ابلیس دے کم نے۔ تے او خونی اے تے او سچائی تے قائم نہیں رہندا اے۔

تے یوحنا بپتسمہ دیون والا جہدے وچ ایلیا دی روح کم کردی سی اوہنے وی یہودیاں نوں سپ تے افعی دے بچے آکھدیاں ہوئیاں مخاطب کیتا سی۔ تے اوہناں دے کردار دے سببوں اوہناں نوں ایویں دے نال دِتے گئے سن۔ تے ایویں ایہہ ساریاں گلاں خُدا دی عدالت نوں دعوت دیندیاں نے جہدے سببوں او اپنے غضب نوں نازل کردا اے۔

تے ایہہ بہت ای خُود غرضانہ حرکت سی جیہڑی الیماس نے کیتی سی۔ پر اسی ویکھدے آں پئی پولوس نے اوہنوں پُورے اختیار دے نال جھڑکیا سی۔ او بُنیادی طور تے تے یہودی دی پر اوہدا کردار بُت پرستی والا سی جیہڑا پئی خُداوند اسرائیل دے خُدا دے خلاف سی۔ کیوں جے اوہنے اپنی حیاتی دے وچوں جیوندے خُدا دی اہمیت نوں نظرانداز کر دِتا سی۔ تے او ایہدے نتیجیاں توں بالکُل بے خبر اپنی حیاتی نوں بسر کردا پیا سی۔ تے ایویں او خُدا دی ساری راستبازی دا مُخالف سی تے اوہدا کردار اپنی من مانی سی۔

خُداوند یسوع مسیح نے ابلیس نوں خونی تے جُوٹھا قرار دِتا سی۔ او شروع توں ای خُونی اے تے او سچائی اُتے قائم نہیں رہیا اے۔ تے اپنی ایس ای صفت دے بنا تے او جُوٹھے نبیاں نوں پیدا کردا اے۔ جیویں پئی اسی پچھلی آیت دے وچ ایہہ ویکھیا سی پئی اِک جُوٹھا نبی بریسوع ناں پولوس تے برنباس نوں ملیا سی۔

ابلیس مکار اے تے او ہر طرح دی نیکی دا ویری اے۔ او ہر طرح دی بُرائی دی جڑ اے۔ تے جدوں اسی شریعت نوں ویکھدے آں تے اسی جاندے آں پئی جادوگری توں مُراد خُدا دی لعنت نوں اپنے اُتے لینا اے تے خُدا دی مخالفت کرنا ایس کردار دی پہلی قسم اے۔ کیوں جے آپ ابلیس جُوٹھ دا باپ اے تے او مکاری تے شرارت دے نال بھریا ہویا اے۔ ایس لئی اوہنوں منن والے وی ایویں دے ای نے۔ تے خُداوند دے بارے دے وچ یوحنا بیان کردا اے پئی خُداوند دی راہ تیار کرو تے اوہدیاں راہواں نوں سِدھیاں بناؤ۔

ایویں خُداوند یسوع مسیح دے الٰہی اختیار توں کِسے وی صورت انکار نہیں کیتا جاسکدا اے۔ تے ایہہ ای اختیار اوہدیاں رسولاں دے اندر وی کم کردا اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۱ تے ۱۲ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

تے ہُن ویکھ تیرے اُتے خُدا دا غضب اے تے تُو انھا ہو کے کُجھ چِر تیکر سُورج نوں نہیں ویکھیں گا۔ تے اوس ای ویلے کُہر تے ہنیرا اوہدے اُتے چھا گیا تے او لبھدا پھریا پئی کوئی اوہدا ہتھ پھڑ کے اوہنوں کے جاوئے۔ تے فیر صوبے دار نے ایہہ ماجرہ ویکھدیاں ہوئیاں تے خُداوند دی تعلیم توں حیران ہُندیاں ہوئیاں ایمان لے آیا سی۔

ایتھے اسی ویکھدے آں پئی پولوس نے اوہدے اُتے غضب نازل ہون دی دُعا کیتی سی۔ تے اوس ویلے اوہنوں ضرور اپنا ویلا وی یاد آیا ہوئے گا جدوں او وی دمشق دی راہ اُتے جاندا ہویا انھا ہو گیا سی تے ڈِگ پیا سی۔ کیوں جے او کلیسیا نوں ستاون تے اوہناں نوں مارن دے لئی جاندا پیا سی۔ تے جدوں او اجے راہ دے وچ ای سی تے نیڑے اپڑ گیا سی تے خُداوند یسوع مسیح نے اپنے آپ نوں اوہدے اُتے ظاہر کیتا سی۔ تے خُداوند یسوع مسیح نے اوہدے نال ایویں کلام کیتا سی پئی اے ساوٗل! اے ساوٗل! تُو مینوں کیویں ستاوندا ایں؟ تے اوس ویکے ساوٗل کُجھ دیہاڑیاں دے لئی انھا ہو گیا سی تے او ویکھ نہیں سکدا سی۔

ساوٗل نے شخصی طور تے ایس گل دا تجربہ اپنی حیاتی دے وچ کیتا سی تے او آپ تِناں دیہاڑیاں تیکر انھا رہیا سی۔ خُداوند یسوع مسیح تِناں دیہاڑیاں تیکر قبر دے وچ رہیا سی تے فیر جیوندہ ہو گیا سی۔ بالکُل ایویں اسی اویکھدے آں پئی پولوس وی تِناں دیہاڑیاں تیکر کُجھ نہیں ویکھ سکیا سی تے جدوں

تِناں دیہاڑیاں دے باہجوں اوہدیاں اکھیاں کھُلیاں سن تے اوہنے اِک نوی حیاتی نوں اپنے سامنے ویکھیا سی جیہڑی پُرانی حیاتی دے بالکُل اُلٹ سی۔ تے اوس حیاتی دے وچ اوہنے نویں طور تے چلنا وی سِکھیا سی۔ اوہنے آخرت دے بارے دے وچ ٹھیک ٹھیک علم پایا سی۔ تے خُداوند یسوع مسیح دے مُردیاں دے وچوں جیوندے ہون دے ٹھیک ٹھیک مقصد نوں جان لیا سی۔ تے پولوس دے ایس ای تجربے توں ہر اک ذی روح انسان دے لئی اسی گل دی ضمانت ہوجاندی اے پئی ہر اِک بندہ ایس قیامت دے وچ شریک ہوسکدا اے۔ ایس حیاتی دے وچ نہ صرف ہر اِک انسان دا روئیہ بدل جاندا اے سگوں اوہدی حیاتی دے وچ اِک کامل تبدیلی آجاندی اے۔ تے او روحانی گلاں دے اُتے دھیان کردا اے تے روحانی شیواں دے ول نوں وہدن دی کوشش کردا رہندا اے۔

سر گیس ایہناں سرایاں گلاں نوں ویکھ کے حیران سی تے اوہنے خُداوند یسوع مسیح دے ناں توں ایہناں عجیب کماں نوں وی ہُندیاں ہوئیاں ویکھیا سی۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی خُدا غیور اے۔ سر گیس خُدا دے اُتے ایمان لیایا سی تے اوہدی حیاتی دا رُخ بدل گیا سی تے اوہنے خُدا دی قُدرت دیاں کماں دا تجربہ کیتا سی۔ اوہنے الیماس دی غلط گواہی نوں جان لیا سی تے ایہہ وی پئی خُدا اپنیاں مخالفاں دا مخالف اے۔ ایویں الیماس دا سارا حال اوہدیاں اکھیاں دا سامنے سی۔ تے ایویں جو کُجھ

خُدا دے پاک کلام دے بارے پولوس رسول نے اوہنوں بیان کیتا سی او اوہدے اُتے ایمان لیایا سی۔ کیوں جے اوہنے آپ پاک کلام دی ایس حقیقت نوں جانیا سی۔

ایہہ او پیغام سی جہنوں اوہناں نے اوس علاقے دیاں عبادتخانیاں دے وچ اوہناں نے دلیری دے نال پیش کیتا سی۔ تے ایہہ ای کلیسیا دا بُنیادی مقصد تے اوہناں دا پیغام سی جیہڑا اوہناں نے ساریاں لوکاں نوں دِتا سی۔ تے جتھے وی خُدا نے اوہناں نوں بھیجیا سی اوہناں نے ایہہ ای کلام سُنیا سی۔ تے اوہناں نے نجات دی خُوشخبری نوں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال دِتا سی۔

او صوبے دار اوس کلام توں جیہڑا اوہنے پولوس دی رائیں سُنیا سی بہت حیران سی۔ تے او بُنیادی طور تے اوہناں معجزیاں توں حیران سی جہناں نوں اوہنے پولوس دی رائیں ویکھیا سی تے جیہڑے اوہدیاں اپنیاں اکھیاں دے سامنے رونما ہوئے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح دی مخالفت کرن دے سببوں اوہدیاں اکھیاں انھیاں ہو گئیاں سن۔ تے سر گیس ایس سارے ماجرے توں بہت ای حیران سی۔ تے او کلام جیہڑا اوہنے سُنیا سی او اوہدے لئی بہت ای حیران کر دیون والا سی۔ تے ایس معجزے نوں خُداوند یسوع مسیح نے پولوس رسول دے وسیلے دے نال کیتا سی۔ تے اوہنے خُدا دے پاک کلام نوں سُندیاں ہوئیاں اونوں قبول کیتا سی تے اوہنے خُدا توں برکت وی پائی سی۔ تے ایویں او

ایمانداراں دی جماعت دا حصہ بن گیا سی۔ جدوں پئی او جہنے خُدا دے کم دی مخالفت کرنا چاہی سی اوہدے اُتے خُدا دا غضب نازل ہویا سی۔

تے ایویں اگلی آیت دے وچ اسی ویکھدے آں ایتھے مُنادی دا کم کرن دے باہجوں اوہناں نے کُپرس دے علاقے نوں چھڈ دِتا سی۔ تے کیوں جے سر گیس صوبے دار سی تے ایس لئی جیہڑے اگے علاقے دے وچ پولوس تے برنباس گئے سن او علاقہ وی صوبے دار دے ماتحت سی۔ جدوں تیکر پولوس رسول ایس علاقے دے وچ مُنادی کردا رہیا سی تے اوہدا چنگا استقبال ہُندا رہیا سی اوس سارے صوبے دے وچ۔ تے کُپرس دے ول نوں اوہدا ایہہ سفر نہایت کامیاب رہیا سی۔ تے ایہہ پولوس رسول دا پہلا مشنری سفر سی۔ خُداوند نے اوہنوں بہت برکت دیندیاں ہوئیاں اوہدے وسیلے دے نال ہوراں نوں وی بہت برکت دِتی سی۔ لوقا ایہہ بیان کردا اے پئی اوہناں نے خُداوند خُدا دے اُتے بھروسہ کیتا سی تے اوہدی وفاداری دے اُتے توکل کیتا سی۔ تے ایہدے باہجوں اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۳ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

فیر پولوس تے اوہدے ساتھی پافُس توں روانہ ہُندیاں ہوئیاں پمفیلیہ دے پرگہ دے وچ آئے سن تے یوحنا اوہناں توں وکھ ہُندیاں ہوئیاں یرُوشلیم نوں واپس چلیا گیا سی۔ تے او پرِگہ توں ٹُردیاں ہوئیاں پسدیہ دے انطاکیہ دے وچ پہنچے سن۔

اسی ویکھدے آں پئی ایس نقشے دے وچ نیلی لائن پولوس رسول دے پہلے مشنری سفر دے بارے دے وچ بیان کردی اے۔ انطاکیہ توں او شام دے وچ آیا سی۔ ایہہ انطاکیہ رومی سلطنت دا تیجا وڈا شہر سی۔ تے اوتھوں او تقریباً ۱۰۰ میل دا سمندری سفر کردیاں ہوئیاں کُپرس دے وچ پہنچے سن۔

کُپرس دے علاقے دے وچوں مُنادی کردیاں ہوئیاں او پمفلیہ دے وچ پہنچے سن۔ تے اوتھوں او پرگہ دے وچ آئے سن۔ تے پرگہ توں ہُندیاں ہوئیاں او اِک ہور انطاکیہ دے وچ اپڑے سن۔ تے ایہہ اوس انطاکیہ توں وکھرا شہر سی جہدے بارے دے وچ اسی پہلاں پڑھیا سی۔ ایتھوں ایہہ راہ اُکنیم نوں جاندا سی۔ پر اسی ویکھدے آں پئی اوہناں نے انطاکیہ دے وچ وی خُدا دے پاک کلام دی مُنادی کیتی سی۔ اوہناں نے اوتھے خُداوند یسوع مسیح دے پاک کلام دی مُنادی کردیاں ہوئیاں خُدا دے ناں نوں جلال دِتا سی۔ تے اوہناں نے اوہدی شاگردیت دے اُتے کم کیتا سی۔

ایس شہر دے وچ پہلاں توں بہت سارے ایمان دار رہندے سن۔ تے جہناں علاقیاں دے وچ پولوس تے برنباس نے مُنادی کیتی سی اوتھے اوہناں نے بہت ساریاں لوکاں نوں خُداوند یسوع مسیح دا حواری بنایا سی۔ اوہناں نے اوہناں کلیسیاواں دے وچ ایلڈر مُقرر کیتے سن جہناں نوں کلیسیا دیاں ذمہ داریاں سونپیاں گئیاں سن۔ تے او اوہناں کلیسیاواں توں واپس آئے سن تے کُپرس توں پرگہ پہنچے سن۔ ایہہ پرگہ اِک وڈا شہر سی تے تقریباً ۵ میل تیکر سمندر دا ساحل ایس شہر دے نال لگدا سی۔

ایتھے ایہہ تے بیان نہیں کیتا گیا اے پئی پرگہ دے وچ آ کے اوہناں نے کیہ کیہ کیتا سی پر صرف اینا ای بیان کیتا گیا اے پئی اوہناں نے ایتھوں یوحنا نوں واپس یروشلیم نوں بھیجیا سی۔ ایہہ یوحنا برنباس دے چاچے دا پُتر سی۔ ایس پہلے مشنری سفر دے وچ یوحنا اوہناں دے نال سی پر ایتھے ایہہ وجہ بیان نہیں کیتی گئی اے پئی کیوں یوحنا پرگہ توں واپس آ گیا سی۔

ایہہ ہوسکدا اے پئی یوحنا نوں کسے ہور خدمت دے لئی واپس بھیج دِتا گیا ہوئے گا۔ پر اسی ایہہ ویکھدے آں پئی پولوس تے برنباس نے اپنے مشنری سفر نوں جاری رکھیا سی۔ تے او ایس خدمت دے لئی یوحنا مرقس دے بڑے شُکر گُزار سن کیوں جے اوہنے اوہناں دے نال سفر کیتا تے خدمت دیاں مُشکلاں نوں برداشت کیتا سی۔

ایویں ایہہ بہت ای چنگا موقع سی پئی خُدا نے جدوں غیر قوماں تے مختون ایمانداراں دے وچ بہت ساریاں لوکاں نوں بحال کیتا سی۔ تے جہناں نوں خُدا دی اُمید سی تے خُدا دی آس سی اوہناں نے خُدا توں بہت برکت پائی سی۔ پولوس نے اپنی بُلاہٹ دے بعد اپنا ہر دن تے اپنی ہر رات خُدا دی خدمت دے وچ گُزاری سی۔ پطرس دے لئی ایہہ سفر بڑا اوکھا سی کیوں جے او ۵ دیہاڑیاں دا سمندری سفر کردیاں ہوئیاں کُپرس وچ پہنچیا سی تے اوتھوں او پرگہ دے وچ آیا سی۔ تے انطاکیہ تے

شام دے وچکار کئی سو مِیلاں دا فاصلہ پایا جاندا سی۔ تے او زمانے دے اعتبار دے نال ایہہ سفر بہت ای اوکھا سفر سی۔

گلتیاں دے ناں لِکھے گئے خط دے وچ پولس اپنیاں ایہناں مُشکلاں نوں بیان کردا اے۔ پولوس اصل دے وچ ایس سفر دے بعد گلتیاں دے کول گیا سی۔ جتھے سفر کردیاں ہوئیاں ہُن او اپڑیا سی ایتھوں جنبو دے وچ گلتیاں دا علاقہ اے۔ تے ایس توں تقریباً ۱۵ ورے پہلاں گلتیہ ایس علاقے دا حصہ نہیں سی۔ تے گلتیا دے ناں لِکھے جاون والے خط دے وچ پولوس اپنیاں مُشکلاں نوں بیان کردا اے جہناں نوں اوہنے اسی خدمت تے مُنادی دے دوران برداشت کیتا سی۔

انطاکیہ رومی سلطنت دا بہت ای اہم ترین شہر سی۔ تے ایہہ خُدائے پاک روح دا اہم منصوبہ سی پئی پولوس کُپرس توں انطاکیہ دے وچ جاوئے۔ ایس شہر دے وچ رومی فوج دے بہت سارے عہدے دار پائے جاندے سن۔ جہناں دے وچ کئی تے فارغ وی ہو چُکے سن۔ ایویں ایس شہر دے وچ رومی سلطنت بہت ای اہمیت دی حامل سی تے ایہہ امیر ترین شہراں دے وچوں اِک سی۔

یوسیفس بیان کردا اے پئی ایہہ تقریباً۲۰۰ ورے مسیح توں پہلاں توں آباد اے۔ تے تقریباً دس ہزار یہودی ایس شہر دے وچ وسدے سن۔ تے ایتھے دی یہودی آبادی کافی اثر و رسوخ رکھدی سی۔ تے

ایہہ شہر رومی شہنشاہ دی پرستش دے لئی بڑا مشہور سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۴ تے ۱۵ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

۔۔۔تے سبت دے دیہاڑے عبادت خانے دے وچ جا بیٹھے۔ فیر توریت تے نبیاں دیاں کتاباں پڑھن دے بعد عبادتخانے دے سردار نے اوہناں نوں اکھوا گھلیا پئی اے بھراوٗ جے لوکاں دی نصیحت دے لئی تُہاڈے دل دے وچ کوئی گل ہے تے بیان کرو۔

ایہہ سبت دا دیہاڑا سی تے او سارے عبادت خانے دے وچ بیٹھے ہوئے سن۔ تے اوتھے مشنہ دی تلاوت کیتی گئی سی تے شیماع دا بیان کیتا گیا سی۔ کیوں جے یہودی ہر عبادت دے وچ کلمے نوں بیان کردے سن۔ یعنی سُن اے اسرائیل خُداوند ساڈا خُدا اِک ای خُداوند اے۔ اوہناں دا اصول ایہہ سی پئی ہر اک یہودی مذہب تے ایمان دے پیروکار صاحب علم بندے نوں ایہہ موقع دِتا جاندا سی پئی او سرداراں دے نال رفاقت رکھے۔ تے ضرورت دے تحت اوہنوں بولن دا موقع وی دِتا جاندا سی۔ تے عام طور تے عبادت خانیاں دے وچ توریت دی کتاب یا طومار نوں بند کر کے اِک پاسے رکھی ہوئی الماری دے وچ رکھ دِتا جاندا سی۔ تے فیر اوتھوں ای کڈھ کے اوہنوں تلاوت کیتا جاندا سی۔ تے پڑھن دے لئی اوہنوں سامنے پئی ہوئی اِک میز دے اُتے رکھ دِتا جاندا سی۔

اوہناں نوں موسیٰ دے ولوں ایہہ ہدایت ملی سی پئی اوہناں نوں کیویں توریت دی قدر کرنا اے تے ایہہ پئی اوہناں دے لئی توریت کیویں اہم اے۔ تے عبادت خانیاں دے وچ ایہہ ساری ذمہ داری اِک نگہبان دی ہُندی سی جہنوں باقی ایمانداراں دے ولوں مُقرر کیتا جاندا سی۔ تے کدی کدی ایس بندے دے لئی اعزازی طور تے تحفے وی دِتے جاندے سن۔ تے ایہہ وی دستور سی پئی جے کوئی صاحبِ علم تے شریعت دا پیروکار اوتھے موجود ہُندا سی تے اوہنوں ساریاں دے سامنے بولن دا موقع دِتا جاندا سی۔ تاں پئی او شریعت دی کسے گل دے اُتے روشنی پاوئے تے کُجھ بیان کرے۔ بھاویں جے پولوس دی آمد توں پہلاں وی او ایس رفاقت نوں باقاعدگی دے نال بحال رکھدے سن تے سبت نوں مناوندے سن۔

ایتھے اسی ویکھدے آں پئی اِک لفظ نصیحت ورتیا گیا اے جیہڑی پئی اِک خاص اصطلاح اے جہنوں پیغام نوں پیش کرن دے لئی ورتیا جاندا سی۔ تے ایہدے توں مُراد او خُطبہ اے جیہڑا عبادت خانیاں دے وچ دِتا جاندا سی تے جہدا مقصد ساریاں سُنن والیاں نوں خُداوند خُدا دی شریعت دی تابعداری سکھاونا اے۔ ایس گل دے لئی پولوس رسول تیار ہویا سی جیہڑا پئی گملی ایل دا شاگرد سی۔ تے پولوس رسول نے ربیّ ہون دی تعلیم وی حاصل کیتی سی۔ تے او شریعت نوں بہت گہرے طور تے

جاندا سی۔ تے او شریعت دا بہت چنگا علم رکھدا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۶ تے ۱۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

پس پولوس نے کھلو کے تے ہتھ دے نال اشارہ کر کے آکھیا۔ اے اسرائیلیو تے اے خُدا ترسو سُنو!

عبادت خانہ یا ہیکل او تھاں اے جتھے خُدا دی پرستش کیتی جاندی سی تے خُدا دی عبادت ہُندی سی۔

تے ۱۷ اویں آیت دے وچ بیان اے:

ایس اُمت اسرائیل دے خُدا نے ساڈے باپ دادے نوں چُن لیا سی۔

ایتھے پولوس دے پیغام دے وچ بنی اسرائیل دے نبیاں تے خُدا دے نال جُڑے ہوئے لوکاں دی کہانی نوں بیان کیتا گیا اے۔ تے او خُدا دی انتہائی محبت نوں بیان کردا اے تے ایتھے بنی اسرائیل دی نجات دی تحریک نوں بیان کیتا گیا اے۔ تے پولوس اوہناں دے نال کلام کردیاں ہوئیاں ایہہ بیان کردا اے پئی اے اسرائیلیو تے خُدا توں ڈرن والیو سُنو!

بھاویں جے یہودی مختون ایماندار شریعت دے اُتے تے نبیاں دے اُتے فکر کردے سن تے ختنہ اوہناں دا ظاہری نشان سی۔ پر غیر قوماں نوں خُدا نے ایمان دے وسیلے دے نال کلیسیا دا بدن بنایا سی تے اوہناں نوں مُقدساں دے وچ شامل کیتا سی۔ جتھے ایس آیت دے وچ پولوس رسول یہودی یا غیر

یہودی دے فرق دے بغیر آکھدا اے پئی خُدا نے ساڈے باپ دادے نوں چُن لیا اے۔ یعنی ابرہام تے اضحاق تے یعقوب نوں چُن لیا اے تے اوہناں نوں برکت دیندیاں ہوئیاں وہدایا اے۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۱۷ آیت ایہہ بیان کردی اے:

تے جدوں ایہہ اُمت مُلکِ مصر دے وچ پردیسیاں دی طرح رہندی سی۔

ایتھے اسی ویکھدے آں پئی پولوس رسول بنی اسرائیل قوم دی غُلامی دے بارے گل کردا اے۔ جدوں او فرعون دے ہتھوں دُکھاں نوں برداشت کردے پئے سن۔ تے او تقریباً ۴۰۰ وریاں تیکر غُلامی دے وچ رہئے سن۔ ایہہ بہت ای اوکھا ویلا سی جدوں فرعون اوہناں توں بہت کم کرواندا سی۔ تے اوہناں دے نال چنگا سلوک نہیں کیتا جاندا سی کیوں جے اوہناں نوں ایہہ ڈر سی پئی کتے ایہہ بہت زیادہ وہد نہ جاون تے اوہناں دے مُلک نوں ایہناں لوکاں توں خطرہ نہ پے جاوئے۔

ایویں او اپنے ماضی دے وچ فرعون دے غُلام رہ چُکے سن۔ یعقوب دے نال خاندان دے باقی لوکی جشن دے علاقے دے وچ رہن لگے سن۔ کیوں جے او بُنیادی طور تے ایالی سن تے او علاقہ اوہناں دے لئی بہت چنگا سی کیوں جے او ہر بھرا سی۔ ایس ای لئی اوہناں نے اپنے وسن دے لئی جشن دے علاقے نوں چُنیا سی کیوں جے اوہناں دے کول بھیڈا بکریاں سن۔ ایویں شروع شروع دے وچ بنی اسرئیل بہت برومند ہوئے سن۔ اوس ویلے یوسف اوس مُلک دا دُوجے درجے دا حاکم سی جہنوں

اوہدیاں بھائیاں نے اسماعیلی قافلے دے ہتھوں ویچ دِتا سی۔ تے او بہت ساریاں مُشکلاں نوں برداشت کردیاں ہوئیاں مصر دا حاکم بنیا سی۔

تے ایویں پویا پئی جدوں یوسف مر گیا سی تے اوس مُلک دے وچ اِک ہور حاکم برپا ہویا سی۔ تے اوس حاکم نے اسرائیلی لوکاں دے خلاف کم کرنا شروع کر دِتا سی تے اوہنے چاہیا پئی اوہناں دی نسل وہدنا بند ہو جاوئے۔ تے ایویں اوہنے ایہہ حُکم جاری کیتا سی پئی اوہناں دیاں بچیاں نوں دریا دے وچ سُٹ دِتا جاوئے۔ اسی بڑے حیران ہُندے آں پئی جدوں بنی اسرائیل مصر دے وچ آئے سن تے او صرف ۷۵ جاناں سن۔ تے ہُن جدوں فرعون نے اوہناں دے خلاف حُکم جاری کرنا شروع کر دِتے سن تے اوہناں دی تعداد لکھاں دے وچ ہو گئی سی۔ ایویں فرعون نے ایہہ حُکم جاری کیتا سی پئی اوہناں دیاں ساریاں نر بچیاں نوں دریا دے وچ سُٹ دِتا جاوئے تاں پئی اوہناں دی نسل ہور نہ وہد سکے۔

ایویں بنی اسرائیل جنگجو بہادراں تے دانشمنداں دی اِک قوم بن گئی سی۔ تے ہُن جدوں اوہناں نوں اوہناں دی غُلامی توں رہائی دِتی جاون والی سی تے اوہناں دی تعداد لکھاں دے وچ ہو گئی سی۔ ایویں اسی ایہہ وی ویکھدے آں پئی نبی اسرائیل دا مصر دے وچ جانا وی اِک معجزہ سی تے اوہناں دا اوتھوں نکلنا وی اِک معجزہ سی۔

پر خُدا نے معجزانہ طور تے اوہناں دی حفاظت کیتی سی تے اوہناں دی فریاد خُدا دے حضور دے وچ پہنچی سی۔ او اوتھے فرعون دے مہمان دے طور تے آئے سن۔ تے ایہدے بعد او مصر دے وچ ای آباد ہو گئے سن۔ تے کعنان دے مُملک دے وچوں نکلن دی وجہ ایہہ سی پئی اوتھے کال پیا سی۔ پر اسی ویکھدے آں پئی اوہناں دی یاری فرعون دے نالا وس ویلے تیکر ای رہی سی جدوں تیکر یوسف جیوندہ رہیا سی۔ پر فرعون دے بعد جیہڑا بادشاہ برپا ہویا سی اوہنے یوسف دیاں کماں نوں یاد نہیں رکھیا تے بنی اسرائیل دے اُتے ظُلم کرنا شروع کر دِتا سی۔ جشن دا ایہہ علاقہ بہت ای سرسبز تے زرخیز سی۔ تے یوسف دے مرن دے بعد او بہت چِر تیکر مصری غُلامی دے وچ رہئیے سن۔ او تقریباً ۴۰۰ وریاں تیکر مصر دی غُلامی دے وچ رہئیے سن۔ پر بنی اسرائیل دے نال مصریاں دا دا سلوک بہت ای نا روا تے ناقابلِ برداشت سی۔ کیوں جے او اوہناں نوں اپنی غپلامی دے وچ رکھن دے لئی اوہناں دے نال ایہہ سارا کُجھ کردے پئے سن۔ تے او اوہناں دی نسل نوں وہدن نہیں دینا چاہندے سن۔ کیوں جے اوہناں نوں ایہہ خطرہ سی پئی او کِتھے دوجیاں حکومتاں دے نال رل کے مصریاں دے خلاف نہ ہو جاون تے مُملک اُتے قبضہ نہ کر لین۔ تے ایس ای خدشے دی وجہ توں اوہناں نے بنی اسرائیل دے اُتے ظُلم کیتے تاں پئی او اپنی خُودمختار حکومت نہ بنا لیون۔

پر سی ویکھدے آں پئی او خُدا دے فضل دے نال وہددے گئے تے برومند ہُندے گئے۔ خُدا نے اوہناں دے وچ حیران کردیون والے کم کیتے سن تے خُدا نے اوہناں دے وچ قاضی، نبی تے بادشاہ مُقرر کیتے سن جیہڑے پئی خُدا دے نذیر سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۷ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

تے زبردست ہتھ دے نال اوہناں نوں اوتھوں کڈھ لیایا۔

اوہناں دے اُتے ہون والیاں ظُلماں تے دُکھاں دی فریاد خُدا نے سُنی سی تے او اُتر آیا سی پئی اوہناں نوں اپنی قُدرت دے سببوں اوتھوں کڈھ لیاوئے۔ ایویں خُدا نے اوہناں دیاں ساریاں دُکھاں تے پریشانیاں نوں ختم کر دِتا سی، اوہناں ساریاں گلاں توں جہناں دی وجہ توں اوہناں نوں تکلیف سی۔ خُدا نے اوہناں ساریاں گلاں نوں اوہناں دیاں حیاتیاں توں دُور کر دِتا سی تے اوہناں نوں رہائی عطا کیتی سی۔

ہتھ ایتھے خُدا دی قُدرت نوں بیان کردا اے تے ایتھے زبردست ہتھوں توں مُراد اے پئی خُدا اوہناں نوں اپنے غضبناک ہتھ دے نال جیہڑا فرعون دے خلاف سی اوتھوں کڈھ لیایا سی۔ کیوں جے فرعون نے انکار کیتا سی تے اوہنے خُدا دیاں لوکاں نوں اوتھوں جاون دیون توں انکار کیتا سی۔ تے ایویں ایہہ

خُدا دی قُدرت تے بُزرگی دا بیان اے۔ جہدے بارے دے وچ مصریاں نے نہ جانیا سی تے اوہناں نے خُدا دی مُخالفت کردیاں ہوئیاں اوہدے خلاف کھلوتے سن۔

پر اسی ویکھدے آں پئی خُدا نے نبی اسرائیل دی محافظت کیتی سی تے ایویں جیویں مُرغی اپنیاں بچیاں نوں اپنیاں پراں ہیٹھاں لُکا لیندی اے ایویں ای خُدا نے اوہناں نوں اپنے ہتھ دے ہیٹھاں لُکا لیا سی۔ اوہنے اوہناں دے اُتے رحم کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں سنبھالیا سی تے اوہناں دی مدد کیتی سی۔ تے خُدا بنی اسرائیل تے مصریاں دے وچکار آ کھلوتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی خُدا نے مصریاں نوں ماریا تے اوہناں دے ظُلم دا جواب دِتا سی۔

خُدا نے معجزے کردیاں ہوئیاں بنی اسرائیل دے اُتے ایہہ ظاہر کیتا سی پئی او اوہناں دا خُدا باپ اے تے او اوہناں دے باپ دادے ابرہام، اضحاق تے یعقوب دا خُدا اے۔ تے ایویں ای اوہنے مصریاں دے اُتے وی ایہہ ظاہر کیتا سی پئی او زورآور تے قادرِ مُطلق خُداوند اے۔ ایویں ایہہ عبرانیاں دا حیرت انگیز خروج سی۔ تے ایہدے وچ خُدا دے فرشتے نے مصریاں دیاں پہلوٹھیاں نوں ماریا سی۔ تے خُدا نے بنی اسرائیل نوں بڑی قُدرت دے نال اوتھوں کڈھیا سی۔

یوسفیس ایس خروج نوں بیان کردیاں ہوئیاں یہودیاں دی تائید کردا اے تے او بنی اسرائیل دے خُدا دی قُدرت نوں بیان کردا اے۔ تے ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی خُدا قادرِ مُطلق خُدا اے تے

او زورآور خُدا اے۔ تے ایویں فرعون ایس جنگ دے وچ ہار گیا سی۔ تے خُدا تے اوہدے لوکی بہت ای قُدرت دے نال فتح مند ہو گئے سن۔ ایتھوں تیکر پئی فرعون تے مصریاں نے آپ اوہناں نوں آکھیا پئی او اوتھوں چھیتی دے نال نکل جاون۔

ساریاں قوماں دے لئی تے خاص طور تے بنی اسرائیل دے لئی ایہہ بہت ای حیران کر دیون والی گل سی پئی خُدا اوہناں نوں بڑی قُدرت دے نال رہا کر کے لے آیا سی۔ تے مصریاں نے اوہناں نوں زبردستی اوہناں دے مُلک دے وچوں چلے جاون نوں آکھیا سی۔ ایویں جِنے وی ظُلم بنی اسرائیل دے اُتے ہوئے سن اوہناں دا حساب کردیاں ہوئیاں یوسفیس عبرانیاں دی حمایت کردیاں ہوئیاں آکھدا اے پئی اوہناں دا واقعی مصر دے وچوں نکل جانا بہتر سی۔ ایویں بنی اسرائیل دی ایہہ تاریخ بہت ای زبردست سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۸ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے کوئی چالی وریاں تیکر بیابان دے وچ اوہناں دیاں عادتاں نوں برداشت کردا رہیا سی۔

چالی وریاں تیکر خُدا اوہناں دے نال رہیا سی تے ایویں خُدا اوہناں دے نال رفاقت رکھدا سی۔ تے ایس بیابانی آوارگی دے دوران خُدا اوہناں دے نال رہیا تے اوہناں دی حفاظت تے مدد کردا رہیا سی۔

ستفنس نے وی باپ دادے دے بارے دے وچ تقریر کیتی سی جھدے وچ اوہنے خُدا دے نال اوہناں دے باپ دادے دی رفاقت دا بیان کیتا سی۔ تے ایہہ سچ اے پئی بنی اسرائیل نے خُدا دے نال رفاقت دے وچ وفاداری کیتی سی تے اوہدے لئی قُربانیاں پیش کیتیاں سن۔ خُدا بیابان دے وچ اوہناں دی حفاظت کردا رہیا سی۔ خُدا نے اپنے بندے موسی دی رائیں اوہناں نوں حیاتی نوں گُزارن دا طریقہ دِتا سی تے اوہناں نوں ایہہ سکھایا سی پئی او کیویں خُدا دے نال وفاداری دے نال چل سکدے نے تے کیویں خُدا دے حضور دے وچ اپنیاں حیاتیاں نوں گُزار سکدے نے۔

ایویں اسی ویکھدے آں پئی خُدا نے براہ راست اوہناں دی مدد کیتی سی تے اوہناں نوں بچایا سی۔ بنی اسرائیل دے ایس خروج نوں ساری دُنیاں دیاں قوماں نے ویکھیا سی تے ایہہ جانیا سی پئی عبرانیاں دا خُدا نے حد قُدرت والا خُدا اے۔

تے اسی ویکھدے آں پئی جِتھے یوسفیس عبرانیاں دی حمایت کردا اے اوتھے او مصری لکھاریاں توں اپنے آپ نوں وی بچاوندا اے پئی کتے او عبرانیاں دے خُدا دے اگے کوئی غلطی نہ کرے جاوئے۔ تے ایویں او عبرانیاں دے خُدا دی قُدرت دا بیان کردا اے جیہڑا اوہناں نوں اپنی قُدرت دے نال اوتھوں کڈھ لیایا سی۔

اسی ویکھیا اے پئی فرعون دی فوج نے شکست کھائی سی تے خُدا نے اوہناں نوں پانی دے وچ غرق کر دِتا سی۔ مصر دے پہلوٹھے مارے جاون تے فرعون تے مصری لوکی بہت خوفزدہ ہو گئے سن۔ تے اوہناں نے عبرانیاں نوں چھیتی دے نال اپنے مُلک دے وچوں نکل جاون نوں آکھیا سی۔ تے ایس آیت دا تعلُق اسرائیل دی بیابان دے وچ آوارگی دے نال اے۔ تے اوہناں دا قادر خُدا اوہناں نوں دی حفاظت کردا رہیا سی۔ اسی ویکھدے آں پئی ستفنس نے وی اِک تقریر دے وچ بُزرگاں دا بیان کیتا اے پئی اوہناں نے بیابان دے وچ حیاتی گُزاری سی تے خُدا اوہناں دے نال سی تے اوہناں نوں عجیب کم وکھاوندا رہیا سی۔

موسی اوس بیابان دے وچ اوہناں دے نال سی تے خُدا آپ دن دے ویلے بدل دے تھم دے وچوں تے رات نوں اگ دے تھم دی رائیں اوہناں دے نال نال رہندا سی۔ تے اسی ویکھدے اں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۱۹ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے کعنان دے وچ ۷ قوماں نوں غارت کردیاں ہوئیاں اِک اندازے دے مُطابق ساڈھے چار سو وریاں دے وچ اوہناں دا مُلک اوہناں دی میراث کر دِتا سی۔

سانوں توریت دے وچوں اوہناں قوماں دے بارے پڑھن نوں مِلدا اے جنہاں نوں خُدا نے اوہناں دے اگوں غارت کیتا سی تے او ساریاں بُت پرست قوماں سن۔ جدوں بنی اسرائیل ایتھے پہنچے تے کئی

واری اوہناں قوماں نے مُزاحمت وی کیتی سی پر خُدا نے اپنیاں لوکاں نوں اوہناں دے اُتے فتح عطا کیتی سی۔ تے ایہدے نال نال خُدا نے بنی اسرائیل نوں ایہہ وی ہدایت کیتی سی پئی او شراب نوشی تے حرام کاری دیاں شیواں توں پرہیز کرن تے غیر قوماں دیاں طریقیاں نوں نہ اپناون۔ خُدا نوں اوہناں قوماں توں نفرت نہیں سی سگوں خُدا اوہناں دیاں کماں توں نفرت کردا سی جہناں دی رائیں او خُدا دی تکفیر کردے سن تے اوہناں دیوتیاں نوں پُوجدے سن جیہڑے اوہناں دیاں اپنیاں ہتھاں دے نال بنائے ہوئے سن۔

تے اسی ویکھدے آں پئی بنی اسرائیل مہاجر قوم سی جیہڑی ہجرت کر کے کنعان دے مُلک دے وچ پہنچی سی۔ پر اوہناں ساریاں عجیب کماں نوں جاندے سن جیہڑے اوہناں دے وچکار خُدا نے اوہناں دے لئی کیتے سن۔ تے جہناں حیران کر دیون والیاں کماں نوں کردیاں ہوئیاں خُدا اوہناں نوں ایس مُلک دے وچ لے کے آیا سی بنی اسرائیل اوہناں ساریاں نوں بہت ای چنگی طرح دے نال جاندے سن۔ تے نہ صرف او سگوں کنعان دے مُلک دے وچ وسن والیاں باقی ساریاں قوماں وی ایس گل نوں جان گئیاں سن۔

خُدا نے اوہناں دیاں پیہڑیں کماں دی وجہ توں اوہناں نوں اوس مُلک دے وچوں کڈھیا سی۔ تے ایہدے باہجوں خُدا نے بنی اسرائیل قوم دے نال ایہہ عہد کیتا سی بنی اسرائیل اوہناں ساریاں کماں

توں پرہیز کرن گے جہناں نوں پہلاں ایتھے وس والیاں قوماں کردیاں سن۔ تے ایویں او پاپ کردیاں ہوئیاں خُدا نوں ناراض نہیں کرن گے۔ ایویں خُدا نے اوہاں ۷ قوماں نوں اوتھوں کڈھ دِتا سی جیہڑیاں اوتھے پہلاں توں وسدیاں سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۲۰ تے ۲۱ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے ایہناں گلاں دے باہجوں سموائیل نبی دے زمانے تیکر اوہناں دے وچ قاضی مُقرر کیتے تے ایہدے باہجوں اوہناں نے بادشاہ دے لئی درخواست کیتی سی۔

اسی ویکھدے آں پئی قاضیاں دی کتاب بنی اسرائیل دے وچ گلہ بانی دی لئی راہنما نہ ہون دی صورت دے وچ وجود دے وچ آئی سی۔ تے خُدا نے اوہناں دے لئی قاضیاں نوں مُقرر کیتا سی۔ تے ایہدے نال نال خُدا نے اوہناں دی حیاتی گُزارن تے برکت پاون دے لئی وی کُجھ قانون مُقرر کیتے سن۔ پئی جے او ایہناں دے اُتے عمل کرن گے تے او کامیاب ہون گے۔ تے قُضاۃ دی کتاب دے وچوں سانوں اجہیاں قاضیاں دے بارے پڑھن نوں مِلدا اے جہناں نے خُدا دی حضور وفاداری دے نال اپنی خدمت نوں پُورا کیتا سی تے اجہیاں دے بارے وی ویکھن نوں مِلدا اے جیہڑے خُدا دے حضور وفادار نہیں رئیے سن۔ تے اسی جاندے آں پئی سموئیل وی قاضی سی تے او نبی وی سی۔ تے ایس کتان دا مُڈھ ای سموئیل دے نال ہُندا اے۔ تے قُضاۃ تے رُوت دی کتاب وی قاضیاں دے دور دے وچ لِکھی گئی سی۔

ایس ساری صورت حال نوں سامنے رکھدیاں ہوئیاں خُدا نے سموئیل نوں اوس ای ویلے مُقرر کر دِتا سی جدوں او اجے نوجوان ای سی۔ سموئیل دے باہجوں بنی اسرائیل نے خُدا توں اپنے لئی بادشاہ منگیا سی۔ تاں پئی اوہناں دا وی دوجیاں قوماں دی طرح اِک بادشاہ ہوئے۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۲۱ آیت ایویں بیان کردی اے:

تے خُدا نے بنیامین دے قبیلے دے وچوں اِک بندے ساؤل قیس دے پُتر نوں چالی وریاں تیکر اوہناں دے اُتے بادشاہ مُقرر کیتا سی۔

ایویں بنی اسرائیل دی درخواست دے اُتے ساؤل نوں جیہڑا بنیامین دے قبیلے دے وچوں سی تے قیس دا پُتر سی اوہناں دا بادشاہ مُقرر کر دِتا گیا سی۔ خُدا اوہناں دی ایس گل توں راضی نہیں سی۔ خُدا نے اوہناں دے وچکار پہلاں ای چنگے قانون مُقرر کیتے ہوئے سن پر جدوں اوہناں نے ضد کیتی تے خُدا نے اوہناں دے اُتے بادشاہ نوں وی مُقرر کر دِتا سی۔ پر اسی ایہہ ویکھدے آں پئی ایہدے باہجوں بنی اسرائیل نقصان دے وچ ای رہئیے سن۔ کیوں جے جدوں تیکر او خُدا دی مرضی دے تابع رہئیے سن اوہناں دے اُتے ہر طرح دے نال خُدا دی برکت تے خُدا دا فضل سی۔ پر خُدا نے نا چاہیدیاں ہوئیاں وی اوہناں دی مرضی دے مُطابق تے کر دِتا سی پئی خُدا اوہناں توں خُوش نہیں سی۔ ایویں خُدا نے

بنی اسرائیل دے اُتے اوہناں دا پہلا بادشاہ ساؤل مُقرر کیتا سی جیہڑا اوہناں دے اُتے چالی وریاں تیکر حاکم رہیا سی۔

یاد رکھو پئی سانوں کدی وی خُدا دی مرضی دے خلاف جاندیاں ہوئیاں اپنیاں برکتاں نوں نہیں ڈکنا چاہیدا اے۔ بنی اسرائیل دی مرضی نوں پُورا کردیاں ہوئیاں خُدا نے ساؤل نوں اوہناں دے اُتے بادشاہ مُقرر کیتا سی تے اوہنے بہت سارے ایویں دے کم کیتے سن جہناں توں خُدا اوہدے توں راضی سی۔ پر خُدا نے اوہدے بارے دے وچ سموئیل نوں پہلاں توں ای آگاہ کر دِتا سی کیوں جے خُدا اوہدے بارے دے وچ پہلاں توں ای جاندا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی عمال ۱۳ باب دی ۲۲ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

فیر اوہنوں ہٹاوندیاں ہوئیاں داؤد نوں اوہناں دا بادشاہ بنایا سی جہدے بارے دے وچ اوہنے ایہہ گواہی دِتی سی پئی مینوں اِک بندہ یسی دا پُتر داؤد میرے دل دے مُوافق مِل گیا اے۔

سموئیل دے نال خُدا نے کلام کیتا سی تے اوہنوں بیان کیتا پئی او ساؤل دے بعد داؤد نوں اپنی قوم دا بادشاہ ہون دے لئی مُقرر کرے گا۔ پر اسی ویکھدے آں پئی ساؤل توں اپنی قوم دی بادشاہی واپس لیون توں پہلاں سموئیل دی دوجی کتاب دے وچ خُدا نے اوہنوں فیر آزمایا سی پر او خُدا دے حضور دے وچ تابعدار نہیں رہیا سی۔ تے ساؤل نے خُدا دے حُکم دے مُطابق اوہدی تابعداری نہیں کیتی

سی۔ تے ایویں ساؤل خُدا دے دل دے مُطابق کم نہیں کر سکیا سی ایس ای لئی خُدا ایہہ بیان کردا

اے پئی داؤد مینوں میرے دل دے مُطابق بندہ مِل گیا اے۔ ایہہ داؤد اِک ایالی سی جہنوں خُدا نے

اپنی مرضی نوں پُورا کرن دے لئی چُنا لیا سی تاں پئی او بنی اسرائیل دے اُتے حُکمرانی کرے۔ تے

اعمال ۱۳ باب دی ۲۲ آیت ایہہ بیان کردی اے پئی:

۔۔۔او میری ساری مرضی نوں پُورا کرے گا۔

داؤد نے ہر اوس کم نوں کیتا سی جہدے توں خُدا راضی ہُندا اے۔ تے اوہنے خُدا دے پاک کلام دی

تابعداری کردیاں ہوئیاں اوہدی مرضی نوں پُورا کیتا سی۔ پر اوہنے اِخ کم غلط کیتا سی پئی اوہنے خُدا

دی مرضی دے خلاف بت سبع دے نال تعلُقات نوں قائم کر لیا سی۔ تے خُدا نے اوہدے ایس پاپ

دے بارے دے وچ ناتن نبی دی رائیں اوہدے اُتے واضح کر دِتا سی۔ پر باہجوں ایس ای بت سبع وچوں

خُدا نے اوہنوں اِک پُتر دِتا سی جہدا ناں سُلیمان سی۔ تے اسی پڑھدے آں پئی داؤد نے خُدا توں ایہہ

درخواست کیتی سی پئی او خُدا دے لئی اِک گھر نوں تعمیر کرے۔ پر خُدا نے اوہناں فرمایا سی پئی تُو

نہیں سگوں جیہڑا تیرے صُلب توں پیدا ہوئے گا او ایس گھر نوں میرے لئی تعمیر کرے گا۔

تے اسی پڑھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۲۳ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

اوس ای دی نسل دے وچوں خُداوند یسوع مسیح نوں خُدا باپ نے اپنے وعدے دے مُطابق مُنجی بنا کے بھیج دِتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۲۳ آیت دے وچ جدوں اسی ویکھدے آں تے سانوں ایویں پڑھن نوں مِلدا اے جیویں ایویں لِکھیا ہویا اے۔

اسی جاندے آں پئی داؤد نسلی اعتبار دے نال یسی دا پُتر سی۔ ایہہ یسی نہت ای اہم ناں اے کیوں جے ایہہ خُدا دے پاک کلام دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے نسب نامے دے نال جڑیا ہویا اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی یسعیاہ دی کتاب دے وچ ایویں ایہہ پیشن گوئی کیتی گئی اے پئی یسی دے تنے دے وچوں اِک کونپل نِکلے گی۔ ایہدا تعلُق آون والے ویلے دے نال اے۔ تے خُداوند یسوع مسیح دے لئی ایہہ اصطلاح ابنِ داؤد وی ورتی گئی اے۔ یسعیاہ یسی دا ناں ورتدا اے۔ اسی ایہہ نہیں جاندے آں پئی یسی دی او کیہڑی ذاتی صفت سی جہدے سببوں اوہدا ناں لیا گیا اے۔ پر ایہہ اوہدے لئی بے حد برکت دی گل اے پئی اوہدے ناں دے نال خُداوند یسوع مسیح دے ناں لیا گیا اے۔ خُدا باپ نے داؤد دے گھرانے دے وچ بنی اسرائیل نوں اِک مُکتی دیون والا عطا کیتا اے۔ یعنی خُداوند یسوع مسیح جہدے ناں دا مطلب نجات دیون والا اے۔

نہ صرف اوہدے ناں توں ایہہ مُراد اے سگوں یسعیاہ دی کتاب دے علاوہ وی جِنیاں کتاباں دے وچ پیشن گوئیاں کیتیاں گئیاں نے اوہناں ساریاں دے وچ خُداوند یسوع مسیح نوں مُنجی پیش کیتا گیا

اے۔ ایویں اسی ویکھدے آں پئی خُدا نے ایس دُنیا دی نجات نوں پُورا کرن دے لئی داوٗ دے گھرانے نوں ورتیا اے۔ خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال حاصل ہون والی نجات جُزوی یا وقتی نہیں اے سگوں ایہہ ابدی نجات اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے پہلاں عبرانیاں تے فیر غیر قوماں دے لئی ایس نجات نوں فراہم کیتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۲۴ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

جہدے آون توں یوحنا نے اسرائیل دی ساری اُمت دے اگے توبہ دے بپتسمے دی مُنادی کیتی سی۔

یہودی تاریخ دے وچ یوحنا اصطباغی بہت اہم کردار رہیا اے۔ پاک کلام ایہہ بیان کردا اے پئی او خُداوند یسوع مسیح توں پہلاں اوہدا پیش رو بن کے آیا سی تاں پئی اوہدیاں راہواں نوں تیار کرے۔ تے ایویں ایہناں پیشن گوئیاں دے کئی سو وریاں دے باہجوں ایس ہستی دا تجسم ہویا سی جہنوں ابنِ داوٗد آکھیا جاندا اے۔ تے فیر جیویں پئی یسعیاہ ۵۳ باب دے وچ اوہدے بارے دے وچ بیان اے ایہہ ساریاں پیشن گوئیاں ایویں ای پُوریاں ہوئیاں سن۔ ایتھے لُوقا ایویں بیان کردا پئی جہدے آون توں پہلاں یعنی خُداوند یسوع مسیح دے آون توں پہلاں۔

پولوس ایتھے ایس نقطے دے ول نوں آوندا پیا اے پئی خُداوند یسوع مسیح دے آون دی پیشن گوئیاں نہ تے ایس توں پہلاں پُوری ہوئی اے تے نہ ای ایہہ ایہدے باہجوں پُوری ہوئے گی سگوں ایہہ ہُن ای

ایس ویلے پُوری ہوئی اے۔ تے ایہہ ای او اہم گل سی جہنوں پولوس ایتھے بیان کرنا چاہندا سی کیوں خُداوند یسوع مسیح ایہناں دُکھاں نوں برداشت کرن دے بعد آسمان اُتے واپس جا چُکیا سی۔

ایویں خُداوند یسوع مسیح دے آمد دے بارے دے وچ خُدا دے باپ کیتے ہوئے سارے وعدے ایویں ای پُورے ہوئے سن جیویں اوہناں نوں بیان کیتا گیا سی۔ اسی ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح توں پہلاں یوحنا بپتسمہ دیندا ہویا آوندا اے تے او بنی اسرائیل دے وچ توبہ دے لئی پانی دا بپتسمہ دیندا سی۔ ایہہ لفظ بپتسمہ یونانی لفظ بپتزو توں لیا گیا اے۔ تے ایہدے توں مُراد اے ڈبونا یا کسے رنگ دے وچ رنگ جانا۔ بپتسمہ دراصل توبہ دی قائلیت دا اظہار اے۔ ایہہ اِک عہد اے پئی انسان اپنی پپرانی حیاتی توں توبہ کردیاں ہوئیاں ایہہ عہد کردا اے پئی او ہُن خُدا دی مرضی دے مُطابق اپنی حیاتی نوں بسر کرے گا۔ تے ایہدے بعد انسان دا حیاتی دے بارے دے وچ نظریہ بدل جاندا اے۔

یوحنا دا ایہہ بپتسمہ اوہدی آون والی پیش خبری دا اِک قدم سی جیویں خُدائے پاک روح اوہناں نوں اگ دے نال بپتسمہ دیون والا سی۔ تے او مُنجی، شفاعت کرن وال نجات دیون والا تے بحال کرن والا اے۔ تے ایہہ یوحنا اِک جانی پچھانی یہودی شخصیت سی۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۲۵ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے جدوں یوحنا اپنا دور پُورا کرن والا سی تے اوہنے آکھیا پئی تسی مینوں کیہ سمجھدے او؟ میں او نہیں آں۔ پر ویکھو میرے بعد او آوندا اے جہدے پیراں دیاں جُتیاں دا تسمہ میں کھولن دے لائق نہیں آں۔

ایہہ ساریاں انجیلاں دے وچ ثابت اے پئی خُداوند یسوع ای مسیح اے۔ یوحنا دی انجیل دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے بہت سارے مُباحثے نے جیہڑے اوہنے فقہیاں تے فریسیاں دے نال کیتے سن۔ تے ایہہ سارے سوال و جواب دی صورت دے وچ سن۔ انجیلیاں دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے ۳۰ توں بہتے معجزیاں نوں بیان کیتا گیا اے۔ خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ پیشن گوئیاں دے اعتبار دے نال خُداوند یسوع مسیح دے تصدیق زیادہ معتبر اے جیہڑی خُداوند یسوع مسیح دے آمد دا ثبوت اے۔

یوحنا دی انجیل دے وچ بہت سارے مباحثیاں نوں بیان کیتا گیا اے جیہڑی فریسیاں تے فقہیاں دے نال ہوئے سن۔ تے ایہناں چاراں انجیلاں دے وچ خُداوند یسوع مسیح دیاں معجزیاں نوں وی بیان کیتا گیا اے جیہڑے خُداوند یسوع مسیح دی قُدرت تے بُزرگی نوں بیان کردے نے۔ تے جیویں پئی یوحنا اصطباغی نے ایہہ بیان کیتا سی پئی میں اوہدی جُتی دا تسمہ کھولن دے لائق نہیں آں۔ ایویں اوہنے یوحنا دی انجیل دے وچ وی خُداوند یسوع مسیح دی فضیلت نوں بیان کیتا اے۔ تے ایہہ بہت دلچسپ

جُملہ اے جیہڑا یوحنا نے خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ بیان کیتا اے پئی میں تے اوہدی جُتی دا تسمہ کھولن دے لائق نہیں آں۔

یوحنا خُداوند یسوع مسیح دی فضیلت نوں بیان کردیاں ہوئیاں اوہنوں اپنے توں مُقدم بیان کردا اے۔ تے خُداوند یسوع مسیح نے ایس زمین دے اُتے آکے او ای کیتا سی جو کُجھ خُدا دے پُتر نوں ایتھے کرنا چاہیدا سی۔ تے اوہنے اپنی فضیلت نوں آپ ایویں بیان کیتا سی پئی اوہنے اپ اپنیاں حواریاں دیاں پیراں نوں دھویا سی۔ حالانکہ یوحنا دی انجیل ایہہ بیان کردی اے پئی او آپ خُدا اے۔ پر ایویں کرن دے نال خُداوند یسوع مسیح دی برتری گھٹ نہیں ہُندی اے۔

خُداوند یسوع مسیح نے ایویں کردیاں ہوئیاں اپنیاں حواریاں نوں خدمت کرنا سِکھایا سی۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح آپ وی پاک سی ایس لئی او ایہہ چاہندا سی پئی اوہدے حواری وی پاک ہون۔ تے او اَج سانوں وی پاک ٹھہراوندا اے۔ تے سانوں چاہیدا اے پئی اسی مُکمل طور تے اوہدے اُتے بھروسہ کریئے۔

کسے وی ربی یا اُستاد نوں ایہہ حق ہُندا اے پئی او اپنیاں حواریاں دا امتحان لیوے۔ پر ایویں کرن توں پہلاں اوہناں نوں سِکھاونا ضروری ہُندا اے۔ اِک یہودی حواری دے لئی سِکھن دا ایہہ عمل بہت لمبا ہُندا سی۔ تے ایس ای لئی اوہنوں بچپن توں ای شاگردیت دے وچ دے دِتا جاندا سی۔

یوحنا خُداوند یسوع مسیح نے بے حد پاک تے راستباز ہستی دے طور تے مُتعارف کرواندا اے۔ تے خُدائے پاک روح سانوں وی نواں بناوندا اے تے کامل کردا اے۔ تے اسی اوہدی راستبازی نوں پا لیندے آں تاں پئی اسی پاپ نہ کرئیے۔ کیوں جے او ساڈے توں عظیم اے سگوں بہت ای عظیم اے۔ تے اسی نویں عہد دے وچ اوہدے نال شامل ہُندیاں ہوئیاں اوہدے وسیلے دے نال نجات نوں حاصل کردے آں۔ تے خُداوند یسوع مسیح دے عہد دے وسیلے دے نال اسی سارے پاک ہوجاندے آں تے نویاں شیواں نوں میراث دے وچ لیندے آں جیہڑیاں ابدی ہُندیاں نے۔

یوحنا خُداوند یسوع مسیح دی عظمت نوں ایویں بیان کردا اے پئی او نبی توں وڈا اے۔ ایس ای لئی خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ او ایویں بیان کردا اے پئی او میں تے اوہدی جُتی دا تسمہ کھولن دے لائق نہیں آں۔ ایتھے او اوس ہستی دے بارے دے وچ بیان کردا اے پئی او ہستی یوحنا توں بہت زیادہ مُقدم اے۔ تے یوحنا ایہہ بیان کردا اے پئی خُداوند یسوع مسیح خُدا باپ دے کول جاون دا وسیلہ اے۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۲۶ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

اے بھائیو! ابرہام دے فرزندو! تے اے خُدا توں ڈرن والیو! ایس نجات دا کلام ساڈے کول بھیجیا گیا اے۔

پولوس اوس وہدیا زمانے دے بارے دے وچ بیان کردا اے جھدے وچ ایہہ نجات دے پیغام نوں ساڈے کول بھیجیا گیا اے تاں پئی اسی بچ جائیے۔ ساڈے لئی خُدا نے مُنجی بھیجیا اے تے ساڈے لئی نجات دا انتظام وی کیتا اے۔ ایہہ نجات پہلاں یہودیاں نوں دِتی گئی سی تے فیر ایہدے باہجوں غیر قوماں نوں ایہدے وچ شامل کیتا گیا سی۔ خُدا نے ایویں کردیاں ہوئیاں ساڈے لئی بہت ای ہم کم نوں پُورا کر دِتا اے تے ہُن ساڈے کول ایہہ موقع اے پئی اسی ایہنوں قبول کردے آں یاں اسی ایہنوں رد کردے آں۔ سانوں نجات دی ایس پیش کش دے لئی خُدا نوں ہاں آکھن دی لوڑ اے تاں پئی اسی ایہدے توں غافل نہ رہ جائیے۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۲۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

کیوں جے یروشلیم دے رہن والیاں تے اوہناں دیاں سرداراں نے اوہنوں پچھانیا۔

پولوس ایہہ بیان کردا اے پئی خُدا ساڈے لئی کِنے وڈے کماں نوں کردا اے۔ اوہنے یہودی قوم دی پرورش کیتی سی۔ اوہناں نوں مسر دی غُلامی توں رہا کروانديان ہوئیاں او اوہناں دے نال بیابان دے وچ رہیا سی۔ تے اوہناں نوں وعدہ کیتی ہوئی سرزمین یعنی کعنان دے مُلک دے وچ وسیا۔ تے فیر خُداوند خُدا نے اوہناں دے لئی نجات دا انتظام کیتا جھنوں اوہناں نے رد کر دِتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی ۲۷ ویں آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے نہ نبیاں دیاں گلاں نوں سمجھیا جیہڑیاں ہر سبت نوں سُنائیاں جاندیاں سن۔

یروشلیم دیاں سرداراں نے نہ تے خُداوند یسوع مسیح دے بارے سمجھیا تے نہ ای اوہنوں قبول کیتا سی۔ ایتھوں تیکر پئی اوہناں نے نبیاں دیاں پیشن گوئیاں نوں وی رد کر دِتا سی۔ تے جدوں اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح نوں رد کر دِتا تے اپنی زمینی حیاتی دے اخیری ہفتے دے وچ خُداوند یسوع مسیح یروشلیم دے ول نوں مُنہ کر کے رویا سی۔ کیوں جے اوہناں نے خُداوند خُدا دے منصوبے نوں نہیں پچھانیا سی۔

اسی کئی واری خُداوند یسوع مسیح دے تجسم دے بارے بیان کردے آں پئی او ساڈے وچکار رہیا سی۔ تے اسی اوہدا اجہیا جلال ویکھیا سی جہیا باپ دے اکلوتے دا جلال۔ خُدا دے ناپ آپ اپنیاں لوکاں دے نال محبت رکھدیاں ہوئیاں اپنے پیٹے نوں ایس جہان دے وچ دے دِتا سی۔ تے نہ صرف ایہہ سگوں خُداوند یسوع مسیح اپنیاں لوکاں دے لئی ہیکل وی اے مطلب ایہہ پئی او بے حد اہمیت دا حامل اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے آپ اپنے آپ نوں ہیکل قرار دِتا اے۔ کیوں جے اگر ہیکل خُدا دی معموری اے تے الوہیت دی ساری معموری اوہدے وچ سکونت کردی اے۔

خُداوند یسوع مسیح نے اپنے دل دے وچ رنج کیتا تے آکھیا پئی کاش جے اَج تُو سلامتی دیاں گلاں نوں جاندا۔ پر او دیہاڑے آون گے جدوں ویری تیرے چاراں پاسیاں مورچے پاون گے تے تینوں گھیر لیون

گے۔ ایہہ او نبوت سی جیہڑی خُداوند یسوع مسیح نے دُکھ دے عالم دے وچ یروشلیم دے بارے دے وچ کیتی سی۔ کیوں جے اوہناں نے خُدا دی بخشش نوں نہیں پچھانیا سی۔ اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح دی تعلیم نوں رد کردیاں ہوئیاں اوہنوں اہمیت نہیں دِتی سی۔ اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح دی عظمت نوں نہ جاندیاں ہوئیاں اوہدے پیار نوں ٹھُکرایا سی۔ تے اوہناں ایہہ نہ جانیا پئی خُداوند یسوع مسیح جیہڑا خُدا دا پُتر اے او ساڈا جات دیون والا اے۔ بنی اسرائیل نے خُدا دیاں گلاں نوں نہیں جانیا سی تے اوہناں نوں قبول نہیں کیتا سی۔ اوہناں نے اوہدے پاک کلام دی حقیقت نوں نہیں جانیا سی۔ تے او نبیاں دیاں گلاں نوں پڑھدے تے ضرور سن پر اوہناں نے ایہناں دے حقیقی معنیاں نوں اپنیاں حیاتیاں توں نظر انداز کر دِتا سی۔ ایویں او خُدا دے نیڑے نہیں آنا چاہندے سن تے اوہناں نے خُدا دے پُتر تے انساناں دے مُنجی خُداوند یسوع مسیح نوں دُکھ دِتے سن۔

خُداوند یسوع مسیح نے بنی اسرائیل دے لئی معجزانہ طور تے جسم اختیار کیتا سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے جسم نوں اختیار کیتا سی تے خُدا نے بنی آدم دے درمیان سکونت اختیار کیتی سی۔ خُدا آپ بنی نوع انسان دے لئی ایس جہان دے وچ آ گیا سی۔ یسوع مسیح خُدا دا بیٹا اے تے او آپ ایس جہان دے لئی آیا سی۔ او ازل توں موجود اے تے دُنیا اوہدے وسیلے دے نال پیدا ہوئی اے۔ ایس جہان دیاں ساریاں شیواں اوہدے وسیلے دے نال تے اوہدے ای لئی خلق کیتیاں گئیاں نے۔ ایویں خُداوند یسوع

مسیح دی فضیلت تے اوہدی عظمت ساریاں توں وہد کے ہے۔ تے اسی اوہدے ناں دے وسیلے دے نال اپنیاں پاپاں توں مُعافی پاوندے آں تے ایویں اسی خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال بحال کیتے جاندے آں۔ نبیاں دیاں پیشن گوئیاں دے مُطابق او عجیب مُشیر خُدائے قادر ابدیت دا باپ تے سلامتی دا شہزادہ اے۔ پر اوہناں فقہیاں تے فریسیاں نے خُداوند یسوع مسیح دیاں گلاں نوں نظر انداز کیتا سی تے ایس ای لئی خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں نوں آکھیا سی پئی اے نبیاں دیاں گلاں نوں منن دے وچ گھٹ اعتقاد رکھن والیو۔

کئی واری فقہیاں تے فریسیاں دے نال خُداوند یسوع مسیح دی بحث ہُندی سی۔ تے یسوع مسیح نے کئی واری اوہناں نوں ملامت کیتا سی کیوں جے اوہناں نے شریعت دیاں زیادہ تر بھاریاں گلاں نوں نظر انداز کر دِتا سی۔ تے او رسمی شریعت دے اُتے زیادہ دھیان دیندے سن۔ کیوں جے اوہناں نوں نبیاں دی رائیں خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ خُوشخبری دِتی جا چُکی سی۔ تے موسی نوں وی خُدا نے ایہہ فرمایا سی پئی تُہاڈیاں بھائیاں دے وچوں تُہاڈی مانند اِک نبی برپا کراں گا۔ تے بنی اسرائیل ایہہ اُڈیکدے پئے سن پئی اوہناں دے لئی مثیلِ موسی آوئے گا۔ ایس ای شک دی بنا تے اوہناں نے یوحنا اصطباغی نوں ایہہ پچھیا سی پئی کیہ تُو مسیح ایں؟ پر یوحنا نے اقرار کیتا تے انکار نہ

کیتا پئی میں تے مسیح نہیں آں۔ ایویں بنی اسرائیل قوم نبیاں دیاں گلاں نوں منن دے وچ سُست سن۔

تے فیر خُداوند یسوع مسیح دا خُدا باپ دے نال بہت ای چنگا تعلُق سی پئی او خُدا دا مقدس اے۔ تے خُدا باپ آپ اوہدے اندر سکونت کردا سی۔ یروشلیم دی ہیکل اصل دے وچ خُداوند یسوع مسیح دا عکس سی تے ہیکل دیاں ساریاں شیواں اوہدیاں صفتاں نوں بیان کردیاں سن۔ پر جیویں پئی ستفنس نے تقریر کیتی سی پئی او ہیکل دے وجود نوں ای اپنا سب کُجھ خیال کردے سن تے جیہڑا ہیکل دا حقیقی مالک اے اوہنوں او نظر انداز کردے سن۔ خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں نوں صاف صاف آکھیا سی پئی میں ایس ہیکل نوں تِناں دیہاڑیاں دے وچ دھا کے فیر کھڑا کر سکدا آں پر او فیر وی ایہنوں نہیں سمجھے سن۔

یہودیاں نے اوہدیاں معجزیاں نوں ویکھدیاں ہوئیاں تے اوہدی تعلیم نوں سُندیاں ہوئیاں وی اوہدے اُتے یقین نہیں کیتا سی۔ تے اوہدی تعلیم دا انکار کردیاں ہوئیاں اوہنوں غُصہ دواندے رہیئے سن۔ اوہناں اوہنوں قبول نہیں کیتا سگوں اوہنوں صلیب دے دِتا سی۔ اوہناں نے ساریاں پیشن گوئیاں نوں نظر انداز کردیاں ہوئیاں خُداوند یسوع مسیح نوں رد کر دِتا سی۔

جدوں اسی پولوس رسول دی حیاتی دے اُتے دھیان کردے آں تے اسی ویکھدے آں پئی اوہنے وی خُداوند یسوع مسیح نوں رد کر دِتا سی۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح دے اسمان اُتے چلے جاون دے باہجوں اوہنے یسوع مسیح دیاں لوکاں نوں بہت ستایا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی دمشق دی راہ تے خُداوند یسوع مسیح نے اوہنوں آپ ایہہ آکھیا سی پئی اے ساؤل اے ساؤل تُو مینوں کیوں ستاوندا ایں؟ ایہہ ستایا جانا خُداوند یسوع مسیح دی کلیسیا دا ستایا جانا سی جیہڑا پئی اوہدے بدن دا حصہ سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح نے آپ وی اپنے بدن دے اُتے ایہناں دُکھاں نوں برداشت کیتا سی۔ اوہنوں ایہناں ساریاں دُکھاں دے وچوں گُزرنا پیا سی۔

ایہدے بارے دے وچ پہلاں توں پیشن گوئیاں دے وچ بیان کیتا گیا سی تے خُداوند یسوع مسیح آپ وی جاندا سی پئی اوہنوں ایہناں ساریاں دُکھاں نوں برداشت کرنا اے۔ تے اوہنے کئی واری اپنیاں حواریاں نوں وی ایہہ بیان کیتا سی پئی ضرور اے پئی ابنِ آدم ایہناں دُکھاں نوں برداشت کرے۔ ایہہ خُدا دے کلام دیاں سچائیاں نے کیوں جے خُدا جھوٹ نہیں بولدا اے تے اوہنے ایس جہان دے نجات دیون والے دے بارے دے وچ پیشن گوئیاں دے وچ بیان کیتا سی۔ تے اوہنے ایہہ سارا کُجھ ایویں ای ہون دِتا سی تاں پئی بنی نوع انسان دی نجات مُمکن ہو سکے۔ ایس لئی جیہڑے اوہنوں قبول کردے

نے اوہناں دے لئی خُدا دی نجات مُمکن اے۔ نجات دے لئی ایمان لیانا شرط اے۔ ایویں اوہنوں قبول کرنا بے حد ضروری اے تاں پئی اوہدے توں نجات دی بخشش نوں حاصل کیتا جاسکے۔

خُدا دا پاک کلام اوہدی برتری تے اوہدی الوہیت نوں ایویں بیان کردا اے پئی اوہدے مرکھاون دے نال اسی نجات پائی اے۔ تے اوہدے پاک کلام نوں قبول کردیاں ہوئیاں اسی برکت پاوندے آں۔ تے ہُن سانوں اوہنوں قبول کرنا اے تاں پئی ساڈی نجات مُمکن ہو سکے تے اسی بنی اسرائیل دی طرح اوہنوں رد نہ کرئیے۔

پولوس رسول ایتھے خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ کیتے گئے سارے وعدیاں دے پُورا ہون دے بارے گل کردا اے۔ تے او اوہنوں رد کیتے جاون تے اوہنوں ترک کیتے جاون دے بارے وی بیان کردا اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۲۷ تے ۲۸ ایت دے وچ ایویں بیان اے:

ایس لئی اوہدے اُتے فتوی دیندیاں ہوئیاں اوہناں نوں پُورا کیتا۔ تے بھاویں جے اوہدے قتل کرن دی وجہ نہ ملی سی تاں وی اوہناں نے پیلاطُس توں اوہدے قتل دی درخواست کیتی سی۔ فقیہاں تے فریسیاں تے یہودیاں دی صدرِ عدالت دے بزرگاں نے یسوع مسیح دی پیشی کیتی تے اوہنوں مُجرم ٹھہرانا چاہیا سی۔ پر او اپنیاں ساریاں کوششاں دے باوجود اوہدے اُتے الزام ثابت نہیں کرسکے سن۔

خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں دی وج توں جہناں نوں اوہنے ساڈے لئی برداشت کیتا سی۔ پر یہودی اوہنوں کسے وی طرح دے نال غلط ثابت نہیں کر پائے سن۔ کیوں جے او ایہہ ارادہ کر چکے سن پئی اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح نوں ضرور قتل کرنا اے ایس لئی او اوہنوں ہر طرح دے نال صلیب دیون تے زور دیندے پئے سن۔ حالانکہ کسے وی مُجرم دا فیصلہ اینی چھیتی نہیں سُنایا جاندا سی۔ تے جو کُجھ خُداوند یسوع مسیح دے نال او کردے پئے سن او سارا کُجھ شریعت دے بالکُل خلاف سی۔ تے اوہناں نے شریعت دے صولاں دے خلاف یسوع مسیح دے اُتے مُقدمہ چلایا سی۔

پس اوہنوں پیلاطُس دے سُپرد کر دِتا گیا سی تے اوہنوں مجبور کیتا گیا سی پئی او خُداوند یسوع مسیح دے قتل دا حُکم سُناوئے۔ پر یہودی عدالت اوہنوں کسے وی طرح دے نال مُجرم ثابت نہیں کر پائی سی۔ تے شریعت دے مُطابق ایہہ اِک لعنتی موت سی۔ کیوں جے ایہہ بیان کیتا گیا اے پئی جیہڑا لکڑی تے لٹکایا گیا اے او لعنتی اے۔

پر ہُن ساڈے لئی ایہہ ہے پئی اسی خُداوند یسوع مسیح دیاں نظریاں نوں غلط نہ لیے تے اپنیاں پاپاں دے نال بھریاں ہوئیاں حیاتیاں دے اُتے دھیان کریئے۔ تے ایہہ جانیئے پئی ایہہ ساڈی لعنت سی جہنوں خُداوند یسوع مسیح نے ساڈے نال پیار کردیاں ہوئیاں اپنے اُتے لے لیا سی۔ کیوں جے پاپ دی مزدُوری موت اے۔ پر خُدا ساڈے نال پیار کردا اے تے او نہیں چاہندا اے پئی اسی اپنیاں

پاپاں دے ہتھوں برباد ہوئیے۔ ایویں خُدا نے ساڈی نجات تے ساڈیاں پاپاں توں رہائی دے لئی خُداوند یسوع مسیح نوں ایس دُنیا دے وچ بھیج دِتا سی پئی او ایہناں دُکھاں نوں برداشت کرے۔

ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی جیہڑے پاپ دی حالت دے وچ رہنا چاہندے نے اوہناں دے اُتے خُدا دا غضب رہندا اے۔ خُداوند یسوع مسیح یسی دے تنے دی کونپل اے تے او وعدہ کیتا ہویا مسیح اے جہنے ساڈیاں ساریاں کمزوریاں نوں اپنے اُتے لے لیا اے۔ تے ساڈیاں دُکھاں توں سانوں بچاون دے لئی اوہنے ساڈی سزا نوں اپنے اُتے لے لیا اے۔

خُداوند یسوع مسیح ابنِ داؤد اے تے او داؤد دی نسل توں ساڈا نجات دہندہ اے۔ تے ایہناں ساریاں گلاں نوں پُورا کرن دے لئی اوہدا ساڈے لئی ایس صلیب نوں چُکنا ضروری سی۔ تے یاد رکھو پئی اوہدے مار کھاون دے نال اسی شفا پائی اے۔ ایتھے شفا توں مُراد سادی روحانی بیمار توں شفا اے۔ کیوں جے ایس بیماری دے نال اسی خُدا دی بادشاہی دے وچ شریک نہیں ہوسکدے آں۔ ایویں اوہنے شافی ہُندیاں ہوئیاں نہ صرف ساڈیاں جسماں نوں سگوں ساڈیاں روحاں نوں و شفا عطا کیتی اے۔

تے اسی ویکھدے آں پئی یسعیاہ ۵۳ باب دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے صلیبی دُکھاں دے بارے ویکھن نوں مِلدا اے۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۲۹ توں ۳۱ آیت دے وچ اوہدے بارے ر دے وچ ایویں ویکھن نوں مِلدا اے:

تے جو کُجھ اوہدے حق دے وچ لِکھیا ہویا سی جدوں اوہنوں پُورا کر چُکے سن تے اوہنوں صلیب اُتوں اُتار کے قبر دے وچ رکھیا۔ پر خُدا نے اوہنوں مُردیاں دے وچوں جلایا تے او بہت دِناں تیکر اوہناں نوں وکھالی دِتا جیہڑے اوہدے نال گلیل توں یروشلیم آئے سن۔

خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں نوں پُرانے عہد نامے دے وچ بیان کیتا جا چُکیا اے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح نوں ساڈیاں پاپاں دے لئی ایہناں دُکھاں نوں برداشت کرنا ضرور سی۔ پر خُداوند یسوع مسیح دی قیامت دے بارے پولوس ایتھے ایہہ بیان کردا اے پئی اوہنوں خُدا نے مُردیاں دے وچوں جلایا سی۔ پولوس ایس گل دی تصدیق کردا اے پئی بھاویں جے اوہنوں قتل کیتا گیا سی پر خُدا نے اوہنوں مُردیاں دے وچوں جلایا سی۔ تے خُدا نے اوہنوں بہت ثبوتاں دے نال حواریاں دے اُتے ظاہر وی کیتا سی۔ تے او چالی دِناں تیکر اپنیاں حواریاں دے اُتے ظاہر ہُندا رہیا سی۔

پولوس ایتھے جیہڑی گل نوں بیان کردا پیا اے او اوہدیاں حواریں دے بارے دے وچ اے جیہڑے گلیل توں اوہدے نال آئے سن۔ او سارے گلیلی سن جیہڑے خُداوند یسوع مسیح دے نال سن۔ کیوں جے اوس زمانے دی جغرافیائی تقسیم دےاعتبار دے نال ایتھے بہت سارے غیر یہودی رہندے سن تے خُداوند یسوع مسیح دی زیادہ قبولیت ایتھے ہوئی سی۔ تے ایہنوں غیر قوماں دی گلیل وی آکھیا جاندا سی۔ گلیل دے وچ یہودی رہندے سن تے سارے حواری نسلی اعتبار دے نال یہودی ای سن۔ تے جیویں

پئی خُدا باپ نے ایہہ وعدہ کیتا سی اوہدے مُطابق نجات دی تکمیل دا پہلا حق یہودیاں نوں دِتا گیا سی تے فیر غیر قوماں نوں۔

خُداوند یسوع مسیح جی اپٹھیا سی تے پولوس وی اوہدے اُتے پہلاں ایمان نہیں رکھدا سی سگوں اوہنوں ستاوندا سی۔ تے جدوں تیکر او خُداوند یسوع مسیح دے سُپرد نہیں ہویا سی تے او کلیسیا نوں ستاوندا رہیا سی جیہڑا پئی مسیح دا بدن اے۔ تے خُداوند یسوع مسیح آپ اوہدے اُتے ظاہر ہویا سی تے اوہنوں آکھیا سی پئی تُو مینوں کیوں ستاوندا ایں؟

ایس توں پہلاں پولوس دی اِک ای رویا سی پئی او یسوع مسیح دی کلیسیا نوں ستاوئے۔ تے ایس ای غرض دے نال او سرداراں توں پیمانہ لے کے دمشق نوں روانہ ہویا سی۔ پر جدوں راہ دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے نال اوہدی مُلاقات ہوئی تے اوہنے خُداوند یسوع مسیح دی قُدرت نوں ویکھیا تے اوہدے سارے ارادے بدل گئے سن۔ خُداوند یسوع مسیح اوہناں ساریاں لوکاں دے نال سی جہناں نوں ستایا جاندا سی جیویں پئی اوہنے وعدہ کیتا سی اوہ اوہناں دے نال رہیا سی۔ پولوس رسول اپنی حیاتی دی تبدیلی دے بعد خُداوند یسوع مسیح دیاں حواریاں دے بارے دے وچ چنگی طرح دے نال جاندا سی پئی او سارے گلیلی نے۔ تے او سارے گلیل توں یروشلیم دے وچ آئے سن تے یروشلیم توں ای مُنادی دا آغاز ہویا سی۔ تے ایہہ ای او لوکی سن جیہڑے خُداوند یسوع مسیح دی قیامت دے گواہ

سن۔ تے اوہناں ساریاں کماں دے وی جیہڑے خُداوند یسوع مسیح نے بنی نوع انسان دی نجات دے لئی کیتے سن۔ پر ایس نجات نوں پہلاں یہودیاں دے لئی تے فیر غیر قوماں دے لئی مُہیا کیتا گیا سی۔

تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۳۱ توں ۳۳ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

۔۔۔اُمت دے سامنے ہُن او ای گواہ نے۔ تے اسی تُہانوں اوس وعدے دے بارے دے وچ جیہڑا باپ دادے دے نال کیتا گیا سی ایہہ خُوشخبری دیندے آں۔ پئی خُدا نے یسوع مسیح نوں جلا کے ساڈی اولاد دے لئی اوس ای وعدے نوں پُورا کیتا اے۔

ایہہ خُدا باپ دے وعدے دی تکمیل سی تے ایہہ او وعدہ سی جیہڑا خُدا نے اوہناں دے باپ دادے دے نال کیتا سی۔ ہُن اوہنے ہر اِک یہودی نوں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات نوں حاصل کرن دی دعوت دِتی سی تے ایہدے بعد غیر قوماں نوں۔ اوہنے پُرانے عہد نامے دے وچ کیتے جاون والے اپنی نجات دے وعدے نوں پُورا کیتا سی تے اپنی بُزرگی تے اپنے جلال نوں ظاہر کیتا سی۔ تے ایہہ او ای ساڈے باپ دادے ابرہام اضحاق تے یعقوب دا خُدا اے تے ایہہ گل خُداوند یسوع مسیح دی قیامت دے وسیلے دے نال پُوری ہوئی اے۔

خُداوند یسوع مسیح دی موت دیاں ساریاں پیشن گوئیاں پُوریاں ہون دے نال نجات دے سارے وعدے پُورے ہو گئے نے۔ تے جیویں پئی یوحنا نے وی ایہہ آکھیا سی پئی ویکھو ایہہ خُدا دا برہ اے

جیہڑا دُنیا دیاں پاپاں نوں چُک لے جاندا اے۔ تے خُداوند یسوع مسیح نوں مُردیاں دے وچوں جیونده کردیاں ہوئیاں خُدا نے ایس گل نوں سچ ثابت کر دِتا سی پئی او قادرِ مُطلق خُدا اے۔ تے اسی ویکھدے ان پئی اعمال ۱۳ باب دی ۳۳ توں ۳۵ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

تے ایویں دوجے مزمور دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے پئی تُو میرا پُتر ایں اج تُو میرے توں جمیا ایں۔ تے اوہدے ایویں مُردیاں دے وچوں جلائے جاون دے بارے پئی فیر کدی نہ مرے اوہنے ایویں آکھیا پئی میں داؤد دیاں پاک تے سچیاں نعمتاں تُہانوں دیواں گا۔ تے ایویں او اِک ہور زبور دے وچ آکھدا اے پئی تُو اپنے مُقدس دے سڑن دی نوبت نہیں پہنچن دیویں گا۔

ایتھے ۲ زبور دے وچوں حوالے نوں پیش کیتا گیا اے۔ ایہہ زبور خُداوند یسوع مسیح دی مخصوصیت دے بارے دے وچ بیان کردا اے۔ ایہہ خُداوند یسوع مسیح دی بادشاہت تے اوہدے اختیار نوں بیان کردا اے۔ ایہہ یسوع مسیح دی قیامت دا واضح ثبوت تے بیان اے۔ ایہہ خُداوند یسوع مسیح دے بارے خُدا دے باپ دے نال ابنیت دے رشتے نوں بیان کردا اے۔ جیویں اسی ویکھدے آں پئی سُلیمان تے داؤد ایمان رکھن دے سببوں خُدا دے پسندیدہ تے برگُزیدہ سن تے اوہناں نے خُدا دی قوم دے اُتے حکمرانی کیتی سی۔ پر خُداوند یسوع مسیح اوہناں دا حقیقی تے ابدی بادشاہ اے جہدے کول

ساری کائنات دا اختیار اے۔ تے او اپنے زورِ بازو دے نال ساری کائنات نوں سنبھالدا اے۔ تے ایہدا تعلُق ساڈی نجات دے نال اے۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح دی بادشاہی وقتی نہیں اے۔

زبور ۲ عدالت نوں بیان کردا اے۔ تے ایہہ زبور ایہہ بیان کردا اے پئی اَسمان تے زمین دا سارا اختیار مینوں دِتا گیا اے۔ تے ایہہ ای آیت خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات نوں بیان کردی اے۔ کیوں جے سارے اختیارات دا منبع خُداوند یسوع مسیح دی ذات اے۔ تے خُدا باپ نے ساڈی نجات دے لئی ساریاں گلاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال پُورا کیتا اے۔ تے اوہدے وعدے اڈے نال نجات دہندہ دے طور تے نے۔

عبرانیاں دے خط دے وچ ایویں بیان اے پئی اوہدے کول سارا اختیار اے۔ تے نہ صرف او سردار کاہن اے سگوں او ساڈا درمیانی تے ساڈا شفاعت کرن والا وی اے۔ ایویں آوہدے کول ہر اِک شے دا اختیار اے تے او عادل تے انصاف کرن والا خُدا اے تے او رحم کرنا پسند کردا اے۔ او ای ساڈی نجات دا وسیلہ اے تے سانوں اوہنے اپنی شبیہہ تے خلق کیتا اے۔ تے او ای ساڈیاں خیالاں نوں بدل دیندا اے پئی اسی ایویں دی حیاتی نوں بسر کریئے جہدے توں خُدا راضی ہُندا اے تے جیہڑی اوہدے ناں دے جلال دا سبب ہوئے۔

سانوں چاہیدا اے پئی اسی خُدا دی نجات نوں حاصل کرن دے لئی اوہناں گلاں نوں اپنائیے جہناں دے نال خُدا دے ناں نوں جلال مِلدا اے۔ جیوں جے ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی ایہہ ساڈے لئی بے حد حوصلہ افزا گل اے پئی خُدا آپ ساڈے وچکار آ موجود ہویا اے تے اوہنے ساڈے وچکار سکونت اختیار کیتی اے۔ تے نہ صرف یہودیاں نوں سگوں او ہر اِک ذی روح انسان نوں او ایس نجات نوں پیش کردا اے۔ ایہدے نال اسی اپنی اج دی ساری گل بات نوں ایتھے ای ختم کردے آں تے خُدا دے حضور دے وچ حاضر ہُندے آں تے اوہدا شُکر ادا کردیاں ہوئیاں اوہدے توں مدد منگدے آں۔ آؤ اسی دُعا منگئیے:

اے ساڈے آسمانی باپ اسی تیری بھلیائی دی لئی تیرے بے حد شُکر گُزار آں پئی تُو ساڈی نجات دی فکر کردیاں ہوئیاں آپ ساڈی نجات دا بندوبست کیتا اے تے خُداوند یسوع مسیح نوں ساڈی نجات دا وسیلہ ٹھہرایا اے۔ اسی تیرے نال محبت کردے آں کیوں جے تُو آپ ساڈے نال محبت کیتی اے۔ تے تُو آپ اپنی محبت دا ثبوت ساڈے سامنے پیش کیتا اے۔ خُداوند یسوع مسیح ساڈے لئی اِک مثال اے تاں پئی اوہدے توں سِکھدیاں ہوئیاں اسی اپنیاں حیاتیاں نوں تیری مرضی تے تیری وفاداری دے نال گُزار سکئیے۔ بخش پئی اسی اپنیاں مرضیاں دے نال تیریاں بخششاں نوں نہ ٹُھکرائیے۔ اسی تیرا شُکر ادا کردے آں پئی تُو ساڈیاں حیاتیاں نوں بدل دِتا اے تے سانوں نجات عطا کیتی اے۔ اسی

خُداوند یسوع مسیح دے لئی شُکر ادا کردے آں جهدے وسیلے دے نال تُو سانوں سانوں نجات عطا کیتی اے۔ اسی بڑی خُوشی تے شادمانی دے نال تیرے حضور دے وچ حاضر ہُندے آں۔ اسی اوس سارے اختیار دے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں جهدے وسیلے دے نال ساڈی نجات مُمکن ہوئی اے۔ اسی تیرے پاک کلام دے لئی شُکر ادا کردے آں جهدے وسیلے دے نال اسی نجات نوں جانیا اے۔ اعمال دی کتاب دے پُر فضل کلام دے لئی شُکر ادا کردے آں تے پولوس دی حیران کُن خدمت دے لئی شُکر ادا کردے آں۔ اَج وی اپنیاں پیار کرن والیاں نوں تُو اپنے کول سد لیندا ایں تے اپنے خاندان دے وچ شامل کردا ایں۔ اسی اپنیاں خانداناں دے لئی تے اوس رفاقت دے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں جیہڑی تُو ساڈے نال رکھدا ایں۔ تے اسی پاک روح دی خدمت دے لئی وی تیرا شُکر ادا کردے آں۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں،

آمین۔

اے خداوند خدا! آج کے خوبصورت دن کے لئے تیرا شکر ادا کرتے ہیں، اور تیرے رفاقت کے لئے بھی مشکور ہیں کہ تُو ہمارے ساتھ رہتا ہے۔ تُو ہماری فکر کرتا ہے ،تُو اپنا کلام سیکھنے میں بھی ہمارے ساتھ ہو۔ ہم اس وقت کو تیرے جلا ل کے مخصوص کرتے ہیں کہ اس دوران تُو ہم پر رحم کرے۔ ہم تیری ساری رحمتوں اور برکتوں کے لئے تجھے دھن باد کہتے ہیں۔ پاک رُوح کے لئے بھی ہم تیرے شکر گزار ہیں ، جو ہمارے ساتھ رہتا بلکہ ہمارے اندر سکونت کرتا اور ہمارے ساتھ رفاقت رکھتا ہے۔ یسوع مسیح کے نام سے یہ دُعا مانگتے اور پاتے ہیں۔آمین!

ہم اعمال کی کتاب کے ۱۳ ویں باب کا مطالعہ کر رہے ہیں۔ یہ اعمال کی کتاب میں بڑا اہمیت کا حامل ہے کیونکہ اس میں پولس رسول کا پہلا مشنری سفر شروع ہوتا ہے اور وہ غیر اقوام کے پاس خوشخبری لے کے جاتا ہے۔ غیر قوموں میں خدمت کا مقصد نجات کا پیغام اُن لوگوں تک پہنچانا تھا۔ پولس رسول کا پہلا مشنری سفر برنباس کے ساتھ تھا۔ خدمت یہ سلسلہ بڑا کامیاب رہا۔کیونکہ آغاز میں انہوں نے خوشخبری کا یہ کام یہودیوں میں کِیا۔ غیر قوموں میں خوشخبری کا آغاز ایتھوپیہ کے حبشی خوجہ سے ہوا۔ جب اُس نے ستفنس کے وسیلہ سے خوشخبری کا کلام سُنا۔

اس کے بعد کُرنیلس کے ہاں خوشخبری کے پیغام کو پیش کرنا نہایت کامیابی تھی جس میں واقع رسولوں میں اوریروشلیم کی کلیسیا میں ایک ہلچل مچ گئی کیونکہ سب لوگ پطرس پر اعتراض اُٹھا رہے تھے کہ وہ کیوں کسی غیر قوم شخص کے ہاں گیا اور وہاں کھایا پیا۔ لیکن جہاں تک خوشخبری کا تعلق ہے تو یہاں بھی عیدِ پینتی کوست کی مانند نہایت حیران کُن واقع پیش آیا جس میں سب رُوح القدس

سے معمور ہوئے اور پطرس سمیت جتنے مختون ایماندار تھے وہ سب اس بات سے حیران تھے۔ کیونکہ رُوح القدس کی معموری کے نتیجہ میں وہ سب غیر زبان بولنے لگے اور رُوح اقدس سے معمور ہوئے۔ یہاں پطرس نے صرف نجات کا پیغام سنانا اور لوگوں سوائے ایمان کے کچھ نہ کیا، فقط اُن کا ایمان اُن کے لئے نجات کا باعث ٹھہرا۔ اور انہوں نے خداوند خدا کو اپنے مالک اور منجی جانا۔

پطرس نے یسوع مسیح کی نجات ختنہ یایہودی رسومات پر عمل ہونے سے نہیں یسوع مسیح کے نام پر ایمان لانے کے وسیلہ بیان کی۔

گیارہویں باب میں برنباس کو انطاکیہ میں بھیجا گیا، اُس وقت کے اعتبار سے یہ اس ملک کا تیسرا بڑا شہر تھا۔ برنباس نے انطاکیہ میں بڑی دیانتداری اور دلچسپی سے خدمت انجام دی۔پولس رسول ترسس کا باشندہ تھا اور اُس نے خداوند کی خدمت کا عزم کِیا اپنی تبدیلی سے لے کر منادی تک خداوند کے نام کی خوشخبری دی۔ وہ یونانی زبان اور علوم سے واقفیت رکھتا تھا۔اتھینے میں پولس نے بڑی زبردست تقریر کی اور وہاں یسوع مسیح کی قیامت کی گواہی پیش کی۔

برنباس کُپرس کا باشندہ تھا، برنباس اور پولس چند دن یہاں رہے اور پھر سلمیس میں پہنچ کر یہودیوں کے عبادتخانوں میں تعلیم دینے لگے۔

اور سلمیس میں پہنچ کر یہودیوں کے عبادت خانوں میں خدا کا کلام سُنانے لگے اوریوحنا اُن کا خادم تھا۔اور اُس تمام ٹاپو میں ہوتے ہوئے پافُس تک پہنچے۔ وہاں اُنہیں ایک یہودی جادوگر اور جھوٹا نبی بریسوع نام مِلا۔ وہ سرگِیُس پولس صوبہ دار کے ساتھ جو صاحبِ تمیز آدمی تھا۔ (اعمال 13:5-7)

برنباس اور پولس مسلسل چار یا پانچ دن سے سفر میں تھے اور اب وہ سفر کرتے کرتے سلمیس میں پہنچ ۔ سلمیس سے پہلے وہ کُپرس کو گئے وہاں کچھ دن رکنے کے بعد سلمیس میں پہنچے۔یہ ایک بڑا شہر تھا کیونکہ مشرقی علاقوں کے ساحل پر واقع تھا۔ اور پافس مغربی علاقوں کے ساحل پر واقع تھا۔ یہاں اُنھوں نے گاؤں گاؤں اور قصبہ قصبہ منادی کی۔ پافس میں پہنچنے سے پہلے انھوں نے سلمیس میں تقریباً دو ہفتے گزارے۔ اور عبادتخانوں میں یسوع مسیح کے نام کی منادی کی۔

جب وہ منادی کر رہے تھے تو پافس میں ایک یہودی شخص ملا جو جادو گر تھا اور جھوٹا نبی تھا اور خود کو یسوع کہتا تھا۔ بریسوع ارامی زبان کا لفظ ہے جس کا مطلب یسوع مسیح کا فرزند ہے۔ وہ کافی مشہور تھا۔ اس جادوگر کا تعلق ایک رومی صوبیدار سرگیس پولس سے تھا۔ اورجادو رومی قانون میں ناپسند کِیا جاتا تھا۔ رومی قانون جادو کے سخت خلاف تھا۔

سلمیس ایک بندرگاہ تھی اور تجارتی اعتبار سے مشہور شہر تھا اور یہ شہر یہودیوں کی عبادتخانوں کی بنا پر بھی جانا پہچانا تھا۔ جب وہ سلمیس پہنچے ہمیں نہیں معلوم کہ وہاں کےلوگوں نے اُن کا کیسے استقبال کِیا۔ یہ بھی پتہ نہیں کہ وہاں جانا کس قدر مفید ہوا لیکن سینکڑوں میل کا سمندری سفر کے

وہاں تک پہنچے تھے۔ ۱۳ ویں باب میں ہم دیکھتے ہیں کہ یہ وہ رومی سلطنت ہے جہاں پہلی بار اتنا لمبا سفر کے یسوع مسیح کی منادی کی جا رہی ہے۔ پس وہ رُوح کی ہدایت سے جیسا کہ کہا گیا کہ انہیں اُس کام کے واسطے مخصوص کر دو جس کے واسطے اُنہیں بُلایا گیا ہے۔ پس برنباس اور پولس کو غیر قوموں میں خدمت کے لئے روانہ کیا جس کے لئے اُنہوں نے تقریباً پانچ دن کا سمندری سفر کِیا۔

جہاں تک عبادتخانوں میں منادی کا ذکر ملتا ہے تو دونوں نے جا بجا پھرتے گاؤں گاؤں اور نگر نگر میں خداوند کے نام کی منادی کی۔ کیونکہ جتنے دن وہ ان علاقوں میں رہے اُن کا خاص مقصد یسوع مسیح کے نام کی منادی کرنا تھا۔

۱۳ ویں باب کی دوسری آیت اور چھٹی آیت میں تقریباً دو ہفتے گزر چکے تھے۔ اور کلام مقدس میں مطابق پولس اور برنباس تو پہلے ہی خدا کے پیامبر تھے جو اُس کے جلال کے لئے غیر قوموں میں منادی کے لئے مقرر کئے گئے تھے۔ وہاں ایک یہودی شخص جادو گر تھا، وہ خود کو یسوع کا فرزند تو کہتا تھا لیکن وہ جھوٹا نبی تھا اور کلام میں بھی اُس کی کوئی نبوت نہیں ملتی۔ رومی قانون جادو کے حق میں نہیں تھا۔

سرگیس صاحبِ تمیز تھا، یہ بات از حد غور طلب ہے کہ رومی کسی بھی عہدے کے لئے قابل شخص کا انتخاب کرتے تھے۔ سرگیس پڑھا لکھا قابل آدمی تھا۔ یہ رومی طریقہ کار تھا۔ جس کے مطابق وہ رومی حکمران اور سینیٹر کا انتخاب کِیا کرتے تھے۔

اعمال کی کتاب میں ہمیں کئی ایک یہودی جادوگروں کا ذکر ملتا ہے۔

اُس نے برنباس اور ساؤل کو بُلا کر خداوند کا کلام سُننا چاہا۔ (اعمال13:7)

یہاں سرگیس کی ایک خوبی کا ذکر ہے کہ جس کے باعث وہ برنباس اور ساؤل کی تعلیم کا سُننے کو تیار ہوا۔ چونکہ وہ صاحبِ تمیز شخص تھا اسلئے اُس نے چاہا کہ برنباس اور ساؤل کو بُلا کر خداوند کا کلام سُنے۔ یہ انسان کا اپنا کلام نہیں تھا اور نہ ہی کوئی من گھڑت کہانی، یہ وہ زندہ کلام ہے جس کی بابت پرانے عہد نامہ میں پیشن گوئیاں موجود ہیں۔ اور جس کے وسیلہ نجات کا بھی بیان کیا گیا ہے۔ یوں تو کلام مقدس شہادت دیتا ہے کہ یسوع مسیح خدا کا کلمہ ہے۔ لیکن یہ بھی بات قابلِ قبول ہے کہ ہمارے پاس خدا کا کلام اُس کے منہ کی باتیں تحریری صورت میں بھی موجود ہیں۔

خدا کے کلام کی بہت سی حقیقتوں کو یسوع مسیح نے بیان کیا اور بعد ازاں رسولوں نے اس کی گواہی دی۔ اب یہ گواہی بہت سے معجزات اور کلام کی منادی کے وسیلہ سے خدا کے کلام کی صورت اختیار کرتی جا رہی تھی۔خدا کا کلام بتاتا ہے کہ بے شک خدا عادل منصف ہے۔ وہ قادر مطلق خدا ہے۔ خدا کے تحریری کلام سے ہمیں اُس کی خوبیوں اور اُس کی صفات کا پتہ چلتا ہے۔

لُوقا یہاں سرگیس کو صاحب تمیز شخص کہتا ہے۔ وہ چونکہ پہلے اُس جھوٹے نبی سے واقف تھا ہو سکتا ہے کہ اُس کے ذہن میں یہودیوں کی نسبت کوئی اچھا تاثر نہ پایا جاتا ہو۔ لیکن جب برنباس اور ساؤل وہاں پہنچے تو اُن سے کلام سُننے کا اشتیاق اُسے گزرا۔ خوشخبری کی یہ منادی گلیل کے علاقہ سے چلتی

ہوئی یہاں اب ان کے پاس پہنچی تھی ۔ہو سکتا ہے کہ وہ یسوع مسیح کے نام سے ہونے والے معجزات سے واقف ہوں ، کیونکہ یسوع مسیح کی منادی کھلے عام تھی اور وہ معجزات بھی کرتا تھا اور اس کے بعد یسوع مسیح کے نام سے اُس کے رسولوں نے بہت کام کِیا ۔ پطرس نے اعمال ۳ باب میں ایک جنم کے لنگڑے کو یسوع مسیح کے نام سے شفا دی پھر یافا میں ایک مفلوج کو۔

اب سر گیس دیکھنا چاہتا کہ جو منادی پولس اور برنباس کر رہے ہیں وہ کس قسم کی منادی ہے اور اُن کی تعلیم کا موقف کیِا ہے۔ کیونکہ رومی حکومت میں رومی شہنشاہ ہی خدا تصور کیِا جاتا تھا۔ رومی شہنشاہ کو دیوتاؤں کا اوتار سمجھا جاتا تھا، اور کسی حد تک اُس کی پرستش بھی کی جاتی تھی۔ قیصرا گستُس جس کا ذکر ہم لوقا کے انجیلی بیان میں پڑھتے ہیں وہ رومی شہنشاہ تھا۔ اس کے بعد آگے چل کر نیرو قیصر کا ذکر آئے گا۔ اس قسم کے شہنشاہ خود کو خدا گردانتے تھے۔

پس جب خدا کے کلام کی اصطلاح استعمال کی جاتی تو ہر صاحبِ علم اور صاحبِ عقیدہ شخص یہ جاننے کی کوشش کرتا کہ یہ کس قسم کی تعلیم ہے اور کس کے متعلق ہے۔ شاید اُس نے سمجھا ہو کہ یہ کسی بُت پرستانہ فلسفہ کے ذاکر تو نہیں ہیں ۔ پس سر گیس اُن کی تعلیم کی بابت جاننے کے لئے اُنہیں بُلاتا ہے۔ تاکہ معلوم کرے کہ وہ کس قسم کی تعلیم دے رہے ہیں۔ اور وہ خود بھی صاحبِ تمیز شخص تھا پس اُس نے سُننا چاہا کہ وہ کس قسم کا پیغام دے رہے ہیں۔

تاریخ میں سر گیس کے بارے میں بیان ملتا ہے کہ وہ نہایت قابل اور تعلیم یافتہ شخص تھا۔تاہم اس آیت میں صرف اُس کے بارے میں اتنا بیان ہے کہ وہ صاحبِ تمیز شخص تھا ، تاریخ اس کے متعلق سب کچھ بیان کرتی ہے لیکن یہ جملہ اس کی شخصیت کی عکاسی کرتا ہے۔

مگر الیماس جادو گر نے(کہ یہی اِس کے نام کا ترجمہ ہے) اُن کی مخالفت کی اور صوبہ دار کو ایمان لانے سے روکنا چاہا۔ (اعمال 8:13)

یہاں نہایت ہی اچھی بات وقوع پذیر ہوئی کہ صوبیدار پر ان باتو ں کا اثر ہوا، پس خدا کا کلام ہر محقق اور قبول کرنے والے کے لئے برکتیں نازل کرتا ہے اور خدا عقل کو روشن کرتا ہے۔ خدا اپنے کام کا منصوبہ رکھتا ہے اور وہ اپنی مرضی سے لوگوں کو اپنے جلال کے لئے استعمال کرتا ہے۔ مگر الیماس نامی جادوگر یہاں رسولوں کی خدمت کا مخالف بنا۔ اُس نے رسولوں کی خدمت کی مخالفت کی اور رومی صوبیدار کو اُن کے خلاف اُبھارا۔ عین ممکن ہےاُس نے رسولوں کے خلاف بہت سی دلیلیں پیش کی ہوں گی۔ تاکہ وہ اُن کی تعلیم کو قبول کرنے سے باز رہے۔

تاہم وہ اَن پڑھ شخص نہیں تھا۔ وہ خود کسی بات کا فیصلہ کرسکتا تھا۔ ہر بات کے بارے میں مثبت ور منفی سوچنا اُس کے اپنے اختیار میں تھا۔ الیماس جس کے بارے میں ہم مکمل نہیں جانتے لیکن اس کے نام کا مطلب جادو گر ہے رسولوں کی تعلیم کی مخالفت کر رہا تھا۔ اس کےعلاوہ بھی چند اور مشہور ترین یہودی جادوگر تھے جو میں سے دو لوگ کُپرس میں رہتے تھے۔لیکن اپنے زمانہ میں یہ بھی

مشہور جادوگر تھا۔ الیماس علمِ فلکیات کے مطابق جادو گری کی مہارت رکھتا تھا۔اور جیساکہ اس کےنام کو ترجمہ بھی یہی ہےاُس کا کام بھی یہی تھا۔ الیماس رسولوں کی مخالفت میں بڑا حاسد اور سنجیدہ تھا۔اور ساول نے جس کا نام پولس بھی ہے رُوح القدس سے بھر کر اُس پر غور سے نظر کی۔ (اعمال13:9)

ساؤل جسے پولس بھی کہا جاتاہے۔ ساؤل بنیادی طورپر ایک یہودی نام ہے۔ ہر یہودی شخص عام طور پر پانچ نام ہوتے تھے۔ یعنی شخصی نام ، خاندانی نام، پیار سے پکاراجانے والا نام، عبرانی نام،اور بعض لوگوں کا پانچواں نام لاطینی یا یونانی ہوتا تھا۔ ساؤل عبرانی نام تھا اور پولس یونانی تھا۔ اور جیسے ہم آگے رومیوں میں اور غیر قوموں میں اُس کے منادی کا بیان پڑھیں گے یہ نام بہت سےزیادہ استعمال ہو گا۔ اور اسی نام سے وہ کلیسیاؤں سے رابطہ کرے گا اور اُنہیں خطوط لکھے گا۔

ساؤل اُس کا یہودی نام تھا لیکن اگلے چند ابواب میں اُس کا نام پولس استعمال ہو گا۔ پولس جو رُوح القدس سے معمور تھا الیماس سے مخاطب ہوا۔

یسوع مسیح بھی بارہا یہودیوں سے اِسی طرح مخاطب ہوتا تھا۔ جب وہ اُس کی تعلیم کی مخالفت کرتے تھے۔ اب پولس نے بھی اُس جادوگر پر بڑے غورسے نظر کی اور پولس نے اُسے بڑا سخت رویہ دکھایا۔ پطرس کی طرح پولس بھی چونکہ رُوح القدس سے معمور تھاپس وہ بھی صاحبِ اختیار تھا۔ پطرس نے یہودیوں اور غیر قوم دونوں میں یسوع مسیح کے نام کی منادی بڑی دلیری سے کی۔

پولس رسُول جسے رُوح القدس نے جہاں بھیجا تھا اور خداوند کا رسول ہونے کے ناطے وہ پاک رُوح سے معمور بھی تھا۔ یوں وہ رُوح کے پھل پیدا کر رہا تھا اور رُوح کی تابعداری میں زندگی گزار رہا تھا۔ اس کا انحصار پولس کی دیانتداری اور اُس کے دل کی پاکیزگی پر تھا۔ یہ خداوند کے حضور وفاداری کا نتیجہ ہے۔

ہر شخص جو صاحبِ عقل ہے وہ اپنی روزمرہ زندگی کے تمام معاملات میں خود مختار اور ہر کام کے لئے لائحہ عمل تیار کرتا ہے۔ لیکن الیماس نے صوبیدار کے ذہن اور سوچ کو بدلنے کی کوشش کی اور اُسے رسولوں کی بات پر غور وخوض کرنے سے منع کیا تاکہ وہ اُن کے طرف رجوع نہ لائے۔ دراصل اُس نے رسولوں کی خدمت اور اُس منادی کے بر عکس دلیلیں دینا شروع کر دیں تاکہ اُس کے ذہن کو منتشر کر دے اور وہ اُن کی باتوں کا قائل نہ ہوجائے۔ الیماس اس کوشش میں تھا کہ صوبیدار رسولوں کی منادی اور ایمان اور عقیدہ پر توجہ نہ دے اور اُس سے گریز کرے۔

لیکن رسول تو یسوع مسیح کے نام کی منادی کر چکے تھے اور صوبیدار اُن سے خدا کا کلام سُن چکا تھا۔ بات ایمان لانے کی ہے۔ الیماس کی کوشش یہ تھی کہ وہ یسوع مسیح پر ایمان نہ لے آئے۔ الیماس کے اصل عبرانی نام کے بارے میں یہاں نہیں لکھا گیا۔ بلکہ صرف اُس کے کام کی غرض سے جو اُس کے نام کا مطلب ہے وہی پکارا جاتا ہے۔ پس الیماس نے کوشش کی کہ صوبیدار کی مشورت کرے اور اُس کی سوچ کو متنفر کرے تاکہ وہ ایمان نہ لائے۔

پولس رسول پاک رُوح سے معمور اور اُس کی تابعداری کرتا ہوا پافس میں منادی کے لئے پہنچا تھا۔یہاں ایک ایماندار کی زندگی میں رُوح القدس کا قطعی اور کُلی شمولیت نظر آتی ہے۔ صورت حال کے مطابق پولس رسول کو ایسا کرنا ضروری تھا۔پولس رسول نے الیماس کے اس عمل سے اُسے غصہ کے انداز میں دیکھا۔

پولس نے بھی الیماس کے ساتھ کسی کی رُو رعایت نہیں برتی جس طرح یسوع مسیح نے بھی اپنی خدمت کے دوران کیِا وہ خود بھی یہودیوں سے سخت لہجہ میں بات کرتا تھا جب کبھی یہودی سردار شریعت کی باتوں میں اُسے اُلجھانے کی کوشش کرتے۔

اس سے پہلے سامریہ میں شمعون نام جادوگر تھا جو فلپس کی باتوں کا قائل ہوا۔لیکن پورے دل سے ایمان نہیں لایا بلکہ اُس نے خدا کی بخشش کو روپوں کے عوض حاصل کرنا چاہا۔ ابھی تک اُس کا ذہن کاروباری تھا اور اُس پاک رُوح کی بخشش کو حاصل کرنا چاہا تاکہ لوگوں کو اَور زیادہ حیران کر سکے۔ یوں وہ اپنے کاروبار کو چمکانے کے لئے کوشاں تھا۔پطرس بھی رسالت کا وہی اختیار رکھتا تھا جو پولس کا پاس تھا۔ پطرس نے بھی شمعون جادوگر کے ساتھ سخت لہجہ میں بات کی اور اُسے ڈانٹا۔ کہ تیرے روپے تیرے ساتھ غارت ہوں۔

یہاں پولس نے الیماس کے ساتھ کسی قسم کوئی رعایت نہیں بلکہ وہ نہایت غضب ناک ہوا۔ پولس رسول کی خدمت ابھی تک تو یہودیوں اور غیر یہودیوں میں یکساں طور پر ہی جاری تھی کیونکہ پولس نے پافس میں باقاعدگی سے یہودی عبادتخانوں میں منادی کرنا جاری رکھا۔

یوں لوقا رسولوں کی خدمت کو ایک تسلسل میں بیان کر رہا ہے۔ پولس رُوح القدس سے معمور ہے اور مسیح یسوع مسیح کی منادی اور اپنی خدمت میں دلیر ہے یوں وہ خداوند کے جلال کے لئے اپنی بُلاہٹ پر قائم ہے۔ یہ پاک رُوح کے ساتھ نہایت عمدہ دوستی کی مثال ہے۔ کیونکہ پاک رُوح پورے طور پر اُس کے ساتھ ہے اور پولس رسول پاک رُوح کے ساتھ وفادار۔

پولس رسول کا روح القدس سے معمور ہونا بھی دوسرے رسولوں کی مانند تھا لیکن پولس کی بُلاہٹ غیر قوموں میں منادی کے لئے بالخصوص غیر قوموں میں یسوع نام کی تشہیر کے لئے کی تھی۔ کیونکہ سب نعمتیں اور خدمتیں وہی ایک رُوح عطا کرتا ہے۔ جس کا مقصد خداوند کے نام کو عزت اور جلال دینا ہے۔

پاک رُوح کا سب سے اہم مقصد نعمتوں کے ذریعہ سے سب لوگوں کو استعمال کرنا اور انہیں ایک دوسرے کے ساتھ متحد کرنا ہے۔ تاکہ ایک دوسرے کی باہمی رفاقت سے ہماری رُوحانی ترقی ہو اور پاک رُوح کی نعمتوں اور برکتوں سے لطف اندوز ہوں۔ اسلئے پاک رُوح کی معموری کلام مقدس کی

نہایت اہم اصطلاح اور برکت ہے۔ جس کے وسیلہ سے ہم روز بروز مضبوط ہوتے اور ایمان میں ترقی کرتے جاتے ہیں۔

ایلیاہ نبی کی مانند پولس کی خدمت بھی بڑی نڈر اور بے باک ہے۔کیونکہ پرانے عہدنامہ میں ایلیاہ نے غیر قوم لوگوں میں بڑی دلیری سے خداوندخدا کے نام کو جلال دیا۔

اور کہا کہ اے ابلیس کے فرزند! تُو جو تمام مکّاری اور شرارت سے بھرا ہوا اور ہر طرح کی نیکی کا دشمن ہے کیا خداوند کی سیدھی راہوں کو بگاڑنے سے باز نہ آئیگا؟۔ (اعمال 13:10)

اگر یسوع مسیح کی خدمت پر غور کریں تو ہمیں علم ہوگا کہ یوحنا کی انجیل میں ایک مقام پر فقیہوں اور فریسیوں کو تشبیہاً سانپ اور افعی کے بچے کہا۔ اور بلیس کو جھوٹ کو باپ کہا۔ اور پھر یہ بھی کہ تم اپنے باپ ابلیس سے ہو۔ یہاں پولس نے بھی الیماس کو غلط کام کرنے پربلکہ خدا کی مخالفت کرنے پر ابلیس کا فرزند کہا۔ابلیس کے فرزند کے اصطلاح دراصل کردار کی عکاسی کرتی ہے۔

دوسری اہم بات یہ ہے کہ اس اصطلاح کا مقصد یہ ہے کہ کوئی شخص خدا کی راستبازی کے مکمل طور پر برعکس ہے۔پس الیماس کا کردار خدا کے سراسر برعکس اور خلاف تھا اور اس سے خدا کی راستبازی پر حملہ کرنا تھا۔

تیسری بات یہ ہے کہ ابلیس کی مکاری سے بھرا ہواتھا۔ یسوع مسیح نے بھی ابلیس کے مکاری کو یوں بیان کیا ہے کہ وہ جھوٹ ہے بلکہ جھوٹ کا باپ ہے۔ یوں وہ لوگوں کو دھوکا دیتا ہے۔ مکّاری اُس

کے کردار کی خوبی ہے۔ جہاں تک جادو گری کا تعلق ہے تو یہ خدا کے نزدیک بُت پرستانہ کردار ہے۔ اور رومی قانون بھی جادو گری کے حق میں نہیں تھا۔

خداوند کے نزدیک جادُوگری کا مطلب لعنت کو اپنے پاس آنے کی دعوت دینا ہے۔ پس جادو گری سے مراد ابلیس کی فرزندیت کو قبول کر کے مکاری اور شرارت کے منصوبہ بنانےاور اُن پر کام کرنا ہے۔ یسوع مسیح کے معجزات پر بھی یہودی یہ کہہ کر اعتراض کرتے تھے کہ یہ بدرُوحوں کے سردار بعلز بول کی مدد سے بدرُوحوں کو نکالتا ہے۔

لیکن یسوع مسیح نے جو انہیں ابلیس کے فرزند کہا تو اُن کے غلط کردار کی بنا پر اُنھیں تنبیہ کی اورانہیں ابلیس کے ساتھ منسوب کِیا کیونکہ اُن کے کام ابلیس کے سے ہیں۔ ہر قسم کا جھوٹ ، شرارت اور مکاری کا منبع ابلیس ہے ۔اُس میں سچائی ہے ہی نہیں۔ وہ خونی ہے اور سچائی پر قائم نہیں رہتا۔

اور یوحنا بپتسمہ دینے والا جس میں ایلیاہ کی رُوح کام کرتی تھی۔اُس نے بھی یہودیوں کو سانپ اور افعی کے بچے کہہ کر مخاطب کِیا۔ ایسے القاب دراصل اُن کی کردار کے باعث اُنھیں دئے گئے۔ پس یہ سب باتیں خدا کی عدالت کو دعوت دیتی ہیں جس کے باعث اپنا غضب نازل کرتا ہے۔

یہ نہایت خود غرضانہ حرکت تھی جو الیماس نے کی لیکن پولس نے اُسے پورےاختیار سے جھڑکا۔ وہ بنیادی طورپر تو یہودی تھا لیکن اُس کا کردار بُت پرستانہ تھا جو کہ بنی اسرائیل کےخدا کے خلاف

تھا۔ اُس نے اپنی زندگی سے زندہ خدا کی اہمیت کو نظر انداز کر دیا تھا۔ اور وہ اس کے نتائج سے بھی بے خبر زندگی بسر کر رہا تھا۔ پس وہ خدا کی تمام تر راستبازی کا مخالف تھا۔ اُس کا کردار اپنی من مانی تھا۔

یسوع مسیح نے ابلیس کو خونی اور جھوٹا قرار دیا ہے۔وہ شروع ہی سے خونی ہے اور سچائی پر قائم نہیں رہا۔اپنی اسی خصوصیت کی بنا پر یہ جھوٹے نبی پیدا کرتا ہے جیسا کہ پچھلی آیت میں مرکوز ہے کہ ایک یہودی جادو گر اور جھوٹانبی بر یسوع نام پولس اور برنباس سے ملا۔

ابلیس مکار ہے اور وہ ہر طرح کی نیکی کا دشمن ہے۔ ہر طرح کی برائی کا مظہر ہے۔ شریعت کے مطابق جادو گری سے مراد خدا کی لعنت کو اپنے اوپر لینا ہے اور خدا کی مخالفت اس کردار کی پہلا قسم ہے۔ چونکہ خود ابلیس جھوٹ کا باپ ہے اور مکّاری اور شرارت سے بھرا ہے اسی لئے اُس کے پیروکار بھی اسی کردار کے حامل ہیں۔خداوند تو وہ ہے جس کے بارے میں یوحنا اصطباغی نے کہا کہ خداوند کی راہ تیار کرو اُس کے راستے سیدھے بناؤ۔

پس یسوع مسیح کے اختیار سے کسی صورت بھی انکار نہیں کِیا جا سکتا ۔اور یہی اختیار اُس کے رسولوں کے اندر کام کرتا ہے۔

اب دیکھ تجھ پر خداوند کا غضب ہے اور تُو اندھا ہو کر کچھ مُدت تک سُورج کو نہ دیکھے گا اُسی دم کُہر اوراندھیرا اُس پر چھا گیا اور وہ ڈھونڈتا پھرا کہ کوئی اُس کا ہاتھ پکڑ کر لے چلے۔ تب صوبیدار یہ ماجرا دیکھ کر اور خداوند کی تعلیم سے حیران ہو کر ایمان لے آیا۔ (اعمال 13:11-12)

پولس نے اُس پر خدا کا غضب نازل ہونے کی دُعا کی اور وہ اندھا ہو گیا۔ اُسے اپنا وہ وقت یاد ہو گا جب وہ بھی دمشق کی راہ پر اندھا ہوا تھا اور گر پڑا تھا۔ کیونکہ وہ کلیسیا کو ستانے اور مارنے کو دمشق کی طرف جا رہا اور ابھی راستے میں ہی تھا بلکہ دمشق کے قریب تھا کہ خداوند اُس پر ظاہر ہوا اور فرمایا کہ اے ساؤل تُو مجھے کیوں ستاتا ہے؟ پس ساؤل کچھ دنوں کے لئے اندھا ہو گیا اور وہ دیکھ نہ سکا تھا۔

ساؤل نے یقیناً اس ماجرے کا تجربہ کِیا تھا۔ وہ تین دن تک اندھا رہا تھا۔ بلکہ ایسے ہی جس طرح یسوع مسیح نے تین دن رات قبر میں رہا اور وہ جی اُٹھا یوں اُس کی قیامت ممکن ہوئی۔ اسی طرح پولس کی بھی تین دن کے بعد آنکھیں کھلیں اور اُس نے زندگی کو نئے انداز میں دیکھا۔ جس زندگی کے وہ بر عکس تھا، اُسی زندگی میں اُس نے نئی طور سے چلنا سیکھا۔ اُس نے آخرت کے متعلق درست علم پایا۔ اور قیامت کے صحیح معنی اُس نے جان لئے۔ پولس کے اسی تجربے سے ہر ایک ذی رُوح انسان کے لئے اس بات کی ضمانت ہوتی ہے کہ ہر ایک شخص اس قیامت میں شریک ہو سکتا ہے ہر کوئی اپنی خود سے انکار کر کے یسوع مسیح میں نئے طور سے زندگی گزار سکتا ہے ۔ اس نئی زندگی سے نہ صرف انسان کا نظریہ حیات بدلتا ہے بلکہ اس سے انسان کی مکمل زندگی میں تبدیلی ہوتی اور وہ روحانی باتوں کی طرف نگاہ کرتا ہے اور رُوحانی چیزوں کی طرف گامزن رہتا ہے۔

ان ساری باتوں کو دیکھ کر سر گیس حیران ہوا اور اُس نے یسوع نام کے سبب سے ہونے والے عجیب کام کو بھی دیکھا بے شک خدا غیور ہے۔ سر گیس خداوند کےکلام پر ایمان لایا اور یوں اُس کی زندگی کا رُخ تبدیل ہوا۔ اُس نے خدا کی حیران کُن قدرت کو دیکھا۔ اُس نے الیماس کی غلط گواہی کو دیکھا اور یہ بھی کہ خدا مخالفوں کا مخالف ہے۔ سر گیس نے خود اپنی آنکھوں سے دیکھا۔ اور الیماس کا سارا حال اُس کی آنکھوں کے سامنے تھا۔ پس پولس نے خداوند خدا کا جو کلام اُسے سکھایا اُس پر سر گیس نے ایمان رکھا۔ کیونکہ اُس نے خود اس کلام کی حقیقت کو جانا۔

یہ وہ پیغام تھا جو انہوں نے اُس علاقے کے عبادت خانوں میں سرِ عام پیش کِیا اور نجات کی خوشخبری دی۔ یہی کلیسیا کا بنیادی مقصد اور بنیادی پیغام تھا جو انہوں نے سب لوگوں کو دیا۔ اور جہاں کہیں خداوند نے اُنہیں بھیجا انہوں نے وہاں ہی یہ کلام سکھایا۔ اور نجات کی خوشخبری یسوع مسیح کے وسیلہ سے دی۔

صوبیدار اس کلام سے جو اُس نے پولس کی معرفت سُنا،اس سے حیران تھا۔ بنیادی طور پر وہ معجزہ کے سبب سے حیران تھا۔ جو اُس کی آنکھوں کے سامنے وقوع پذیر ہوا تھا۔ اورخدا کی مخالفت کرنے پر الیماس کی آنکھیں اندھی ہو گئی تھیں۔ سر گیسُ سارے ماجرے سے حیران تھا۔ یوں وہ مجموعی طور پر اُس کلام سے جو اُس نے سُنا اور اُس معجزے سے جو اُس نے دیکھا نہایت حیران ہوا۔

اور یہ معجزہ خداوند نے پولس رسول کے وسیلہ سے کیا۔ جس نے خدا کے پیغام کو قبول کیا اُس نے خداوند سے برکت پائی لیکن جس نے اُس کا انکار کیا بلکہ مکاّری اور شرارت کی اُس پر خدا کا غضب ہوا اور وہ اندھا ہو گیا۔ پس سرگیس یسوع مسیح کو قبول کر کے ایماندار بن گیا۔

پس اگلی آیت ہم دیکھتے ہیں کہ یہاں منادی کا کام کرنے کے بعد انہوں نے کُپرس کا سارا علاقہ چھوڑ دیا اور وہاں سے روانہ ہوئے۔ چونکہ سرگیس صوبیدار تھا اسلئے جس اگلے علاقے میں پولس اور برنباس گئے وہ علاقہ بھی صوبیدار کے ماتحت تھا۔ جب تک پولس اس صوبے میں منادی کرتا رہا، سرگیس کے ساتھ تعلق کی وجہ سے جہاں کہیں وہ گئے ان کا شاہانہ استقبال کِیا جاتا رہا۔ تاہم کُپرس کی طرف یہ سفر نہایت کامیاب رہا۔ یہ پولس کا پہلا مشنری سفر تھا لیکن خداوند نے اُسے برکت دی اور اُس کے وسیلہ سے اَوروں کو بھی۔ لوقا یہ بیان کرتا ہے کہ انہوں نے خداوند خدا پر بھروسہ کِیا اور اُس پر توکل کِیا اور اُسکی وفاداری کی۔

پھر پولس اور اُس کے ساتھی پافُس سے جہاز پر روانہ ہو کر پمفیلیہ کے پرِگہ میں آئے اور یوحنا اُن سے جُدا ہو کر یروشلیم کو واپس چلا گیا۔اور وہ پرِگہ سے چل کر پسدیہ کے انطاکیہ میں پہنچے۔(اعمال 13:13)

نقشے میں نیلے رنگ کی لائن پولس رسول کے پہلے مشنری سفر کے بارے میں بیان کرتی ہے ۔انطاکیہ سے وہ شام میں آیا۔ انطاکیہ رومی سلطنت کا تیسرا بڑا شہر تھا۔ وہاں سے تقریباً سو میل کا سمندری سفر کر کے وہ کُپرس میں پہنچے۔

کُپرس کے علاقے میں منادی کرنے کے بعد وہ پمفیلیہ میں پہنچے۔ اور وہاں سے پرگہ میں آئے۔ پرگہ سے ہوتے ہوئے وہ ایک اَور انطاکیہ میں پہنچے ، انطاکیہ اُس بڑے شہر سے الگ ہے جس کا ذکر ہم نے پڑھا ہے۔ یہاں سے آگے کی جانب راستہ اُکنیم کو جاتا ہے۔ لیکن انطاکیہ میں بھی اُنہوں نے کلیسیاؤں میں منادی کی۔ اور یسوع مسیح کی خوشخبری دی اور اُس کی شاگردیت پر کام کِیا۔

اس شہر میں پہلے سے کچھ ایماندار رہایش پذیر تھے۔ جن علاقوں میں برنباس اور پولس نے منادی کی وہاں سے بہت سے لوگوں کو یسوع مسیح کے شاگرد بنایا۔ ان کلیسیا میں ایلڈرز مقرر کئے۔جنہیں کلیسیائیں ذمہ داریاں سونپی گئیں۔ اور اُن کلیسیاؤں سےواپس لوٹے اور کُپرس سے پرگہ پہنچے۔

پرگہ ایک بہت بڑاشہر تھا۔ تقریباً پانچ میل تک سمندر کی سرحد اس کے ساتھ لگتی تھی۔ یہاں یہ تو بیان نہیں کِیا گیا کہ پرگہ میں آکر اُنہوں نے کیا کِیا سوائے اس کے کہ یوحنا کو یہاں سے یروشلیم روانہ کِیا۔ یوحنا اُن سے جُدا ہوا اور یروشلیم کو چلا گیا۔ یوحنا برنباس کا چچا زاد تھا۔ پہلے مشنری سفر میں یوحنا اُن کے ساتھ تھا لیکن یہاں وجہ بیان نہیں کی گئی کہ کیوں یوحنا پرگہ سے واپس لوٹ آیا۔

ہوسکتا ہے کہ یوحنا کو کسی اَور خدمت کے لئے واپس یروشلیم میں بھیج دیا گیا ہو۔ لیکن برنباس اور پولس نے اپنے مشنری سفر کو جاری رکھا۔ تاہم وہ اس خدمت کے لئے یوحنا مرقس کے نہایت شکر گزار تھے کیونکہ اُس نے اُن کے ساتھ خدمت کی اور سفر کی مشکلات برداشت کیں۔

پس یہ اچھا موقع تھا جب خدا نے غیر قوموں اور مختون ایمانداروں میں سے بہت سے لوگوں کو بحال کِیا اور جن کو خداوند کی اُمید اور آس تھی انہوں نے برکت پائی۔ پولس نے اپنی بُلاہٹ کے بعد شب و روز خداوند کی خدمت میں گزارے۔

پطرس کا یہ سفر انتہائی کٹھن تھا کیونکہ سمندری سفر میں وہ تقریباً پانچ دن کا سفر کر کے کُپرس پہنچا تھا اور وہاں سے پرگہ میں آئے۔ انطاکیہ اور شام کے درمیان میں سینکڑوں میل کا سفر تھا۔ یہ سفر اُس زمانے کے اعتبار سے تو انتہائی مشکل تھا۔

گلیتوں کے خط میں پولس اپنی اِن مشکلات کا تذکرہ کرتا ہے۔ پولس دراصل اس سفر کے بعد گلتیوں کے پاس گیا۔ جہاں سفر کر کے اب وہ پہنچا تھا، یہاں سے جنوب میں گلتیوں کا علاقہ ہے۔ تقریباً ۱۵ سال پہلے گلتیہ اس علاقے کا حصہ نہیں تھا۔ گلتیوں کے نام خط میں پولس اپنی مشکلات کا ذکر کرتا ہے جو اُس نے خدمت اور منادی کے لئے برداشت کیں۔

انطاکیہ رومی سلطنت کا نہایت اہم ترین شہر تھا پس روُح القدس کا یہ خاص منصوبہ تھا کہ پولس کُپرس سے انطاکیہ میں جائے۔ اس شہر میں رومی فوج کے کئی اعلیٰ عہدیدار تھے، جن میں بعض

فارغ التحصیل ہو چکے تھے۔یوں اس شہر میں رومی سلطنت میں بڑی اہمیت حاصل تھی۔ یہ امیر ترین شہروں میں سے ایک تھا۔

یوسفیس بیان کرتا ہے کہ یہ شہر تقریباً ۲۰۰ قبل از مسیح سے آباد ہے۔ اور تقریباً دس ہزار یہودی اس شہر میں رہائش پذیر تھے۔ اور یہاں کی یہودی آبادی کافی اثر رسوخ رکھتی تھی۔ یہ شہر رومی شہنشاہ کی پرستش کے لئے بڑا مشہور تھا۔

۔۔۔اور سبت کے دن عبادتخانہ میں جا بیٹھے۔ پھر توریت اور نبیوں کی کتاب کے پڑھنے کے بعد عبادتخانہ کے سرداروں نے اُنہیں کہلا بھیجا کہ اے بھائیو! اگر لوگوں کی نصیحت کے واسطے تمہارے دل میں کوئی بات ہو تو بیا ن کرو۔ (اعمال 13:14-15)

سبت کا دن تھا اور وہ عبادت خانہ میں جا بیٹھے، پس وہاں مِشنہ کی تلاوت کی گئی اور شیماع کا بیان کِیا گیا کیونکہ یہودی ہر عبادت میں کلمے کا بیان کرتے ہیں یعنی سُن اے اسرائیل!خداوند ہمارا خدا ایک ہی خداوند ہے۔ اصول یہ تھا کہ ہر صاحبِ علم شخص کو جو یہودی مذہب سے اور ایمان کا پیروکار تھا اُسے سرداروں کے ساتھ رفاقت رکھنے کا موقع دیا جاتا تھا۔اور بوقتِ ضرورت اُسے بولنے کا بھی موقع دیا جاتا۔ عموماً عبادتخانوں میں توریت کی کتاب یا طومار کو بند کر کے ایک طرف رکھی ایک الماری میں رکھا جاتا تھا اور وہاں سے نکال کر اُسے تلاوت کِیا جاتا تھا۔ پڑھنے کے لئے اُسے سامنے پڑی ہوئی ایک میز کے اوپر رکھا جاتا تھا۔

موسیٰ کی طرف سے انہیں ہدایات ملی تھیں کہ انہیں توریت کی کس طرح قدر کرنی چاہیئے۔ اور یہ کہ توریت اُن کے لئے کتنی اہم ترین ہے۔

پس عبادت خانہ میں یہ سب ذمہ داری ایک نگہبان کی ہوتی جسے باقی ایمانداروں کی طرف سے منتخب کیا جاتا تھا۔ کبھی کبھار سب لوگ اس شخص کے لئے اعزازی طور پر تحفے تحائف دئے جاتے تھے۔ اور یہ بھی قاعدہ تھا کہ اگر کوئی صاحبِ علم اور شریعت کا پیروکار وہاں آ موجود ہو تو اُسے سب کے سامنے بولنے کا موقع ملتا تھا تاکہ شریعت کی کسی بات پر روشنی ڈالے اور کچھ بیان کرے۔ اگرچہ پولس کی آمد سے پہلے بھی وہ اس رفاقت کو باقاعدگی سے بحال رکھتے اور سبت مناتے تھے۔

یہاں لفظ نصیحت استعمال ہوا ہے یہ خاص اصطلاح ہے جو دراصل پیغام پیش کرنے کے لئے استعمال کی جاتی تھی ۔اس سے مراد وہ خطبہ ہے جو عبادت خانہ میں دیا جاتا تھا۔ جس کا مقصد سب سننے والوں کو خداوند خدا کی شریعت کی تابعداری سکھانا ہے۔

اس بات کے لئے پولس رسول تیار ہوا جو گملی ایل کا شاگرد تھا اور جس نے ربّی ہونے کی تعلیم پائی تھی۔ اور وہ شریعت کو بہت گہرے طور پر جانتا اور شریعت کے گہرا علم رکھتا تھا۔

پس پولس نے کھڑے ہو کر اور ہاتھ سے اشارہ کر کے کہا۔ اَے اسرائیلیو اور اَے خدا ترسو! سُنو۔ (اعمال13:16-17)

عبادت خانہ یا ہیکل وہ جگہ ہے جہاں خداوند کی پرستش اور عبادت کی جاتی تھی۔

اس اُمت اسرائیل کے خدا نے ہمارے باپ دادا کو چُن لیا۔۔۔ (اعمال13:17)

یہاں پولس کے پیغام میں بنی اسرائیل کے انبیا اور خدا کے ساتھ وابستہ لوگوں کی کہانی کا بیان ہے۔ وہ خدا کی انتہائی محبت کو بیان کرتا اور بنی اسرائیل کی نجات کی تحریک کا بیان کیا۔اور ان سے مخاطب ہوا کہ اسرائیلیو اور خدا ترسو سُنو۔

اگرچہ یہودی مختون ایماندار شریعت اور انبیا پر فخر کرتے تھے اور ختنہ اُن کا ظاہری نشان تھا لیکن غیر قوموں کو خدا نے ایمان کے وسیلہ سے کلیسیا کا حصہ بنایا اور مقدسین میں شامل کیا۔ جہاں اس آیت میں پولس رسول یہودی یا غیر یہودی کے فرق کے بغیر کہتا کہ خدا نے ہمارے باپ دادا کو چُن لیا۔ یعنی ابرہام اور اضحاق اور یعقوب کو چُن لیا۔ اور انہیں برکت دی اور برومند کیا۔

اور جب یہ اُمت ملکِ مصر میں پردیسیوں کی طرح رہتی تھی۔۔۔(اعمال 13:17)

اب پولس بنی اسرائیل قوم کی غلامی کی بات کر رہا ہے۔ جب وہ فرعون کے ہاتھوں دکھ اُٹھا رہے تھے اور تقریباً ۴۰۰ برس تک غلامی میں رہے۔ یہ انتہائی کٹھن مرحلہ تھا جب فرعون اُن سے سخت کام کرواتا اور اُن سے نارواسلوک اختیار کرتا تھا تا کہ کہیں یہ برومند نہ ہوں۔ اور وہ یہ خدشہ ظاہر کرتا تھا کہ جب یہ لوگ بڑھ جائیں گے تو اس سے اُن کی مملکت کو خطرہ ہو گا۔

ماضی میں یوں وہ فرعون کے غلام رہ چکے تھے۔ یعقوب کے ہمراہ باقی خاندان کے لوگ جشن کے علاقہ میں رہنےلگے۔ بنیادی طور پر وہ چرواہے تھے اور جشن کا علاقہ سرسبز و شاداب تھا یوں انہوں

نے جشن کے علاقہ کو اپنی رہایش کے لئے منتخب کیا۔ یہ علاقہ چراگاہ کے لئے نہایت اہم تھا۔ سر سبز و شاداب ہونے کی وجہ سے یہ علاقہ بنی اسرائیل کے لئے موزوں تھا کیونکہ یہ بھیڑ بکریاں چراتے تھے۔ یوں بنی اسرائیل ابتدا میں یہاں کافی برو مند ہوئے۔

یوسف اُس وقت یہاں دوسرے درجے کا حاکم جسے اُس کے بھائیوں کے اسماعیلی قافلے کے ہاتھ بیچ دیا تھا اور وہ اب بہت سی مشکلات برداشت کرنے کے بعد مصر کا حاکم تھا۔

یوسف کی وفات کے بعد ایک اَور بادشاہ ہوا جس نے بنی اسرائیل کی سرفرازی کے خلاف عَلم بُلند کیا اور اُس نے بنی اسرائیل کی نسل کو بڑھوتری کے خلاف قدم اُٹھایا کہ اُن کے بچے دریا میں بہا دئے جائیں۔ لیکن حیرانگی کی بات ہے کہ یہ لوگ جب مصر میں گئے اور جشن کے علاقہ میں آباد ہوئے تو تعداد میں ۷۵ تھے لیکن اب لاکھوں کی تعداد ہو گئے تھے۔ اگرچہ فرعون کا حکم تھا کہ تمام بچوں کو دریا میں پھنیک دیا جائے تاکہ بنی اسرائیل کی نسل بڑھتی نہ جائے۔

بنی اسرائیل دانش مند، جنگجو اور بہادروں پر مشتمل ایک قوم بن گئی تھی۔ اور جب وہ غلامی سے رہائی پانے کو تھے تب تک وہ لاکھوں کی تعداد میں ہو گئے تھے۔ بنی اسرائیل کا مصر میں جانا بھی معجزانہ تھا اور وہاں سے نکلنا بھی معجزہ۔

لیکن خدا نے معجزانہ طور پر اُن کی مدد اور حفاظت کی اور اُن کی فریاد خداوند کے حضور میں پہنچی۔ ابتدا میں وہ فرعون کے مہمان کے طورپر پہنچے تھے۔ اور مصر ہی میں آباد ہو گئے، ملکِ کنعان سے

ہجرت کی وجہ کال تھی لیکن اُن کی دوستی فرعون سے اُس وقت تک رہی جب تک یوسف زندہ رہا۔ لیکن یوسف کی وفات کے بعد جو فرعون وارد ہوااُس نے یوسف کی تمام کارکردگی کو نظر انداز کر دیا اور بنی اسرائیل پر ظلم کرنا شروع کر دیا۔ جشن کے علاقے میں بنی یعقوب کا بسیرا یوسف کے ساتھ فرعون کے اچھے روابط کی وجہ تھا کیونکہ فرعونِ وقت اُس سے خوش تھا۔ جشن کا علاقہ سر سبزو شاداب اور نہایت زرخیز تھا۔ یوسف کی وفات کے بعد بنی اسرائیل ایک لمبا عرصہ غلامی میں رہے۔ وہ تقریباً ۴۰۰ برس تک غلامی میں رہے۔

لیکن بنی اسرائیل کے ساتھ مصریوں کا سلوک بے حد ناروا تھا، اور ناقابلِ برداشت تھا۔ کیونکہ بنی اسرائیل کی آبادی کو کم کرنے کی وجہ اُنہیں دباؤ میں رکھنا اور غلامی میں رکھنا تھا۔ تاکہ وہ کہیں تعداد میں بڑھ نہ جائیں۔اور کہیں غیر قوموں کے ساتھ مل کر مصری حکومت کو برباد نہ کر دیں۔ اسی خدشہ میں مصریوں نے بنی اسرائیل پر ظلم کئے۔ تاکہ وہ کہیں خود مختارحکومت نہ قائم کر لیں۔

لیکن پھر بھی خدا کے فضل سے وہ لوگ بڑھتے گئے اور برومند ہوتے گئے۔اور خدانے حیرت انگیز کام کئے اور خدانے اُن میں انبیا، قاضی اور بادشاہ مقرر کئے۔ اوروہ خدا کے نذیر تھے۔

''اور زبردست ہاتھ سے اُنہیں وہاں سے نکال لایا۔''(اعمال 17:13)

اُن کے مظالم اور مصائب کی فریاد خدا نے سُنی اور اُن کی مدد کرنے کو اُترا تاکہ اُنہیں اپنی قدرت کے سبب سے وہاں سے نکالے۔ یوں اُن کے تمام دکھ اور پریشانیوں کا خدا نے خاتمہ کیا اور جن باتوں کے

سبب سے وہ دکھوں میں رہتے تھے۔ خدا نے اُنہیں اُن کی زندگیوں سے دُور کر دیا اور اُن کی رہائی بخشی۔

ہاتھ دراصل قدرت اور زور کی علامت ہے۔ اور یہاں زبردست ہاتھ سے خدا کے مرادخدا کا غضب ناک زورِ بازو ہے جو فرعون کے خلاف تھا۔ کیونکہ اُس نے خدا کی مخالفت کی اور اُس کے لوگوں کو جانے دینے سے انکار کِیا۔ یہ خدا کی عظمت اور بزرگی کا بیان ہے۔ جس کے بارے میں مصریوں نے جاننا نہ چاہا بلکہ اُس کی مخالفت کی۔ اور خدا کے مدِ مقابل کھڑے ہوئے۔

خداوند نے اپنے بازو پھیلائے اور بنی اسرائیل کی ایسی حفاظت کی جیسے مرغی بچوں کو اپنے پروں تلے چھپا لیتی ہے۔ خدا نے اپنا ہاتھ بڑھا کر اُن پر رحم کِیا اور انہیں سنبھالا اور اُنکی مدد اور حفاظت کی۔ خدا بنی اسرائیل اور مصریوں کے بیچ میں آکھڑا ہوا اور مصریوں کو مارا اور اُن کے ظلم کا جواب دیا۔

خدانے معجزات کے ذریعہ بنی اسرائیل پر ظاہر کیا کہ مَیں اُن کے باپ دا دا کا خدا یعنی ابرہام کا خدا، اضحاق کا خدا اور یعقوب کا خدا ہوں۔ یوں مصریوں پر ظاہر کِیا کہ وہ کس قدر زور آور اور قادرِ مطلق خدا ہے۔ یہ عبرانیوں کا حیرت انگیر خروج تھا جس میں خداوند کے فرشتے نے مصریوں کے پہلوٹھوں کو مارا اور بنی اسرائیل کوبڑی قدرت کے ساتھ رہا کر کےلایا۔

یوسفیس اس خروج کا بیان کرتا ہے اور وہ بھی یہودیوں کی تائید کرتا اور بنی اسرائیل کے خدا کی قدرت کا بیان کرتا ہے۔ بے شک خدا قادرِ مُطلق اور زور آور ہے۔ پس فرعون اس میدانِ جنگ میں

ہارا۔ اور خدا اوراُس کے لوگ بڑی قدرت کے ساتھ فتح مند ہوئے۔ اور یہاں تک کہ فرعون نے اور مصریوں نے خود بنی اسرائیل کو اُن کے ملک سے نکل جانے کو کہا کہ جلدی جلدی باہر نکل جاؤ۔

اقوامِ عالم کے لئے اور بالخصوص بنی اسرائیل کے لئے یہ بڑی حیران کُن بات تھی کہ خدا اُنہیں بڑی قدرت سے رہا کر کے لایا تھا۔ مصریوں نے اُنہیں زبردستی اپنے ملک سے نکل جانے کو کہا۔

پس جتنے ظلم بنی اسرائیل پر ہوئے اُن کے حساب سے یوسفیس عبرانیوں کی حمایت کرتا ہے کہ اُنہیں واقعی مصر سے رہا کرنا بہتر تھا۔ پس بنی اسرائیل کی تاریخ نہایت زبردست ہے۔

اور کوئی چالیس برس تک بیابان میں اُن کی عادتوں کی برداشت کرتا رہا۔ (اعمال 18:13)

چالیس برس تک خدا اُن کے ساتھ رہا اور خدا کے ساتھ اُن کی رفاقت رکھی۔ بیابانی آوارگی میں خدا اُن کے ساتھ رہا اور اُن کی حفاظت اور مدد کرتا رہا۔

ستفنس نے بھی باپ دادا کے بارے میں تقریر کی تھی جس میں اُس نے باپ دادا کے ساتھ خدا کی رفاقت کا ذکر کِیا تھا۔ اور واقعی بنی اسرائیل کے آباؤ اجداد نے خدا کے ساتھ وفاداری کی اور قربانیاں کیں۔ خدا نے بیابان میں اُن کی نگہداشت اور حفاظت کی ۔ خدا نے موسیٰ کی معرفت انہیں زندگی کا طریقہ کا دیا اور اُنہیں سکھایا کہ کس طرح وہ خداوند خدا کے ساتھ وفاداری کے ساتھ چلیں اور کس طرح خداونداپنے خدا کے حضور میں زندگی بسر کریں۔

پس خدا نے براہِ راست خود مدد کی اور انہیں بچایا۔ عبرانیوں کا یہ خروج اقوامِ عالم نے دیکھا اور جانا اور عبرانیوں کے خدا کی قدرت کا مظاہرہ کیا۔

یوسیفس جہاں عبرانیوں کی حمایت کرتا ہے وہاں وہ مصری مورخین کے سامنے اپنے آپ کو بھی بچاتا ہے کہ کہیں عبرانیوں کے خدا کے خلاف گناہ کا مرتکب نہ ہوجائے۔اور یوں وہ عبرانیوں کے خدا کی قدرت کا بیان کرتا ہے ۔ جو اپنے زورِ بازو سے بنی اسرائیل کو رِہا کر کے لے آیا۔

فرعون اور اُس کی فوج نے شکست کھائی اور خداوند نے انہیں پانی میں تباہ کر دیا۔ مصر کے پہلوٹھے مارے جانے پر مصری لوگ اور فرعون اس قدر خوفزدہ ہو گئے کہ انہوں نے عبرانیوں کو بہت جلد نکل جانے کو کہا

مذکورہ آیت کا تعلق اسرائیل کی بیابانی آوارگی سے ہے۔ پولس بیان کرتا ہے کہ چالیس برس تک اُن کے ساتھ رہا اوربیابانی آوارگی میں اُن کی حفاظت کرتا رہا۔ ستفنس نے بھی ایک تقریر میں بزرگوں کا بیان کیا۔ انہوں نے بیابانی زندگی گزاری اور خداوند اُن پر ظاہر ہوتا اور اپنے عجائب انہیں دکھاتا رہا۔

موسیٰ بیابانی آوارگی میں اُن کے ساتھ اور خدا خود دن کو بادل کے ستون میں اور رات کو آگ کے ستون میں اُن کے ساتھ ساتھ رہا۔

اور کنعان کے ملک میں سات قوموں کو غارت کر کے تخمیناً ساڑھے چار سو برس میں اُن کا ملک اِن کی میراث کر دیا۔ (اعمال13:19)

توریت میں اُن اقوام کا ذکر ملتا ہے جنہیں خدا نے کنعان سے نکال دیا۔ کیونکہ وہ انتہائی بُت پرست قومیں تھیں۔ جب بنی اسرائیل یہاں پہنچے تو بعض دفعہ انہوں نے مزاحمت بھی کی لیکن خداوند نے پھر بھی اپنے لوگوں کو فتح بخشی اور وہ غالب رہے۔ لیکن خداوند نے ساتھ ہی بنی اسرائیل کو یہ بھی ہدایت کی کہ وہ شراب نوشی اور حرام چیزوں سے پرہیز کریں اور غیر قوم لوگوں کے طریقہ کار نہ اپنائیں۔ خدا کو دراصل اُن سے نفرت نہ تھی بلکہ اُن کے کاموں سے نفرت تھی جن سے وہ خدا کی تکفیر کرتے اور اُن دیوتاؤں کو پوجتے تھے جو ہاتھ کے بنائے ہوئے تھے۔

بنی اسرائیل مہاجر قوم تھے جو ہجرت کر کے کنعان کی سر زمین تک پہنچے تھے لیکن وہ بھی ان عجائب سے واقف تھے جو بنی اسرائیل کے خدا نے کئے تھے۔ اور جن حیرت انگیز معجزات کے وسیلہ سے خدا اُنہیں رِہا کر کے لایا تھا۔ ملکِ کنعان میں بسنے والی اقوام اس سے بخوبی واقف تھیں۔

خداوند نے اُن لوگوں کے بُرے اور نازیبا کاموں کی وجہ سے اُنہیں وہاں سے نکال دیا۔ اس کے بعد بنی اسرائیل قوم کے ساتھ بھی خداوند نے عہد کیا اور استثنا کی کتاب میں بتایا کہ وہ ان تمام کاموں سے پرہیز کریں جو اُن سے پیشتر یہاں بسنے والی اقوام کِیا کرتی تھیں۔ اور یوں گناہ کے مرتکب نہ ہو جائیں۔ پس خدا نے اُن سات قوموں کو جو کنعان میں بستی تھیں اُنہیں وہاں سے نکال دیا۔

اور ان باتوں کے بعد سموئیل نبی کے زمانہ تک اُن میں قاضی مقرر کئے اسکے بعد اُنھوں نے بادشاہ کے لئے درخواست کی۔۔۔۔(اعمال 13:20-21)

قضاۃ کے کتاب کا آغاز بنی اسرائیل کی گلہ بانی کے لئے رہنما نہ ہونے کے نتیجے میں وجود میں آئی اور خدا نے اُن کے لئے قاضی مقرر کئے۔ اور ساتھ ہی خدا نے اُن کے لئے زندگی گزارنے اور برکت کے حصول کے لئے چند ایک قوانین رائج کئے کہ اگر وہ اُن پر عمل کریں گے تو کامیاب رہیں گے۔ پس قضاۃ کی کتاب میں ایسے قاضیوں کی کہانیوں کا ذکر ملتا ہے جنھوں خدا کی حضور میں وفاداری اور بعض نے کبھی کبھار خدا سے منحرف بھی ہوئے۔ سموئیل قاضی بھی تھا اور نبی بھی ۔ آپ نے سموئیل کی کتاب کو پڑھا ہوگا۔ قاضیوں کے زمانے کا آغاز سموئیل نبی کی کتاب سے ہوتا ہے ۔ قضاۃ اور رُوت کی کتاب بھی قاضیوں کے زمانہ ہی میں وجود میں آئی۔

صورت حال کو مدِ نظر رکھتے ہوئے خدا نے سموئیل کو اُسی وقت مقرر کر دیا جب وہ ایک نوجوان ہی تھا۔ سموئیل کے بعد بنی اسرائیل نے اپنے لئے بادشاہ طلب کِیا اور خدا سے درخواست کی کہ اُن کے لئے بادشاہ مقرر کیا جائے جس طرح دوسری قوموں کے بادشاہ ہیں۔

اور خدانے بنیمین کے قبیلہ میں سے ایک شخص ساؤل قِیس کے بیٹے کو چالیس برس کے لئے اُن پر مقرر کیِا۔ (اعمال 21:13)

پس بنی اسرائیل کی درخواست پر ساؤل کو جو بنیمین کے قبیلہ میں سے تھا اُسے اُن پر بادشاہ مقرر کر دیا گیا۔ خداوند اس بات سے متفق نہیں تھا، اگرچہ نیکی اور بدی کا قانون تو پہلے اُن کے لئے مقرر کر دیا گیا تھایوں خدا خود اُن میں مداخلت کرتا تھا لیکن جب اُنھوں نے اپنی من مانی کرنے کی کوشش

کی تو خدا نے بھی ایسا کر دیا لیکن اس کے بعد بنی اسرائیل نقصان میں رہے۔ جب تک وہ خدا کی مرضی کے ماتحت تھے اُن پر ہر قسم کی برکت اور ہر طرح کا فضل تھا۔لیکن خداوند خدانے اپنی مرضی کے برعکس بنی اسرائیل کی تجویز کو پورا تو کِیا لیکن خداوند اس سے خوش نہ تھا۔ لہٰذا خدا نے بنی اسرائیل کی مرضی کی مطابق ساؤل کو پہلا بادشاہ مقرر کیا جو چالیس برس تک رہا۔

ہمیں خدا کی مرضی کو ترک کر کے کبھی بھی اپنی ابنیت، برکت اور فضل کو روکنے کی کوشش نہیں کرنی چاہئے۔ اسرائیل کی متحد سلطنت کے لئے ساؤل کو پہلا بادشاہ مقرر کِیا گیا ۔ تاہم ساؤل نے بھی بطور بادشاہ اچھا کام کِیا اور وہی کِیا جو خدا کی نظر میں بھلا تھا۔ لیکن خدا نے اس سے پہلے سموئیل کو آگاہ کر دیا تھا، کیونکہ خداوند سب کچھ جانتا ہے۔

پولس اپنے بیان میں ساؤل کی بادشاہت کے وقت کا بھی ذکر کرتا ہے کہ وہ چالیس برس تک بادشاہ رہا اور یوسفیس بھی ان چالیس سالوں کا بیان کرتا ہے کہ وہ چالیس برس تک بادشاہ رہا۔

پھر اُسے معزول کر کے داؤد کو اُن کا بادشاہ بنایاجس کی بابت اُس نے گواہی دی کہ مجھے ایک شخص یسی کا بیٹا داؤد میرے دل کے موافق مل گیا۔۔۔ (اعمال 13:22)

سموئیل سے خدا مخاطب ہوا اور ساؤل کے بعد داؤد کو بادشاہ مقرر کرنے کے لئے خداوند اُس سے ہمکلام ہوا۔ لیکن ساؤل کو معزول کرنے سے پہلے خدا نے سموئیل کی دوسری کتاب میں اُسے آزمایا لیکن وہ خدا کے حضور تابعدار نہ رہا۔ لیکن ساؤل نے خداوند کے دل میں موافق عمل نہ کِیا پس خدا

نے داؤد کی بابت فرمایا کہ ایک شخص میرے دل کے موافق مجھے مل گیا۔ داؤد ایک چرواہا تھا جسے خدا نے اپنی خاص مرضی پوری کرنے کے لئے چُن لیا۔ تاکہ بنی اسرائیل قوم کا بادشاہ بنے۔

۔۔۔وہی میری تمام مرضی کو پورا کریگا۔ (اعمال13:22)

داؤد نے ہر وہ کام کیا جس سے خداوند خوش ہو۔اور اُس نے خداوند کی کلام کی تابعداری کی اور اُسکی مرضی کو پورا کیا۔ پس اُس نے وہی کیا جو خداوند کی مرضی کے موافق تھا۔لیکن اُس نے ایک کام خدا کی مرضی کے برعکس کِیا کہ اُس نے بت سبع ناجائز تعلق قائم کِیا۔ اور اس کے اِس گناہ کے بارے میں ناتن نبی کی معرفت اُس پر واضح کِیا گیا۔ لیکن بعد ازاں اسی بت سبع سے خدا نے ایک بیٹا بخشا جس کا نام سلیمان تھا۔ پس داؤد نے خداوند کے لئے گھر تعمیر کرنے کی درخواست کی لیکن خداوند نے فرمایا کہ تُو نہیں بلکہ جو تیرے صُلب ے پیدا ہو گا وہی میرا گھر بنائے گا۔

اِسی کی نسل میں سے خدا نے اپنے وعدہ کے موافق اسرائیل کے پاس ایک منجی یعنی یسوع کو بھیج دیا۔ (اعمال 13:23)

داؤد نسلی اعتبار سے یسی کا بیٹا تھا۔ یسی نہایت اہم نام ہے کیونکہ یہ نام یسوع مسیح کی پیشن گوئی کے ساتھ جڑُا ہوا ہے۔ یسعیاہ کی کتاب میں یہ پیشنگوئی کی گئی کہ یسی کے تنے سے ایک کونپل نکلے گی۔ اس کے تعلق مستقبل سے ہے۔ اور یسوع مسیح کے اصطلاح ابنِ داؤد بھی استعمال کی گئی ہے۔ یسعیاہ یسی کا نام استعمال کرتا ہے، ہمیں یہ تو علم نہیں کہ یسی کی ذاتی کیا خوبی تھی جس کے باعث اُس کا نام

آیا ہے۔ لیکن اس نسبت سے برکت کی بات ہے کہ اُس کے نام سے یسوع مسیح کی آمد کی پیشن گوئی مذکور ہے۔ یسوع مسیح کا داؤد کے خاندان کے ساتھ نسلی اعتبار سے تعلق ہے۔ خدا نے بنی اسرائیل کو داؤد کے گھرانے سے ایک نجات دہندہ عطا کیِا۔یعنی یسوع جس کے نام کا مطلب نجات دہندہ ہے۔

نہ صرف نام کا مطلب یہ واضح کرتا ہے بلکہ یسعیاہ کی کتاب کے علاوہ بھی جتنی پیشن گوئیاں کی گئ ہیں سب میں یسوع مسیح کو منجی ٹھہرایا گیا ہے۔ خدا نے داؤد کی نسل سے بنی اسرائیل کے لئے نجات کا بندو بست کیِا

یسوع مسیح کے وسیلہ سے نجات کا تعلق وقتی یا جزوی نہیں بلکہ اس کا تعلق ابدی نجات سے ہے۔ پس پہلے یسوع مسیح کو یہودیوں کے لئے بطور نجات دہندہ بھیجا گیا ۔ پہلے عبرانیوں کے لئے پھر غیر اقوام کے لئے اُس نے نجات کا کام کیِا۔

جس کے آنے سے پہلے یوحنا نے اسرائیل کی تمام اُمت کے سامنے توبہ کے بپتسمہ کی منادی کی۔ (اعمال13:24)

یہودی تاریخ میں یوحنا اصطباغی نہایت اہم کردار رہا ہے۔ کلام مقدس کے مطابق یسوع مسیح کی آمد سے پیشتر یوحنا اُس کا پیش رو بن کر آیا۔ تاکہ اُس کی راہ تیار کرے۔ پس پیشن گوئیوں کے سینکڑوں سال کے بعد اس ہستی کا تجسم ہوا جسے ابنِ داؤد کہا جاتاہے ۔ اور پھر بنی نوع انسان کی نجات سے

منسوب پیشن گوئیاں بھی پوری ہوئیں جیسے یسعیاہ ۵۳ ویں باب میں بھی بیان ملتا ہے۔ یہاں لوقا بیان کے کرتا ہے جس کے آنے سے پہلے۔ یعنی یسوع مسیح کے آنے سے پہلے۔

پولس اپنے نقطے کی طرف آرہا ہے کہ یسوع مسیح کی پیشنگوئی نہ تو ماضی میں پوری ہوئی ہے اور نہ اس کے بعد کے زمانہ میں پوری ہو گی بلکہ اب پوری ہو چکی ہے۔ یہی وہ اہم بات تھی جس کا بیان پولس کرنا چاہتا تھا۔ کیونکہ یسوع مسیح دکھ اُٹھا کر صعود بھی فرما چکا تھا۔

پس یسوع مسیح کی آمد کے لئے خدا باپ کے تمام وعدہ پورے ہوئے لیکن اُس سے پہلے یوحنا بپتسمہ دیتا ہوا آیا اور بنی اسرائیل کو توبہ کے لئے پانی کا بپتسمہ دیتا تھا۔ بپتسمہ یونانی لفظ بپٹزو سے مشتق ہے۔ جس کا مطلب ڈبونا یا کسی رنگ میں رنگ جانا ہے۔ بپتسمہ دراصل توبہ کی قائلیت کا اظہار ہے۔ بپتسمہ تبدیل کا ایک اظہار ہے جس انسان یہ عقد کرتا ہے کہ اب مَیں اپنی پرانی زندگی سے گریز کروں گا، اور ایسی زندگی گزاروں گا جس سے خدا خوش ہو۔ اسکےبعد انسان کا نظریہ تبدیل ہوتا ہے اور پرانی انسانیت کو ترک کرنے کا ارادہ کرتا ہے ۔

یوحنا کا بپتسمہ در اصل اُس آنے والے کی پیش خبری کا ایک قدم تھا جو رُوح القدس اور آگ سے بپتسمہ دینے والا ہے۔ جو منجی، شفاعت کنندہ اور نجات دہندہ اور بحالی عطا کرنے والا ہے۔ یوحنا ایک جانی پہچانی یہودی شخصیت تھی۔

اور جب یوحنااپنا دور پورا کرنے کو تھا تو اُس نے کہا کہ تم مجھے کیا سمجھتے ہو؟مَیں وہ نہیں بلکہ دیکھو میرے بعد وہ شخص آنے والا ہے جس کے پاؤں کی جوتیوں کا تسمہ مَیں کھولنے کے لائق نہیں۔ (اعمال13:25)

یہ بات چاروں اناجیل نے ثابت کر دی کہ یسوع ہی مسیح ہے۔ یوحنا کی انجیل میں یسوع مسیح کے بہت سے علمِ الٰہی کے مباحثے ہیں جو فقیہوں و فریسیوں کے ساتھ سوال و جواب کی صورت میں موجود ہیں۔ اناجیل میں یسوع مسیح کے تیس سے زائد معجزات کا بیان ہے۔ یسوع مسیح کی بابت پیشن گوئیوں کے اعتبار سے یسوع کی تصدیق زیادہ معتبر ہے جو یسوع مسیح کا آمد کا ثبوت ہے۔

یوحنا کی انجیل میں بہت سے علمِ الٰہی کے مباحثے مندرج ہیں جو فقیہوں اور یسوع مسیح کے مابین ہوئے۔ اور ان چاروں اناجیل میں بہت سے معجزات کا ذکر ہےجو یسوع مسیح کی قدرت اور بزرگی کا بیان کرتے ہیں۔ اور جیسا کہ یوحنا اصطباغی نے بیان کیا ہے۔ کہ مَیں اُس کی جوتی کا تسمہ کھولنے کے لائق نہیں۔ پس اُس نے یوحنا کی انجیل میں بھی یسوع مسیح کی فضیلت اور برتری کا بیان کیا ہے۔ یہ نہایت اہم اور دلچسپ جملہ ہے جو یوحنا نے یسوع مسیح کی فضیلت کو بیان کرنے کے لئے استعمال کیا ہے کہ مَیں اُسکی جوتی کا تسمہ کھولنے کے لائق نہیں۔

یوحنا یسوع مسیح کی فضیلت کا تذکرہ کرتا ہے وہ خود بھی اس بات کو تسلیم کرتا ہے کہ جو اُس کے بعد آتا ہے وہ اُس سے مقدم ہے۔پس یسوع مسیح نے بھی وہی کچھ کیا جو واقعی خدا تعالیٰ کے بیٹے کو کرنے

چاہئیں۔ جبکہ یسوع مسیح کی فضیلت اس میں بھی ہے کہ اُس نے خود اپنے شاگردوں کے پاؤں دھوئے حالانکہ یوحنا کی انجیل بتاتی ہے کہ وہ خدا ہے۔ لیکن ایسا کرنے سے یسوع مسیح کی فضیلت اور برتری کم نہیں ہو جاتی۔

ایسا عمل دراصل خدمت گزار دل اور خدمت گزار رویہ رکھنے کے متعلق شاگردوں کو سکھانے کے لئے یسوع مسیح نے کیا۔ پس یسوع مسیح خود بھی پاک تھا اوروہ چاہتا تھا کہ اُس کے شاگرد بھی پاک ہوں۔ اور آج وہ ہمیں بھی پاک بناتا اور ٹھہراتا ہے۔ ہمیں چاہئے کہ ہم مکمل طور پر اُس پر انحصار کریں۔

کسی بھی ربیّ یا اُستاد کو یہ حق حاصل ہوتا تھا کہ وہ طلبہ کا امتحان لے۔ لیکن اس سے پہلے سکھانا ضروری تھا۔ یہودی شاگرد کے لئے سیکھنے کا عمل طویل ہوتا تھا۔ اس کے لئے اُسے بچپن ہی سے شاگردیت میں دے دیا جاتا تھا۔

یوحنا نے یسوع مسیح کو انتہائی پاکیزہ شخصیت اور مقدم ہستی کے طور پر متعارف کرایا۔ ہمیں بھی پاک رُوح نیا بناتا اور کامل کرتا ہے۔اور ہم اُس کے راستبازی کو پہن لیتے ہیں تاکہ گناہ کے قبضے میں نہ رہیں۔ کیونکہ وہ ہم سے عظیم ہے بلکہ عظیم تر ہے۔ اور نئے عہد میں ہم اُس کے ساتھ شریک ہیں اور اُس کے وسیلہ سے نجات پاتے ہیں۔ یسوع مسیح کے عہد کے وسیلہ سے ہم نئے ہوتے ہیں اور نئی چیزیں میراث میں پاتے ہیں جو لازوال اور ابدی ہیں۔

یوحنا یسوع مسیح کی فضیلت یوں بیان کرتا ہے کہ وہ نبی سے بڑا ہے۔ اسی لئے یسوع مسیح کے حق میں وہ کہتا کہ مَیں اُس کی جوتی کا تسمہ کھولنے کے لائق نہیں۔ پولس اسی لئے اپنی تقریر میں بیان کرتا ہے کہ یہ یوحنا کسی ایسی شخصیت کے بارے میں بیان کر رہا ہے جو اُس سے مقدم ہے۔ یوحنا بیان کرتا ہے کہ یسوع مسیح اعلیٰ ہستی ہے اور انسان سے بڑھ کر ہے وہ باپ کے پاس جانے کا وسیلہ ہے۔

اے بھائیو! ابرہام کے فرزندو! اور اے خدا ترسو! اس نجات کا کلام ہمارے پاس بھیجا گیا۔ (اعمال13:26)

پولس اُس عمدہ زمانہ کا بیان کرتا ہے جس میں نجات کا کلام ہمارے پاس بھیجا گیا تاکہ ہم بچ جائیں۔ہمارے لئے منجی بھیجا گیااور نجات کا بندو بست کیا گیا۔ پہلے یہودیوں کو نجات دی گئی اور پھر نجات کا یہ پیغام غیر اقوام تک بھی پہنچا۔

خدا نے تو ہمارے لئے نہایت اہم کام کر دیا ہے اب ہمارے پاس موقع ہے کہ خدا کی اس برکت کو قبول کریں یا رَد کر دیں اور سزا پائیں۔ ہمیں نجات کی اس پیشکش کے لئے خدا کو ہاں کہنے کی ضرورت ہے تاکہ اس سے غافل نہ رہ جائیں۔

کیونکہ یروشلیم کے رہنے والوں اور اُن کے سرداروں نے اُسے پہچانا۔۔۔ (اعمال 13:27)

پولس بیان کرتا ہے کہ خدا ہمارے لئے کتنا عظیم کام کیا ہے۔ اُس نے یہودی قوم کی پرورش کی۔اُنہیں مصری غلامی سے رہائی بخشی ، اُن کی نگہداشت کی بیابانی آوارگی میں اُن کے ساتھ ساتھ رہا۔ انہیں ملکِ کنعان میں یعنی موعودہ سر زمین میں آ بسا۔پھر خداوند خدا نے اُن کے لئے نجات کا بند وبست کِیا لیکن بنی اسرائیل لوگوں نے نجات دہندہ کا استقبال نہیں کِیا بلکہ اُسے رَد کِیا۔

۔۔۔اور نہ نبیوں کی باتیں سمجھیں جو ہر سبت کو سنائی جاتی ہیں۔۔۔۔'(اعمال 13:27)

یروشلیم کے لوگوں اور سرداروں نے یسوع مسیح کی بابت نہ تو سمجھا اور نہ اُسے قبول کِیا۔ یہاں تک کہ نبیوں کی پیشن گوئیوں کو بھی نظر انداز کر دیا۔ پس لوگوں نے ان پیشن گوئیوں کی حقیقت کو نظر انداز کر دِیا۔ جب اُنھوں نے نہ پہچانا اور یسوع مسیح کو قبول نہ کِیاتو اس بات پر یسوع مسیح آخری ہفتے میں یروشلیم کی طرف دیکھ کر رویا۔ کیونکہ انہوں نے خداوند خدا کے نجات کے منصوبے کو نہ پہچانا۔

اکثر ہم یسوع مسیح کے تجسم کا بیان کرتے ہیں کہ خدا ہمارے درمیان رہا اور ہم نے اُس کا ایسا جلال دیکھا جیسا باپ کے اکلوتے کا جلال۔ خدا نے خود اپنے لوگوں سے رفاقت رکھی اوراپنا اکلوتا بیٹااِس جہان میں بھیجا۔ اور نہ صرف یہ بلکہ یسوع مسیح اپنے لوگوں کےلئے ہیکل ہے۔ یعنی نہایت اہمیت کا حامل ہے۔ اور یسوع نے خود بھی اپنے آپ کو ہیکل قرار دیا ہے کیونکہ اگر ہیکل خدا کا مقدس ہے تو اُلوہیت کی ساری معموری اُسی یسوع مسیح میں سکونت کرتی ہے۔

یسوع مسیح نے اپنے دل میں انتہائی رنج کیا کہ کاش تُو آج کے دن سلامتی کی باتیں جانتا، لیکن وہ دن آئیں گے جب دشمن چاروں طرف سے تیرے گِرد مورچہ ڈالیں۔ اور گھیر لیں گے۔ یہ نبوت تھی جو یسوع مسیح نے دکھ کے عالم میں بنی اسرائیل کے لئے کی کیونکہ انہوں نے خدا کی بخشش اور نجات کو نہ پہچانا۔ اور یسوع مسیح کی تعلیمات کو نظر انداز کِیا اُسے قبول نہ کِیا بلکہ ہر لمحہ اُس کی مخالفت کی کرتے رہتے تھے اور یسوع مسیح کی عظمت اور خدا کے پیار کو نہ ترک کِیا کیونکہ یسوع مسیح جو خدا کا اکلوتا بیٹا ہے۔ وہی ہمارا منجی خداوند ہے۔ بنی اسرائیل نے خداوند خدا کی باتوں کو نظر انداز کِیا اور اُس کے کلام کی حقیقت کو نہ سمجھا۔ نبیوں کو باتوں کو پڑھتے تو ضرور تھے لیکن انہوں نے اس کے حقیقی معنوں کواپنی زندگی سے نظر انداز کر دیا تھا اور یوں خدا کے نزدیک آنا نہیں چاہتےتھے بلکہ یسوع مسیح کو دکھ دئے۔

یسوع مسیح کا تجسم معجزانہ طور پر بنی اسرائیل کے لئے ہوا۔ یسوع مسیح نے جسم اختیار کِیا اور خدا نے بنی آدم کے درمیان سکونت اختیار کی اُس نے اپنا خیمہ آدمیوں کے درمیان لگایا۔ خدا خود بنی نوع انسان کی نجات کے لئے اس جہان میں آیا۔

یسوع مسیح خدا کا بیٹا ہے وہ ازل سے موجود ہےاور بنی نوع انسان اور جہان کی تخلیق اُسی کی وسیلہ ممکن ہوئی۔ اس جہان کی ساری چیزیں اُسی کے نام سے اُسی کے وسیلہ سے اُسی کے لئے خلق کی گئی ہیں۔ پس یسوع مسیح کی عظمت اور فضیلت نہایت بڑھ کر ہے اور ہم اُس کے نام کے وسیلہ سے نجات اور گناہوں کی معافی پاتے ہیں یوں یسوع مسیح ہمارا بحال کرنے والا ہے۔ نبیوں کی پیشن

گوئیوں کی مطابق وہ عجیب مشیر، خدائے قادر، ابدیت کا باپ اور سلامتی کا شہزادہ ہے۔ لیکن فقیہ و فریسیوں نے یسوع مسیح کی بات کو نظر انداز کِیا اسی لئے یسوع مسیح نے اُن کی بابت فرمایا کہ اے نبیوں کی باتوں کو ماننے میں کم اعتقاد!۔

اکثر فقیھوں اور فریسیوں کے ساتھ یسوع مسیح کی بحث ہوتی تھی اور یسوع مسیح نے بارہا اُنہیں ملامت کِیا کیونکہ اُنھوں نے شریعت کی زیادہ بھاری باتوں کو نظر انداز کر دیا تھا۔ اور رسمی شریعت پر زور دیتے تھے۔

کیونکہ انہیں نبیوں کی معرفت یسوع مسیح کی بابت خوشخبری دی جا چکی تھی ، اور موسیٰ کو بھی خدا نے فرمایا کہ تمہارے بھائیوں میں سے تمھاری مانند ایک نبی برپا کروں گا۔ اور بنی اسرائیل اس بات کے منتظر تھے کہ اُن کے لئے مثیلِ موسیٰ آئیگا۔ اسی شک کی بنا پر انھوں نے یوحنا اصطباغی سے پوچھا تھا کہ کیا تُو مسیح ہے؟ لیکن یوحنا نے اقرار کِیا اور انکار نہ کِیا کہ مَیں تو مسیح نہیں۔ یوں بنی اسرائیل قوم نبیوں کی باتوں پیشن گوئیوں کو ماننے میں سُست اعتقاد تھے۔

اور پھر خداوند یسوع مسیح کا خدا باپ کے ساتھ نہایت عمدہ تعلق تھا کہ وہ خدا کا مقدِس تھا، اور خداباپ خود اُس کے اندر سکونت کرتا تھا۔ یروشلیم کی ہیکل در حقیقت یسوع مسیح کا عکس تھی اور ہیکل کی تمام اشیا بھی اُس کی خصوصیات بیان کرتی تھیں۔ لیکن ستفنس کی تقریر کی مانند وہ محض ہیکل کے وجود کو ہی اپنے لئے سب کچھ سمجھتے تھے جو ہیکل کا مالک ہے اُسے نظر انداز کر رہے تھے۔

اور یسوع نے اس کے بارے میں صاف بھی کہا تھا کہ مَیں اس ہیکل کو ڈھا کر تین دن میں کھڑا کر سکتا ہوں۔ لیکن وہ پھر بھی سمجھ نہ سکے۔

لیکن یہودیوں نے اس کے معجزات اور عجائب دیکھ کر اور اُس کی تعلیم سُن کر بھی اُس کا یقین نہ کِیا اور اُس کی تعلیم کی مخالفت کرتے ہوئے اور غصہ دلاتے رہے اور قبول نہ کِیا بلکہ اُسے قتل کِیا۔ بلکہ تمام پیشن گوئیوں کو نظر انداز کرتے رہے اور یسوع مسیح کو رَد کرتے رہے۔

پولس رسول نے بھی یسوع مسیح کو پہلے نظر انداز ہی کِیا تھا کیونکہ یسوع مسیح کے آسمان پر جانے کے بعد ہمیں اُس کی سرگرمیاں واضح نظر آتی ہیں کہ وہ یسوع نام لینے والوں کے سخت خلاف تھا اور نہیں ستاتا تھا ، اور جب یسوع مسیح کے ستائے جانے کی بابت دیکھتے ہیں تو یسوع نے خود کہا کہ اے ساؤل ! اے ساؤل تُو مجھے کیوں ستاتا ہے؟ یہ ستایا جانا تو یسوع مسیح کی کلیسیا کا ستایا جانا تھا جو اُس کے بدن کا حصہ ہے۔ لیکن یسوع مسیح نے خود اپنی جسم پر بھی دکھ سہے۔ اُسے ایذا دی گئی۔

اس کے بارے میں بھی پیش گوئی موجود ہے کیونکہ یسوع مسیح خود بھی جانتا تھا اور بارہا اُس نے اپنے شاگردوں کو بھی اِس کے بارے میں بتایا کہ ابنِ آدم کا دُکھ اُٹھانا ضرور ہے۔ یوں یسوع مسیح کے دکھوں کے بارے میں نبیوں کی پیشن گوئیاں پوری ہوئیں ۔

یہ خدا کے کلام کی باتوں کی سچائی ہے کیونکہ خدا جھوٹ نہیں کہتا ، اُس نے اس جہان کے منجی اور نجات دہندہ کے بابت پیشن گوئیاں کیں اور اُس کے ساتھ ایسا ہی ہونے دیا تاکہ بنی نوع انسان کی

نجات ممکن ہو سکے۔ پس اسی لئے قبول کرنے والوں کے لئے نجات فی الفور ممکن ہے۔ ایمان بھروسہ اور توکل شرطِ اولین ہے۔ یا یوں کہئے کہ نجات پانے کے لئے اُسے قبول کرنا پہلا اور لازمی قدم ہے۔

کلامِ مقدس یسوع مسیح کی الوہیت اور برتری بیان کرتا ہے کیونکہ اُس کے مار کھانے سے ہم نے شفا پائی ہم اُسکے کلام کو قبول کرنے سے برکات پاتے ہیں۔ اور اُس نے کلام نام سے ہماری نجات کامل ہوتی ہے۔ پس اب ہمیں اُسے قبول کریں تاکہ ہماری نجات ممکن ہو ہم بھی بنی اسرائیل کی طرح اُسے نظر انداز نہ کریں۔

پولس رسول یہاں خداوند یسوع مسیح کی بابت کئے گئے تمام وعدوں کے پورے ہونے کی بات کرتا ہے۔ اور اُسے رد کئے جانے اور ترک کئے جانے کا بھی بیان کرتا ہے۔

اسلئے اُس پر فتویٰ دے کر اُنکو پورا کیا۔ اور اگرچہ اُس کے قتل کی وجہ نہ ملی تو بھی اُنہوں نے پیلاطُس سے اُس کے قتل کی درخواست کی۔ (اعمال 13:27-28)

فقیہوں اور فریسیوں اور یہودیوں کی صدر عدالت کے بزرگوں نے یسوع مسیح کی پیشی کی اور اُسے مجرم ٹھہرانا چاہا، لیکن اپنی تمام تر کوششوں کے باوجود یسوع مسیح پر کوئی جرم ثابت نہ کر سکے۔ یسوع مسیح کے دکھوں کے بارے میں جو اُس نے ہماری نجات کے لئے اُٹھانے تھے برداشت کئے۔ ورنہ یہودی تو اس کو کسی طرح بھی مجرم ثابت نہیں کر سکے تھے۔ چونکہ وہ ارادہ کر چکے تھے اسلئے

انہوں نے یسوع مسیح کو مصلوب کرنا ہی تھا کیونکہ وہ ٹھان چکے تھے ۔کہ اب اُسے ضرور مصلوب کر دیا جائے۔ حالانکہ اتنی جلدی اور اتنی تیزی سے کبھی بھی قتل کر مجرم کا مقدمہ کا فیصلہ نہیں سنایا جاتا تھا اور جو کچھ یسوع مسیح کے ساتھ مقدمہ کے دوران ہو رہا تھا یہ سراسر شریعت کے بر عکس تھا۔ اور شریعت کے تمام اصول کے خلاف یسوع مسیح پر مقدمہ چلایا گیا۔

پس اُسے پیلاطس کے سپرد کیا گیا اور اسے مجبور کِیا گیا کہ یسوع مسیح کے قتل کا حکم صادر کرے۔ کیونکہ یہودی صدر عدالت کسی طور سے بھی اُس کا جرم ثابت نہ کر سکی۔ شریعت کے مطابق یہ لعنتی موت تھی کیونکہ شریعت کی کتاب میں بیان ہے کہ جو لکڑی پر لٹکایا گیا وہ لعنتی ہے۔

لیکن اب یسوع مسیح کے لئے اپنے نظریات کو منفی نہ ہونے دیں بلکہ اپنے حالت پر غور کریں جو کلام ہمیں بتاتا ہے ہمیں اپنے اندر جھانکنے کی ضرورت ہے تاکہ اپنی گناہ بھری زندگی کو دیکھیں اور پرکھیں جس کی خاطر یسوع مسیح نے موسوی شریعت کے مطابق لعنتی بننا برداشت کِیا اور ہمارے لئے لعنت اپنے اوپر لے لی۔ کیونکہ گناہ کی مزدوری تو موت ہی ہے، لیکن خدا نے یہ مناسب نہ جانا کہ ہم گناہ میں رہیں اور گناہ کے ہاتھوں برباد ہوں۔ پس خدانے ہماری نجات کے لئے اور گناہوں سے رہائی کے لئے یسوع مسیح کو ہماری خاطر یہ دکھ برداشت کرنے کو بھیجا۔

بے شک جو گناہ کی حالت میں رہنا پسند کرتے ہیں اُن پر خدا کا غضب ہمیشہ ہی رہتا ہے۔یسوع مسیح یسی کی تنے کی کونپل ہے اور وہ موعودہ مسیح ہے جس نے ہماری کمزوریاں اپنے اوپر لے لیں اور ہمیں دکھوں سے بچانے کے لئے خود ہماری سزا برداشت کی۔

یسوع مسیح ابنِ داؤد اور داؤد کی نسل ہے اور وہی ہمارا نجات دہندہ ہے۔ ان ساری باتوں کی تکمیل کے لئے اُس کا صلیب اُٹھانا ضرور تھاتاکہ اُس کے مار کھانے سے ہم شفا پائیں ۔یہاں شفا سے مُراد ہماری رُوحانی بیماری کا علاج ہے۔ کیونکہ اس بیماری کے ساتھ ہم خدا کی بادشاہی کے وارث نہیں ہو سکتے تھے پس اُس نے بطور شافی نہ صرف ہماری جسمانی بیماریوں کا علاج کِیا بلکہ ہماری رُوحوں کو بھی نجات بخشی۔

یسعیاہ ۵۳ ویں باب میں یسوع مسیح کے صلیبی دکھوں کا بیان ہے۔

اور جو کچھ اُس کے حق میں لکھا تھا جب اُس کو تمام کر چکے تو اُسے صلیب پر سے اُتار کر قبر میں رکھا۔ لیکن خدا نے اُسے مُردوں میں جِلایا۔اور وہ بہت دنوں تک اُن کو دکھائی دیاجو اُس کے ساتھ گلیل سے یروشلیم آئے تھے۔ (اعمال 13:29-31)

یسوع مسیح کے دکھوں کا بیان پرانے عہدنامہ میں کِیا چکا ہے ۔ پس یسوع مسیح کو ہمارے گناہوں کے لئے دُکھ اُٹھانا ضرور تھا۔ لیکن ایک بات یسوع مسیح کی قیامت کے بارے میں پولس نے یہاں بیان کی کہ اُسے مُردوں میں جلایا گیا۔

پولس نے اس بات کی تصدیق کی اگرچہ اُسے قتل کیا لیکن خدا نے اُسے مُردوں میں سے جِلایا اور اُسے اُٹھا کھڑا کیا اور بہت سے ثبوتوں کے ساتھ اپنے شاگردوں پر ظاہر بھی ہوا۔ اور چالیس روز تک اپنے شاگردوں پر ظاہر ہوتا اور انہیں نظر آتا رہا۔

پولس یہاں جو بات بیان کر رہا ہے کہ اُس کے شاگردوں کے بارے میں جو گلیل سے یروشلیم میں اُس کے ساتھ آئے تھے۔ وہ سب گلیلی تھے جو یسوع مسیح کے ساتھ رہتے تھے کیونکہ اُس زمانے میں جغرافیائی تقسیم کے اعتبار سے یہاں کافی غیر یہودی لوگ بھی رہتے تھے اوریسوع مسیح کی زیادہ قبولیت گلیل ہی میں ہوئی اسے غیر قوموں کی گلیل بھی کہا جاتا تھا۔ گلیل میں یہودی بھی رہتے تھے اور شاگرد سب نسلی اعتبار سے یہودی ہی تھے اس کی وجہ یہ تھی کہ خدا نےباپ دادا سے جو وعدے کئے تھے اُن کے مطابق نجات کی تکمیل کا پہلا حق یہودیوں ہی کا تھا پھر غیر قوموں کا۔

پہلے تو پولس بھی اُس یسوع پر ایمان نہیں رکھتا جو جی اُٹھا بلکہ اُسے ستاتا تھا ۔ اور وہ خود بھی اس بات سے آگاہ تھا لیکن جب تک اُس نے خود کو مسیح یسوع کے سپرد نہ ہوا وہ کلیسیا کو ستاتا رہا جس کا بیان یسوع مسیح کو ستانے کی صورت میں ہوا ہے۔ کیونکہ خود راہ میں اُس پر ظاہر ہوا تھااور فرمایا کہ تُو مجھے کیوں ستاتا ہے ؟۔

اس سے پہلے پولس رسول کی ایک ہی رویا تھی کہ وہ کلیسیا کو ستائے اور اسی مقصد کے تحت وہ یہودی سرداروں کے پاس سے پیمانہ لے کر دمشق کی طرف روانہ ہوا تھا۔ جب یسوع مسیح کی اُس سے ملاقات ہوئی تو سب باتیں چیزیں ہوئیں اور پولس رسول نے یسوع مسیح کی قدرت کا نظارہ کیِا۔

لیکن خداوند پھر بھی اُن لوگوں کے ساتھ تھا جن کو ستایا جاتا تھا اور بالکل ایسے ہی وہ اُن کے ساتھ رہا جیسے خداوند نے وعدہ کیِا تھا۔ پولس رسول تبدیلی کے بعد یسوع مسیح کے سارے شاگردوں کے بارے میں جانتا تھا کیونکہ وہ سب گلیلی تھی اور گلیل سے یروشلیم میں آئے تھے اور یروشلیم سے منادی اور گواہی کا آغاز ہوا۔

یہی لوگ مسیح کی قیامت کی گواہ تھے اوراُن کاموں کے بھی جو یسوع نے بنی نوع انسان کی نجات کے لئے کئے۔ لیکن یہ نجات یہودیوں کے لئے پہلے اور پھر غیر قوموں کے لئے مہیا کی گئی۔

۔۔۔اُمت کے سامنے اب وہی اُس کے گواہ ہیں۔ اور ہم تم کو اُس وعدہ کے بارے میں جو باپ دادا سے کیِا گیا تھا یہ خوشخبری دیتے ہیں۔ کہ خدا نے یسوع کو جِلا کر ہماری اولاد کے لئے اُسی وعدہ کو پورا کیِا۔۔۔ (اعمال13:31-33)

یہ خدا باپ کے وعدہ کی تکمیل تھی، جو نجات کا وعدہ بنی اسرائیل کے آباؤ اجداد سے خدانے کیا تھا۔ اب اُس نے ہر ایک یہودی کو یسوع مسیح کے وسیلہ سے نجات حاصل کی دعوت دی اور اس کے بعد غیر قوموں کو۔ اُس نے پرانے عہد نامہ میں نجات کے وعدے کو پورا کیِا اور اپنے جلال اور بزرگی کو

ظاہر کیا اور یہ کہ وہی ہمارے باپ دادا ابرہام اور اضحاق اور یعقوب کا خدا ہے ۔ اور یہ بات یسوع مسیح کی قیامت کے وسیلہ سے پوری ہوئی۔

یسوع مسیح کی موت کی تمام پیشن گوئیوں کو پورا کرنے کے وسیلہ سے نجات کے سب وعدے پورے ہوئے، اور جیسا کہ یوحنا نے بھی کہا تھا کہ یہ دیکھو یہ خدا کا برّہ ہے جو دنیا کا گناہ اُٹھا لے جاتا ہے ۔ اور یسوع مسیح کو مُردوں میں زندہ کر خدا نے یہ بات ثابت کر دی کہ وہ خدا قادرِ مطلق ہے۔

۔۔۔چنانچہ دوسرے مزمور میں لکھا ہے کہ تُو میرا بیٹاہے۔ آج تُو مجھ سے پیدا ہوا۔اور اُسکے اس طرح مُردوں میں سے جِلانے کی بابت کہ پھر کبھی نہ مرے اُس نے یوں کہا کہ مَیں داؤد کی پاک اور سچی نعمتیں تمہیں دونگا۔ چنانچہ وہ ایک اَور مزمور میں بھی کہتا ہے کہ تُو اپنے مقدّس کے سڑنے کی نوبت پہنچنے نہ دیگا۔ (اعمال 13:33-35)

یہاں زبور ۲ کا اقتباس کِیا گیا ۔ یہ مزمور یسوع مسیح کی مخصوصیت کے متعلق ہے۔ یہ مزمور یسوع مسیح کی بادشاہت اور اختیار کا اعلان کرتا ہے۔ یہ یسوع مسیح کی قیامت کا واضح ثبوت اور بیان ہے۔ یہ یسوع مسیح بطور بادشاہ خدا باپ کی ابنیت کا ثبوت ہے۔ جس طرح داؤد اور سلیمان ایمان رکھنے کے باعث خداکے پسندیدہ اور برگزیدہ تھے اور انہوں نے بنی اسرائیل پر حکمرانی۔ لیکن یسوع مسیح اُن کا حقیقی بادشاہ اور ابدی بادشاہ ہے۔ جس کے پاس پوری کائنات کا اختیار ہے۔ وہ اپنے زور بازو سے کائنات کو سنبھالتا ہے۔ اور اس کا تعلق ہماری نجات سے ہے۔ کیونکہ یسوع مسیح کی بادشاہت وقتی نہیں۔

زبور ۲عدالت کا بیان کرتا ہے ۔ یہ زبور بتاتا ہے کہ آسمان اور زمین کا کل اختیار یسوع مسیح کے پاس ہے۔ یہی بات یسوع کے وسیلہ نجات کا بیان کرتی ہے کیونکہ سارے اختیارات کا منبع یسوع مسیح ہے۔ اور خدا باپ نے ہماری نجات کے لئے تمام باتوں کو یسوع مسیح کے وسیلہ ممکن کِیا اور کامل بھی کِیا۔ اُس کے وعدہ ہمارے ساتھ بطور نجات دہندہ ہیں۔

عبرانیوں کا خط بیان کرتا ہے کہ اُس کے پاس کُل اختیار ہے وہ نہ صرف سردا کاہن ہے بلکہ ہمارا درمیانی، شفاعت کنندہ اور منجی ہے۔

پس اُس کے پاس ہر چیز کا اختیار ہے، وہ بھلا خداوند ہے۔ اگرچہ دوسرا زبور خداوند کی عدالت پر زور دیتا ہے تاہم اُس کے اخیتارات کے باعث وہ عادل منصف ہے جو ہماری نجات کا بھی وسیلہ ہے۔ کیونکہ ہم اُس کی شبیہ کی مانند خلق ہوئے ہیں۔وہ ہمارے خیالات کو بدل دیتا تاکہ ایسے زندگی گزاریں جس سے خداوند خوش ہو۔ اور اُس کے جلال کا باعث ہو۔

ہمیں چاہئے کہ ہم نجات کے حصول اور اس کی تکمیل کسے لئے اُن باتوں کو اپنائیں جن سے خداوند کے نام سے جلال ملے۔ کیونکہ بے شک یہ بات ہمارے لئے نہایت اہم اور حوصلہ افزا ہے کہ خداوند خود ہم تک پہنچا ، اُس نے ہمارے درمیان سکونت کی۔ اور نہ صرف یہودیوں کو بلکہ ہر ایک ذی رُوح انسان کو نجات کی پیش کرتا ہے۔

آئیں ہم دُعا کریں۔

اے خدا باپ! ہم تیری بھلائی کے لئے تیرے شکر گزار ہیں۔ تُو نے ہماری نجات کی فکر کی اور خود ہماری نجات کا بندو بست کِیااور یسوع مسیح کو ہماری نجات کا وسیلہ ٹھہرایا۔ ہم تجھ سے محبت کرتے ہیں کیونکہ پہلے تُو نے ہم سے محبت کی۔اور اپنی محبت کا ثبوت بھی دِیا۔یسوع مسیح ہمارے لئے نمونہ ہے تاکہ ہم اُس سے سیکھیں کہ اُس نے کس طرح تیرے ساتھ وفاداری کی اور محبت رکھی۔ہم اپنی مرضی سے تیری شفقت، مہربانی اور نجات کا ٹھکرا سکتے ہیں لیکن یہ ہمارے ہی لئے نقصان اور بربادی ہے۔ لیکن ہم تیرا شکر کرتے ہیں تُو نے ہماری زندگیوں کو بدل دیا ہے اور تُو ہی ہماری نجات ہے۔ ہم یسوع مسیح کے لئے تیرا شکریہ ادا کرتے ہیں جس کے وسیلہ سے ہماری زندگیوں کو تبدیلی آئی ۔ اب ہم نہایت خوشی اور شادمانی سے تیرے حضور آتے ہیں۔ اُس سارے اختیار کے لئے شکر گزار ہیں جو تیرے پاس ہے جس کے وسیلہ سے ہماری نجات ممکن کرتا ہے ۔ ہم تیری قدرت اور اختیار کو جانتے ہیں۔ہم زندہ کلام کے لئے شکر گزار ہیں، جس کے وسیلہ ہم تک نجات کا پیغام پہنچا ہے۔اعمال کی کتاب کے پُر فضل پیغام کے لئے تیرا شکر کرتے ہیں۔پولس کی حیرت انگیز خدمت کے لئے بھی خوش اور شاد ہیں اور تیرا شکر ادا کرتے ہیں۔ آج بھی تُو اپنے قبول کرنے والے بطور فرزند اپنے پاس بُلاتا ہے۔ اپنے خاندانوں کے لئے اور اُس رفاقت کے لئے شکر گزار ہیں جو تُو ہمارے ساتھ رکھتا ہے۔ اور پاک رُوح کی خدمت کے لئے بھی نہایت شکر گزار ہیں۔ یسوع مسیح کے نام میں۔آمین!